

DOUĂ TRIUMFURI

— Radu ENESCU —

Când se vor publica aceste rânduri, 1991 va fi deja "Anul Trecut"; dar va rămâne în istorie ca un an memorabil. Datorită, printre altele, a două evenimente capitale, hotărâtoare, și care s'au produs - surprinzător de repede - în ultimele săptămâni, înaintea Crăciunului. Ca un dar; cadou de Sfintele Sărbători. Două succese, două victorii.

Pe plan continental (și, firesc, cu repercursiuni mondiale) hotărârile formulate în cadrul Conferinței de la Maastricht cu privire la consolidarea politică și economică a Comunității Europene, au deschis drumul, dacă nu încă a unei totale "pacificări" economice, dar, de netăgăduit, politice. Bătălia se va duce pe

alte tărâmurii. Oricum, procesul este ireversibil.

Al doilea eveniment important (irreversibil și el) - uimitoare reușită - a fost prăbușirea Imperiului Sovietic. Un succes pentru lumea liberă; un eșec pentru cei înțepeniți (puțin zis) care au jucat cartea pe masa roșie.

Anunțând înființarea unei "Comunități de State Suverane", președinții celor mai importante republici au pecetluit actul de deces al imperiului. "URSS a murit. Trăiască Rusia!" (Titlul unui articol de jurnal). George Bush și James Baker vor fi semnat, desigur, la apariția acestor rânduri, - actul de naștere, și cel de botez, al noului Stat Comunitar. Ca martori și

nași, firește.

***

Ce va rămâne în istorie? Crimele, deportările, violența, minciuna, Cernobîlul, falimentul, corupția unui stat (nu, al unui odios sistem) care a dăinuit trei sferturi de veac. "Le communisme, un accident de l'humanité", scria un jurnalist gal. Un accident? O catastrofă. Și din nou ne întrebăm, ce va mai rămâne peste ruine, peste cenușă? Secera și ciocanul? Piese de muzeu; arheologie istorică. Deși unele grupuscule de stânga mai continuă să arboreze simbolul. Cum e cazul Partidului Comunist din Spania.

"Le ridicule, le grotesque, se substituent à l'odieux" spuneam eu unui

Franțuz care se voia mai îngăduitor. Dar el, cu stăruință: - "Mais voyons, quand même, depuis un certain temps les communistes s'éloignent du léninisme, du marxisme"; - "Quand les communistes s'éloignent, je voudrais pouvoir le faire disparaître; pour toujours" i-am răspuns. Cu gândul la biata noastră țară.

Acum că totul s'a năruit, aș spune, inspirându-mă din Lautréamont: E înălțător să contempli ruinele cetăților; dar și mai înălțător să contempli ruinele unui sinistru imperiu.

De aceea urez An Nou fericit - cu noi îmbucurătoare evenimente - cititorilor și neobosiților luptători de la "Cuvântul Românesc".

ISSN
0705-9365

Pretul unui abonament anual
25 \$ 500M

THE ROMANIAN VOICE THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 18 Nr. 190 - FEBRUARIE 1992 -

PUBlicație LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDĂ

CE-I RĂU CU NOUA CONSTITUȚIE

Eugen BĂRSAN

Mai întâi de toate, ea fiind o creație fesenistă, nu se poate elimina asemănarea dintre autori și operă. Patruzeci și cinci de ani guvernării comuniste și-au făcut de cap mizând pe ignoranța poporului, pe neînțelegerea adevăratului caracter al politicii lor. Înlocuind așa procedează și guvernării feseniste cu ambiguitățile lor introduse în noua Constituție și cu Referendumul de tradiție comunistă care n'a avut alt rost decât să dea poporului falsa iluzie că el își croiește soarta.

Dincolo de această iluzie e realitatea: fesenistii și-au asigurat prin noua Constituție puterea fără de care ei nu pot trăi.

Dacă 80 la sută din cele 152 de articole ale ei pot fi considerate acceptabile, problema e cu celelalte 20 la sută, articolele cheie, care falsifică ideea de democrație și de Stat de drept. În fapt, n'ar fi cazul să ne mirăm asupra acestui lucru, dacă ne gândim că noua Constituție descinde din Constituția ceaștă din 1965 urmărindu-se prin ea salvarea structurilor comuniste.

Care-i necazul cu articolele cheie? În statuarea lor vicioasă, noua Constituție nu consfințește separarea puterilor din Stat. Constituanta a invocat în această privință argumentul că constituțiile moderne n'ar mai prevedea așa ceva.

Încalcându-se principiul separației puterilor, se acordă executivului (guvernului) dreptul de a emite ordonanțe, adică de a legisla. De aici concluzia: un Stat în care guvernul poate face legi în locul parlamentului, nu este un Stat cu adevărat democratic.

Încalcarea separației puterilor se extinde și la puterea judecătorească, care nu este investită cu independență, cu baza de forță necesară pentru a se opune legislativului și executivului. Acest lucru înseamnă că legislativul și executivul vor putea acționa arbitrar. Puterea judecătorească e lovită în special în partea ei de sus. Curtea Supremă de Justiție, prin faptul că Președintele și judecătorii ei sunt numiți pe o perioadă de șase ani, devine dependentă de puterea executivă și de partidul la putere.

Se desconsideră deci că una dintre condițiile esențiale ale unui Stat de drept este garantarea independenței puterii judecătorești. Fără o justiție independentă, drepturile fundamentale rămân la bunul plac al puterii, căreia i se lasă un drum deschis către unicitate.

Continuare în pag. 3

INCERTITUDINI

— Apostol STAN —

Începutul anului 1992 marchează deschiderea unei etape decisive în societatea românească postrevoluționară, menită a pune capăt provizoriului tranziției de la regimul totalitar comunist, prin concretizarea noulor așezăminte constituționale ale Statului de drept. Este un răstimp de câteva luni în care ne vom prezenta la urne, în două rânduri, mai întâi la începutul lui Februarie - pentru desemnarea autorităților locale - iar apoi, la finele lui Aprilie, pentru alegeri prezidențiale și parlamentare. Ne aflăm astfel într'un moment de răscruce istorică, prin dispariția imperiului sovietic soarta noastră depinzând numai de noi.

Cum se prezintă astăzi țara? Datorită unei administrații falimentare a puterii feseniste, incapabilă prin concepții și măsuri reformatoare, să se rupă de vechile modele socialiste, economia este grav deteriorată. Criza de sistem face imposibilă o redresare notabilă a producției, de unde rezultă penuria cronică a bunurilor de consum, a căror procurare implică cea mai mare parte a populației într-o precară luptă pentru subzistență. Liberalizarea prețurilor fără măsurile aferente de privatizare în sferile serviciilor, micii industrii, comerțului și agriculturii unde nici până acum n'a fost restaurată deplin proprietatea părănească - a provocat succesive șocuri

inflaționiste. Consecința a fost nu numai menținerea unor întregi ramuri industriale ineficiente, ci și adâncirea pauperismului în diverse straturi sociale.

Se cuvine a fi precizat că actuala situație gravă se datorează lipsei de reforme. O bună bucată de timp puterea fesenistă s'a legănat cu iluzia unor schimbări de fațadă, printre care numeroase unități economice fiind proclamate fie regii autonome, fie societăți comerciale. Ca atare, deschiderea spre economia de piață bazată pe proprietatea particulară a fost insignifiantă, cu excepția unor domenii ale comerțului. Și aici însă, micile și firavele firme particulare, înecate în birocratismul și afacerismul comerțului de Stat, n'au putut naște decât simpli speculanți, un asemenea comerț fiind legat mai mult de epoca de început a capitalismului colonialist. Cei doi ani ai puterii feseniste ar fi putut să pună bazele unei agriculturi privatizate, dacă conducătorii ei, în frunte cu Ion Iliescu, n'ar fi fost obsedați de perpetuarea unor structuri colectivistice. Din aceste motive, țara nu-și mai poate hrăni fiții, deoarece întinderi imense de pământ rămân nu numai necultivate, ci chiar nerecoltate.

Sub raport moral, națiunea se află total decumpanită. Guvernarea fesenistă s'a identificat cu confuzia, minciuna, im-

postura și corupția. Nu există rang al puterii în care una dintre aceste racile să nu se fi dezvoltat parazit. Cum să se moralizeze o societate deprinsă ani în șir cu minciuna oficială și impostura, dacă emanații nu s'au debarasat ei înșiși de aceste metehne? Cum să triumfe spiritul de dreptate când prin complicitatea acoartailor demnitari, cohorte întregi de oameni ai

vechiului regim, inclusiv din rândul celor care au înșăngănat tineretul țării, se află printre cărmuțorii? Si mai ales, ce fel de Stat de drept se întemeiază, când actuala administrație este înșesată cu tot felul de oameni corupți care fac din funcțiile publice o modalitate de a dobândi averi nemeritate?

Marasmul se răsfață însă la vârful puterii feseniste. Continuare în pag. 4

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii
colaboratori din România

Prof. Apostol STAN	pagina 1
Dr. Petru DAVID	pagina 3
Prof. Valeriu NEȘTIAN	pagina 6
Eugen POPESCU	pagina 6
Aristide LEFA	pagina 8
Dan Emilian ROȘCA	pagina 9
Dr. Romeo Patru CATARIG	pagina 9
Prof. Dr. Anton MOISIN	pagina 9
Prof. Hera STEIMBERG	pagina 10
Prof. Fred NĂDĂBAN	pagina 12
Dr. Gr. GHYKA	pagina 12
Petre PASCU	pagina 14
Adrian GRIGOROPOL	pagina 16
Prof. Dr. Zaharia SÂNGEORZAN	pagina 19
G.N. VIFOREANU	pagina 20
Ion CREȚU	pagina 23
Lt. Col. Ing. Silviu POPESCU	pagina 24
Fabian STICLARU	pagina 28

EDITORIAL

PERSPECTIVELE

NOILOR ALEGERI

În România a început campania electorală pentru alegeri și deci a început și întocmirea fișelor cu tot felul de calcule, statistici și prevederi. Peste toate acestea rămân însă îngrijorările celor ce ar dori să-și vadă țara ieșită din impasul în care se găsește din toate punctele de vedere: economic, social, politic, financiar și mai ales lipsa de încredere a țării libere. Căci există în România o categorie de oameni, care nu pot face nimic la ora aceasta, din cauza "dictaturii" lui Iliescu. Aceștia se țin deoparte și așteaptă un climat schimbat de viață socială. Ei sunt animați de bunăvoință și dotați cu pricepere, fiecare în profesiunea lui. România are rezerve de excelentă calitate profesională și politică, și de înaltă calitate "morală", care n-au fost lăsate să iasă la suprafață, de către "proletarii" FSN-ști.

După experiența făcută până acum, cu guvernarea fesenistă și cu "proletarii" fostului partid comunist, poporul român are dreptul să devină luminat și să se hotărască să-și asigure, prin propria lui judecată și răspundere, o nouă organizare a vieții de stat și o societate care să fie pe potriva demnității sale. Întâi, să aibă curajul să treacă la o schimbare radicală a stărilor de lucruri, să nu accepte reforme "călduțe" și superficiale, care nu duc la nici un fel de rezultat pozitiv. În al doilea rând, poporul român să-și pună întrebarea fundamentală, dacă nu mai sunt și alte forme de viață, decât cele experimentate de două valuri de comuniști: dictatura de până în Decembrie 1989 și guvernarea lui Iliescu? Comunismul a dispărut din lumea întreagă, chiar și din imperiul bolșevic al Rusiei; oare, mintea Românului nu poate concepe o rupere totală, de blasfemie comunistă, și să intre în cercul popoarelor libere? Căci nu va putea supraviețui în nici un fel, dacă va rămâne în situația de azi, și generațiilor viitoare li se vor crea dificultăți și mai mari.

Este nevoie, la ora actuală, de o desfacere completă, chiar dacă ar fi dureroasă, de formule vechi comuniste, de ideologie marxistă, pe care mulți o păstrează într-o formă camuflată. Tăra are nevoie de o refacere, care să se desfășoare după legi de viață, după alte concepții și vițiuni politice.

Dacă a fost o delăsare morală, dacă a fost o chestiune de comoditate și de apatie, dacă a fost o chestiune de interese personale, în a accepta o guvernare de tipul Iliescu, toate acestea s-au pierdut în vârtejul vieții pline de tulburări și, astăzi, a sosit clipa marilor hotărâri pentru viața poporului român. A lucidității și a curajului de a-și croi soarta singur, prin refacerea instituțiilor vechi și sănătoase, de origine națională. România a avut un trecut plin de realizări frumoase și care erau măsura capacității sale de creație și manifestare în istorie.

Nici una din societățile care s-au desprins de formele comunismului, și au ales alte căi, nu a înregistrat, afară de dificultăți temporare, eșecuri de natură celor pe care le-a avut guvernarea Iliescu, care a păstrat "ad literam" principiile marxiste și întocmirile comuniste. Rusia de azi trece prin schimbări radicale, cu anumite restricții personale, dar a avut curajul să arunce peste punte toate întocmirile vechi, și să aleagă altele noi, căci altfel, nu putea să-și mențină nici o formă de viață statală.

Românii nu au decât să se gândească la trecutul lor glorios, în care vor găsi surse de inspirație, și îndrumări pentru tot ce vor vrea să facă în viitor. Prin comunism, poporul român a pierdut legătura cu trecutul său.

Tot succesul alegerilor stă în această hotărâre și în curajul de a se face marea ruptură de comunismul dominant până acum, care a fost aruncat la coșurile de gunoi ale istoriei.

Alegerile de acum nu trebuiesc lăsate la voia întâmplării și a indiferenței, căci procesul istoric nu ține seama decât de înfăptuirile majore ale popoarelor, și popoarele delăsătoare pierd ritmul istoriei. Poporul român nu are dreptul să întrerupă sau să încetinească istoria, din simpla comoditate de a nu face schimbări fundamentale în viața societății sale. Avem încredere că, după dezastrul de până acum, poporul român este conștient de perspectivele care i se deschid prin noile alegeri și își va asuma răspunderea propriei sale vieți.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că **Redacția acestui ziar** nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Stimați cititori,

În luna Ianuarie 1992, au răspuns apelului nostru, de înfrățire, următorii:

* GEORGE STANESCU, Littleton, Col - ANDREI CIU-RUNGA, București; * STEFANIA GEORGESCU, Vancouver - PAVLOVA RAISA PETRU, Chișinău; * PETER MLADIN, Calgary - VIOREL MLADIN, Com. Ciacova, Jud. Timiș; * STEFAN GORUNESCU, Toronto - CRISTESCU CONSTANTIN, București; * MARGARETA CONSTANTINESCU, New York (4 abonamente) - GEORGE PARIZIANU, București, LUMINITA ERNAN, Strășeni, GARA VASILE PETRU, Chișinău, GUSAC PAUL, Chișinău; * NICOLAE CACIULA, New York - BIBLIO-TECA MUNICIPIULUI CRAIOVA; * CONSTANTIN DOBRE SIMA Germania (3 abonamente) - CONSTANTIN

POPESCU, București, MARIN DOBRE SIMA, București, TUDOR COSTESCU, București; * PREDESCU PETRE, Germania - STOICHESCU ILIE, București; * MIHAL-CEA PETRU, Germania - ANGHELUTA MIHALCEA, Com. Nămolosa, Jud. Galați; * ILEANA FENDT, Germania - AGENOR DANIUL, București; * ANCA DOBRIN, Suedia (2 abonamente) - Dr. VICTOR MOGA, București, DOBRIN GHEORGHE, București; * ION CHIRITA, Toronto - CONSTANTIN PETRU ANGHELU, Strășeni; * BORIS VADUVA, Toronto (2 abonamente) - MOLDVANU EMILIA, Chișinău, MUSTEATA PAVEL Chișinău.

CĂTRE REDACȚIE

Mă numesc Silviu Popescu și sunt Locotenent-colonel în rezervă forțată, ca urmare a deciziei ex-Ministrului Apărării Naționale Generalul Victor Stănculescu, din data de 14 Noiembrie 1990. Sunt fondatorul și actualmente conducătorul organizației militare intitulată C.A.D.A. (Comitetul de Acțiune pentru Democratizarea Armatei).

Această organizație a luat ființă pe data de 27 Decembrie 1989, în București și purta denumirea de Grupul de Inițiativă pentru Democratizarea Armatei (G.I.D.A.). Din această grupare făceau parte numai cadre militare din forțele terestre ale armatei. În Februarie 1990, ca urmare a aderării la această grupare și a celorlalte grupuri similare din armele a-viației, marinei militare, trupelor de grăniceri, la ființa C.A.D.A. Revolta tinerilor ofițeri din armata română determină noul cuplu dictatorial Iliescu-Roman să-1 demită pe Generalul Militari și să promită rezolvarea tuturor solicitărilor acestei organizații, cu privire la democratizarea acestei instituții. Noul Ministru al Apărării Naționale este numit, în guvernul provizoriu, Generalul Stănculescu.

Luni de zile Generalul Stănculescu este nevoit să colaboreze și să recunoască forța acestei organizații, influența ei în rândul tinerelor cadre militare.

După numirea sa în funcția de Ministru al Apărării Naționale, după alegerile furate, în luna Mai 1990, Generalul Stănculescu își neagă propriile promisiuni, renunță la obiectivele stabilite, de comun acord, pentru democratizarea armatei. În fața unui nou val de nemulțumiri din partea celor mai întransigenți membri ai acestei organizații, și sub presiunea conducerii bicefale a țării, acest general hotărăște pe 14 Decembrie 1990, trecerea în rezervă forțată a unei părți din conducerea C.A.D.A. Printre cei trecuți în rezervă mă număr și eu, care dela început m'am opus sistematic sprijinirii celui mai mare trădător al poporului român și al armatei. Acest general, ca om al familiei Ceaușescu și al Securității române, a fost tot timpul un spion al acestora în cadrul Forțelor Armate. După ce supraveghează acțiunile de luptă ale armatei în Timișoara, participă și la acțiunile antirevoluționare din București.

Refuză, pe 20 Decembrie 1989, să se prezinte la ordinul fostului Ministru al Apărării Generalul Milea Vasile, pentru a-1 ajuta în situația critică în care se afla. Își pune piciorul în ghips și se prezintă numai la ordinul expres al lui Ceaușescu, în sediul Comitetului Central, din București.

Rămăs singur, fără sprijinul celorlalți generali, Milea este ucis mîselește pe 22 Decembrie 1989. La comanda Ministerului Apărării este numit Generalul Stănculescu. Numirea a făcut-o personal Ceaușescu.

Drept răsplăt, noul ministru îl ajută pe dictator și pe scorpia sa de conșoartă să fugă. Ulterior, când toată partidă era pierdută pentru Ceaușescu, acesta trece

de partea revoluționarilor împreună cu ceilalți generali ceaușești, trădători.

Am constatat că nu se poate altfel; există nemurătoare conexiuni și lupta nu trebuie dusă separat. Asupritorii sunt uniți, deci și noi, forțele care luptăm pentru o adevărată libertate și democrație, trebuie să fim uniți.

Un alt obiectiv important pentru care luptăm încă dela înființarea noastră, este acela al creerii României Mari, cea de pe vremea lui Ștefan cel Mare. Suntem de asemenea pentru crearea unei armate noi în Republica Moldova, și ne-am oferit voluntari să-1 ajutăm pe frații noștri de dincolo de Prut să pună bazele unei armate sănătoase și care să nu încalce, în raptul capului, jurământul de credință dat poporului.

În actuala conjunctură a haosului politic național și a lipsei unui lider credibil pentru națiune, care să urmărească bunăstarea tuturor cetățenilor și nu interese meschine de partid, grup, conducerea C.A.D.A. își îndreaptă atenția spre Majestatea Sa Regală, Mihai I al României.

Cu lași și oameni buni numai de gură nu se poate schimba nimic în România. Impotriva unei dictaturi comuniste, care își menține puterea prin crime, bâtaie, intimidări, arestări fără nici o acoperire juridică, după bunul plac al poliției politice, nu se poate răspunde decât prin forță.

Cine seamănă vânt trebuie să culegă furtună.

A sosit clipa ca pentru cei peste 1.500 de morți și mii de răniți, mutilați în evenimentele de după răscoala populară din Decembrie 1989, actuala conducere a țării să dea socoteală poporului. Să răspundă și pentru morții din timpul evenimentelor din Decembrie 1989 și pentru ascunderea adevărului și protejarea asasinilor, terorștilor.

Acum când se împlinesc doi ani dela mișcarea magnifică a tinerilor pentru renașterea României, conducerea C.A.D.A. adresează tuturor Românilor, din țară și din străinătate următoarele cuvinte:

Dragi Români, nu vă uitați eroii. Fiți la înălțimea jertfei lor și continuați-le lupta. Copiii dumneavoastră ucși mîselește vă cer acest lucru. Faceți totul ca jertfa lor să nu fie inutilă.

Comitetul de Acțiune pentru Democratizarea Armatei Române felicită revoluționarii din Decembrie 1989, care nu s-au lăsat cumpărați cu tînchea plină de sânge a D-lui Ion Iliescu. Această tînchea nu valorează doi bani, și cei care au acceptat-o s-au dezonorat.

Finanțați organizația C.A.D.A. pentru crearea detașamentelor de luptă împotriva noii mafii comuniste. Vă dorim ca noul an să vă aducă libertatea mult dorită, bucuria vieții!

Lt.Col.Silviu POPESCU

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal".
Din Europa și alte continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forță împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

Tara înainte de alegerile locale

TESTUL LABIRINTULUI

—Dr. Petru DAVID—

Motto: "Sunt două chipuri de a te înșela, de a judeca greșit, de a-ți pierde mințile: acela de a rătați ca un om inteligent și acela de a hotări ca un prost".
VOLTAIRE

Dela populism la disimulare, dela emfază arogantă la subterfugii derutante, astfel s'ar putea defini drumul politic parcurs de Frontul Salvării Naționale dela acel nenorocit 20 Mai 1990 (Duminica Orbului) când si-a legalizat puterea, până în prezent, la campania de pregătire a alegerilor pentru consiliile administrației locale.

Compromis și măcinat de seisme interne, F.S.N.-ul nu mai este la ora actuală decât o imagine jalnică a oportunismului politic, un adăpost nesigur al directorimii comuniste și al mafiei locale, provenită din nomenclatura privatizată și îmbogățită peste noapte prin mijloace tenebroase. Firma politică a FSN-ului apare într-atât de fisurată, încât numeroși "foști"

preferă să se aciuască la formațiuni politice mai mici, născute însă din același trunchi al crip-tocomunismului, ori ajung să se declare "independenți", preferând această titulatură atunci când și-au înscris candidatura pentru alegerile locale. Cine îi susține însă pe acești "independenți", din ce fonduri își acoperă cheltuielile necesitate de campania electorală?

Recunoscând cu modestie mimată și simț realist de față că în condițiile așa zisei vieți democratice dela noi, obținerea în viitoarele alegeri de către un singur partid a unei majorități absolute nu mai este posibilă, "politologii" FSN-ului admit totodată necesitatea unor partide de opoziție, însă uită să precizeze natura și rădăcinile așa zisei "opozii-

ții constructive", singura cu care FSN-ul poate discuta și -de ce nu- încheia alianțe. Așa de pildă, la Timișoara a luat ființă cartelul "Uniunea pentru Timișoara" format din F.S.N., P.U.N.R. și Partidul Democrat Agrar Român.

Scopul principal urmărit de FSN în alegerile locale dela 9 Februarie pare a fi derutarea electoratului, în așa măsură încât omul simplu de pe stradă sau dela țară să ajungă a întreba: "Eu cu cine votez, coane Fănică?" Prin această derută, Frontul speră ca cel puțin o parte a electoratului să nu ofere votul candidaților Convenției Democratice, scăzându-i astfel acesteia ponderea în viitoarele consilii locale ale administrației. Un exemplu edificator: pentru viitoarele alegeri, Partidul Național Tărănesc Creștin Democrat are de înfruntat nu numai concurența Partidului Democrat Agrar Român al vechiului activist Victor Surdu, dar și a încă două partidulețe emerate în cursul anului trecut și intitulate, nici mai mult nici mai puțin, Partidul Național Tărănesc și Partidul Național Tărănesc Independent. Culmea este că aceste două mici formațiuni imposteră își anunțaseră în Decembrie trecut intenția de a participa la alegerile locale dela 9 Februarie 1992 sub semnul electoral "Ochiul", emblema tradițională a PNȚCD-ului!

Politica labirintului practică de Putere în vederea deturnării la 8 Februarie 1992 a electoratului indecis ori neinformați, oferă alegătorilor mai multe "intrări" atrăgătoare, sub forma promisiunilor de viitor. Nemulțumirile electoratului, create de proasta administrație fesenistă, sunt folosite în direcția alegerii unor candidați care să servească pe viitor aceleși interese ale Puterii de astăzi. Un veritabil perpetuum mobile sau, mai pe românește spus: aceeași Mărie cu altă pălărie!

Pentru aceasta sunt folosiți numeroși veleitari sau impostori demagogi care sunt dispuși să meargă pe aceeași cale de carierism politic ca și "aleșii" dela 20 Mai 1991. De pildă, pentru funcția de primar general al Capitalei, până la data de 10 Ianuarie 1992 figurau nu mai puțin de 12 candidați, avându-l în frunte pe ilariantul Ion I. Brătianu. Păcat de numele său mare! FSN-ul care până în ultimul moment - stătuse deoparte, iată că, dintr'odată, îl prezintă drept candidat la această funcție importantă, pe Dl. Cazimir Ionescu, același care abia fusese numit ca președinte în Comisia Parlamentară pentru coordonarea prezentației campaniei electorale prin radio și televiziune. Interesantă această concepție "democratică" a FSN-ului, prin care reprezentanții lui

ROMÂNIA: MOȘIA COMUNIȘTILOR

Avem președinte, parlament, securiști, mineri și constituție proaspătă.

Păreră ceașistă despre Constituție era simplă: noi am scris-o, noi o interpretăm. Dl. Iliescu însă, "e original", el și-a comandat la atelierele de croit legi, zis și Parlament, o Constituție ca să-i stea țanșos pe umeri.

"Constituția, așa cum a fost adoptată de Parlament, se înscrie în suita constituțiilor comuniste nelegitime și antidemocratice, impuse țărilor noastre prin forță și minciună după 30 Decembrie 1947. Ea descinde direct din Constituția ceașistă din 1965 și urmărește salvarea structurilor comuniste" (România Liberă, 6 Decembrie 1991, pag. 1).

Defectele Constituției nu s'au puține:

Drepturile fundamentale ale omului pot fi limitate oricând prin legi ordinare, invocând necesitatea "Siguranței naționale".

Aceeași sabie agățată de gogoșă "Siguranței naționale" atârână și asupra proprietății private pe care Statul o poate confisca printr-o simplă hotărâre guvernamentală.

Cele trei puteri care stau la baza democrației, sunt amestecate într'un borș din care președintele se înfruptă cu polonicul.

A) Art. 85-94 permite D-lui Iliescu să-și bage nasul în Puterea Legislativă prin "mesaje" către Parlament, ori de câte ori îi vine pofta, influențând Corpurile Legiuitoare. Într-o democrație, președintele este limitat să "prezinte" (nu să adreseze) anual agenda programului legislativ, lăsând restul în sarcina parlamentarilor. În Statele Unite, președintele are dreptul să refuze legea (veto) iar parlamentul, cu 2/3 din voturi, respinge veto-ul președintelui.

B) Constituția permite președintelui să controleze puterea executivă, acordându-i dreptul de a prezida ședințele "importante" ale Consiliului de Miniștri. Prezența

"vărului" la dezbateri oferă primul ministru două alternative: să execute "sugerările președințiale" ori să-și dea demisia.

C) Art. 124 (b). Numirea președintelui și a celorlalți judecători ai Curții Supreme de Justiție pe o perioadă de șase ani! Solomonii Curții Supreme, în loc să fie inamovibili și deci independenți, rămân la cheremul președintelui, care-i la cheremul partidului etc.

După ce-au băut cuiele lui Pelepele în cele trei puteri: legislativă, executivă și judecătorească, neocomuniștii și-au mai umflat un colac de salvare (Art. 140-145) inventând "Curtea constituțională", compusă din 9 membri, numiți pe 9 ani, care se înnoiesc cu o treime din 3 în 3 ani. (Din cei 9 membri, 3 sunt aleși direct de președinte). Năzdrăvănia "constituțională", înarmată cu secrete și ciocane, poate tăia și strivi totul, inclusiv hotărârile Curții Supreme.

Ca să nu miroasă a "dictatură originală" s'au acordat opoziției mici succese periferice, dar în problemele cheie vocea minorității a fost strivită de tăvălugul majorității feseniste.

Partidul Maghiarilor a votat "Nu", în timp ce partidele istorice, împărțite în tineri, bătrâni și cu părul creț, au votat și "Da" și "Nu".

Apelurile presei libere și ale fostului Rege Mihai I n'au avut priză la public. Numărul votanților a fost de circa 11 milioane, dintre care 77,3% au fost pentru, 20,4% contra și 2,3% - voturi anulate.

În unele sectoare s'au prezentat "100% din cei înscrși pe lista electorală", iar la numărarea voturilor, toți cei "înscrși suță la suță" au votat, tot suță la suță, pentru Constituție.

Stroe MOLDOVANU

CE-I RĂU CU NOUA CONSTITUȚIE

Urmare din pag. 1

Ambiguitățile feseniste din noua Constituție mai sunt complicate și cu crearea Curții Constituționale. Crearea acestei curți, cu nouă judecători numiți pe nouă ani, apare a fi o nouă putere politică (legată foarte mult tot de executiv), care la Curții Supreme de Justiție controlul constituționalității legilor. Ea poate cenzura puterile legislative și executive și se poate amesteca și în puterea judecătorească.

În privința drepturilor fundamentale, noua Constituție e plină de confuzii ori de alte cuvinte cu mai multe înțelesuri, pentru că ea nu vrea să delimiteze și să îngrădească. Numai așa se poate lăsa puterii putere. Dreptul de proprietate este pe de o parte "garantat" sau "ocrotit" iar pe de altă parte "limitele lui sunt stabilite prin lege". Ceea ce înseamnă că în fapt proprietatea nu-i garantată, ea rămânând la discreția măsurilor abuzive ale interesului Statului.

În noua Constituție nu se garantează interzicerea bătailor și silințurilor contra cetățenilor.

Constituanta fesenistă n'a lăsat poporului decizia de a vota (în prealabil și nu după) pentru forma de guvernământ republică sau monarhie. Ea a adoptat cu dela sine putere ca formă de guvernământ Republica Prezidențială și a conferit președintelui republicii atribuții care îi permit să se amestece în puterea legislativă și executivă, invocându-se ca motivare argumentul stabilității Statului.

Astfel ideea conducătoare a noii Constituții este să nu se renunțe la intervenția și controlul forței conducătoare. Un lucru care echivalează cu continuarea comunismului ca mentalitate și apucături.

Dacă n'au vrut monarhie, fesenistii ar fi putut adopta forma de Republică Parlamentară. Dar ei au ținut să impună ca România să fie o Republică Prezidențială și să lase la bunul plac al președintelui exercitarea suveranității poporului. Că doar nimeni nu poate gândi așa de bine ca un președinte.

S'a deschis deci calea dictaturii prin decrete prezidențiale, în noua Constituție neexistând nici o garanție care să ocrotească țara de un nou despot. După cum, la fel, nu există nici o garanție pentru drepturile cetățeanului când Constituția lasă loc la atâtea interpretări.

Cum a fost posibil un asemenea lucru? Foarte simplu. Parlamentarii majorității feseniste, fiind legați de putere prin mentalitate și interese, au ținut să adopte principiul că cetățeanul este slujitorul Statului și nu Statul slujitor al cetățeanului.

Considerând că existența Constituției este legată de Revoluția din Decembrie 1989, Constituția ar fi trebuit să fie o expresie a dezideratelor acelei revoluții. Dar, după cum vedem, nu-i deloc așa. Ea este o expresie a intereselor comunismului fesenist și dă satisfacție setei de putere a Președintelui Iliescu.

Structurile comuniste din guvern și parlament n'au putut face decât o Constituție pentru ele și nu pentru popor.

În încheiere repet și subliniez: răul capital legat de noua Constituție e încălcarea principiului separației puterilor și adoptarea Republicii Prezidențiale.

Eugen BĂRSAN

COMITETUL INTERNAȚIONAL ROMFEST ȘI ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ DIN HAMILTON

ANUNȚĂ

SCHIMBAREA LOCULUI ȘI DATEI LA CARE VA AVEA LOC

ROMFEST '92

DATORITĂ SITUAȚIEI ECONOMICE DIFICILE GENERALE, ȘI A PREȚURILOR EXAGERATE (HOTEL, SĂLI DE CONFERINȚĂ ȘI BANCHET) DELA NEW YORK.

ROMFEST '92

VA AVEA LOC LA

HAMILTON, ONTARIO, CANADA
ÎN CADRUL

"SĂPTĂMÂNII CÂMPULUI ROMÂNESC"

2-6 AUGUST - SĂPTĂMÂNĂ CÂMPULUI

7-9 AUGUST - ROMFEST '92

- ARANJAȚI-VĂ CONCEDIU DVS ÎNTRE 2-9 AUGUST -

vor să fie în același timp și jucători și arbitri!

Ce să mai vorbim despre subminarea Partidului Social Democrat Român al D-lui Sergiu Cănușcu? Sigla P.S.D. circula dela fesenistiștii disidenți ai D-nei Daniela Buruiană (așa zisul FSN-20 Ma) la "tradiționalii" demagogul Lucian Cănușcu în același timp, "tinerii liberali" ai com-

promisului Dinu Patriciu, lansează pe postul național de TV video-casete pe care se pot vedea simbolicii cai liberali zburdând liberi, în vreme ce o voce insinuante sugerează: "Votați ideile liberale!"

În acest hațis de partide și partidulețe, unele cu stridențe comuniste, altele cu amăgitoare cântece de sirene, cetățeanul de rând,

lipsit de ghiduri lămuritoare, se poate cu ușurință rătați. Sperăm că trista experiență acumulată pe parcursul ultimilor doi ani de zile, îl va face mai atent, iar semnul electoral al Convenției Democratice, cheia, deschizătoare de lacăte opresoare, va precumpăni în alegerile dela 9 Februarie 1992.

Petru DAVID

Eseul politic

NECESITATEA ADEVĂRULUI ISTORIC

—Constantin MACRI—

Valoarea, importanța și eficiența agenților de influență a fost și este dezvoltată la maximum de F.S.N., de nomenclatura regrupată a P.C.R.-ului, de bandele infuzate pretutindeni, ale fostei Securități.

Poporul român e dezinformat, manipulat, derutat, cu toate că există o presă liberă, puține ziare folosesc libertatea în mod cinstit, cele mai multe, inclusiv Televiziunea, dau zece știri anoste, corecte, iar a unsprezecea este o bombă ce traumatizează conștiințele prin amplexarea dezinformării și importanța subiectului. Tehnica este cunoscută. Ca să te faci credibil simulezi bunacredință, neutralitatea, distanța față de evenimentul comentat, competența etc.

Așa se explică, în bună parte, Babel-ul psihologic social și moral din societatea românească de azi.

Chiar și zierele "civice" și de "dialog social" sau oficiale din opoziție, adăpostesc, uneori, texte menite să devitalizeze răspunderile, să inerveze caducitatea oricărui efort de rezistență la asaltul imposturii și stagnării, teroarei Puterii. E momentul reconcilierii, să uităm și să iertăm, un punct de vedere și o invitație, căruia și noi i-am da urmare și crezare dacă ar fi formulat de pe poziții de morală creștină, de iertare, de caință, de înfrățire fără gând ascuns.

Nu mai că zi de zi se revarsă de pe "toate canalele", inclusiv cel regal, un potop de spumă veninoasă a unor patente mincinoși sau jumătăți de adevăruri, partea cea mai importantă fiind ascunsă, ignorarea contextelor istorice, a cauzalităților adânci și irepresibile, cele care cu adevărat fauresc evenimentul istoric.

Toată lumea se teme de Virginia Woolf, adică de a privi în sine cu seninătate și curaj pentru a te hotărî să fii om adevărat, și nu robul platitudinilor dobândite mecanic, din surse dubioase. Un adevărat blestem al acestui secol, minciuna ritualizată, lozincă, menită să împiedice pe om să gândească cu propriul lui creier, pe bază de experiență proprie cotidiană, pe bază de document istoric autentic, nu confecționat pro causa, sau trunchiat, sau desprins de epocă și de oamenii ei.

Istoria și experiențele trecutului sunt cea mai înaltă pedagogie. Adevărurile distilate astfel sunt esențiale.

Doi bani nu mai fac azi scrierile lui Marx, Engels și Lenin după șaptezeci de ani de experiment sovietic și comunist. În toate aceste scrieri se vorbea și se analiza aparent științific, totul, ignorându-se factorul esențial: omul. Și Marx și Lenin și Stalin au folosit omul ca un pretext nu ca un scop sau un reper.

Stalin și stalinismul sunt produse ale sistemului, iar sistemul e produsul unor elucubrante teorii. Când Lenin a scris: "măcar producție particulară produce capitalism zi de zi și în proporție de masă" a mers pieptis contra unui adevăr uman elementar: specificitatea umană în infinita ei diversitate: nevoia umană intrinsecă, vitală, de libertate și de creație proprie. El (ei) au vrut să omoare omul adevărat și să obțină "omul nou", un homoncul născut în erubetă infernală a gulagurilor și a "partidului unic", în fond a dictatorilor amoral, imbecili în sens pur de patologie psihiatrică.

Șaptezeci și trei de ani a durat această sfidare a omului de pretutindeni, această excocherie ideologică și omenii din lumea întreagă care s-au opus dela început acestui satanism dezlănțuit, se pot număra pe degete.

Burghezia capitalistă, liberală, democratică în mod tradițional s-a opus la modul retrăcit, prin negare și din instinct de conservare a propriilor privilegii, neintuind esența violent nocivă a bolșevismului contra culturii greco-creștine și Occidentului contra ideii de Adevăr, de Libertate, de Demnitate a personalității umane făurită în douăzeci și cinci de secole de civilizație și cultură care încep prin Socrate, Platon și Aristotel, se culminează în Hristos, în scolastica și catedrele medievale, în nașterea științei experimentale, a omului anglo-saxon, a visării hispanice și a bijuteriilor de gând și îndemănare italiice etc. Acesta este un patrimoniu sacru. Tipic european. La demolarea lui a vizat forțele de stânga în frunte cu bolșevismul. Ceilalți "democrați" interbelici au făcut bezele "justiției sociale" (ca Roosevelt de exemplu), ignorând masacrarea lentă a patruzeci de milioane de oameni.

Spre cinstea poporului român, în 1919, la un an și jumătate dela revoluția bolșevică, un tânăr abia ieșit din liceu intuiește în mod genial enorma primejdie care pândește popoarele Rusiei, popoarele Europei și împreună cu alți colegi ai lui se hotărăște să lupte - primul din afara granițelor tariste - contra bolșevizării României.

Acest tânăr se numea Corneliu Zelea Codreanu și avea să moară sugrumat și împuscat, în mod bestial, din ordinul lui Carol al II-lea și al slugii sale handicape, Armand Călinescu.

Bolșevicii au avut dintotdeauna agenți de influență, deosebiți de agenții agitați sau informatori.

În zece ani de existență, mișcarea lui Codreanu a fost dizolvată de două ori. Azi, în baza documentelor noi cunoscute, geneza acestor hotărâri anticonstituționale și ilegale

ne apare mai clară. Originea acestor dizolvări se află în "stânga" franceză a vremii (Paul Boncour, Leon Blum etc.). Executanții au fost însă locali, Români "democrați" și hiperlegaliști. Așa cum hiperlegaliști se proclamă azi Dl. Iliescu și F.S.N.-ul, care ne cer să respectăm ca "sacru" votul dela 20 Mai 1990.

Iată o probă pregnantă de bună credință la îndemâna oricărui Român care-și contopă la cozi umilința și decăderea. Mutatis mutandis la fel stăteau lucrurile și în 1938 când Carol al II-lea își instaurează dictatura personală cu ajutorul partidelor istorice, mai puțin Iuliu Maniu și familia Brătianu.

Sărăcia și mizeria cumplită de azi a fost adusă de comuniști și de servanții lor din umbră, agenți de influență proneocomunistă, cu sau fără știrea lor, cu sau fără voia lor, în orice caz din cauza impotenței opoziției istorice, a unor preluați și adevați lideri.

Si atunci și azi au fost colaboraționiști.

Dictaturile sunt generoase în vile, salarii și delegații.

Când luptă împotriva decăderii morale, a imposturii, a jafului din banul public, în România, atunci, ca și acum, ești declarat "violent" și "fascist".

Prima lozincă scrisă pe toți pereții și strigată la toate adunările silnice după 23 August 1944 era: "Jos fascistii, moarte lor". Azi dacă ai striga: "Jos comuniștii, moarte lor" ai fi etichetat - fascist. Unde e balanța dreptății? Numai doi oameni, Nicolae și Elena Ceaușescu, au distrus o țară și au chinuit un popor vreme de 45 de ani?

Unde le sunt instrumentele? Unde sunt complicitii? Unde sunt executanții? Dacă pui asemenea întrebări, ești declarat "neciuic", "fascist", "legionar", "destabilizator" etc.

Cu privire la "violența legionară" am găsit în istoriografia comunistă un document de excepțională însemnată. Este vorba de ultimele cuvinte ale lui Corneliu Zelea Codreanu publicate în volumul "România după Marea Unire" (vol. II, p. a II-a, pg. 354-355) de Editura Științifică și Enciclopedică, București 1988, deci înainte de căderea regimului comunist. După cum era de așteptat, după o critică acerbă a Mișcării Legionare, când se ajunge la proba concretă, la document, trebuie să se recunoască, că la 21 Februarie 1938, șeful legionarilor spunea: "Am convocat încă de acum o săptămână pe ziariști pentru mâine, Marti 22 Februarie a.c. ora 8 seara, în scopul de a încerca să fac unele declarații politice privind atitudinea noastră ca partid în fața noilor împrejurări.

Deoarece Miercuri 23

Februarie (1938 n.n.) este ultimul termen pentru facerea declarațiilor de către funcționari și înaintarea demisiilor din partide, mă văd silit a face aceste declarații astăzi, pentru ca ele să ajungă în timp util membrilor noștri. Iată aceste declarații pe care le fac în numele forului conducător al Mișcării Legionare:

Anunțăm pe membri că începând cu data de astăzi 21 Februarie 1938 partidul "Totul pentru Tară" nu mai există.

Întreaga conducere a căzut de acord că rațiunea de existență a partidului a încetat.

Toți cei legați până în prezent juridicește de acest partid, funcționari de Stat sau nefuncționari, sunt delegați de toate aceste legături, luându-și completa libertate de acțiune.

Toate funcțiunile, șefi de regiuni, de județe etc. sunt desființate. Sediile se închid și se dau proprietarilor.

Motivele care ne-au determinat la această hotărâre sunt în Decretul Regal Nr. 870 din 17 Februarie 1938 și cuprind următoarele dispoziții:

a) Funcționarii Statului nu pot face politică, nu mai pot face parte din partide.

b) Cei ce nu sunt funcționari, adică restul de cetățeni, dacă acționează politicește vor fi sancționați.

c) Conducerea este sancționată dacă mai dă circulare, ordine, dispoziții. Deci suntem aruncați din raportul de drept în raportul de forță. Pe acesta însă noi nu-l primim. Noi am înțeles să acționăm în cadrul legii, manifestându-ne credința noastră.

Dacă aceasta n-o putem și dacă orice manifestare de credință ne este interzisă, rațiunea de existență a partidului nostru a încetat.

Noi nu voim să întrebunțăm forța. Nu voim să întrebunțăm violența.

Ne este suficientă experiența din trecut, când fără voia noastră am fost atrași pe calea violenței. La orice violență, noi nu mai răspundem în nici un fel: suportăm. Si chiar atunci când întreaga națiune este

tratată ca o turmă de animale inconștiente. Lovitură de Stat nu voim să dăm.

Prin existența însăși a concepției noastre, noi suntem contra acestui sistem. El înseamnă o atitudine de bruscare, de natură exterioară, pe când noi așteptăm biruința noastră dela desăvârșirea în sufletul națiunii a unui proces de perfecțiune omenască.

Nu voi întrebuința aceste mijloace, pentru că tineretul de astăzi are prea adânc înfiptă conștiința misiunii sale istorice și a răspunderii sale pentru a face acte necugetate care să transforme România într-o Spanie înșăngerată.

Generația noastră întreagă vede mânia care i s'a aruncat.

Mânia aruncată va rămâne jos.

Noi refuzăm s'o ridicăm. Ceasul biruinței noastre încă n'a sunat. E încă ceasul lor.

Dacă generația bătrânilor noștri crede că e mai bine așa cum a procedat, noi nu avem să ne amestecăm pentru a le da lecții.

Ei poartă răspunderea în fața lui Dumnezeu și a istoriei. De altfel păreriile mele, simple păreri asupra ultimelor evenimente, vor fi fixate într-o scrisoare adresată unuia din miniștrii actualului cabinet.

În același Decret regal se vizează comerțul legionar. Pentru a nu da naștere la nici o posibilitate de conflict, cu multă durere renunțăm și la activitatea comercială. Întregul comerț legionar se lichidează. Șefii de întreprinderi vor anunța personalul din timp pentru a se putea plasa în altă parte. Cei 70 de copii întreținuți de noi vor fi trimiși acasă, nemaiputând suporta cheltuielile întreținerii lor.

În timpul liber care ni se deschide, îndemnăm pe toți tinerii să studieze cât mai profund în direcția meseriei lor.

De altfel și eu, profitând de acest timp, voi pleca peste o lună la Roma pentru a mă ocupa de traducerea și de tipărirea în limba italiană și franceză a cărții mele. De asemenea

voi scrie volumul al doilea.

Si acum, în ceasul dizolvării noastre, noi, tineretul României, crescând în credința legionară, mulțumim generației bătrânilor oameni politici, pentru modul în care s-au purtat cu noi, pentru modul în care ne-au tratat, pentru exemplele de caracter, de onoare, demnitate și legalitate pe care ni le-au dat.

Inchizând această tristă pagină, rămânem legați în duhul lui Moșă, Marin și al celorlalți morți ai noștri, care se roagă pentru noi la Dumnezeu".

Este un text politic autentic, demn de un Pericle, Demostene sau Cicero. N'am vrut să-l trunchiem pentru că el sintetizează în mod strălucit esența concepției legionare.

Autorii - Mircea Mușat și Ion Ardeleanu - menționează că "programul ca și activitatea (Mișcării Legionare n.n.) avea un specific naționalist, mistic". Si că nu există dovada vreunei subordonări sau finanțări din partea partidului nazist (pg. 355-356).

Rezultă cu claritate că violențele atribuite Mișcării Legionare au fost criminale provocări, deoarece în Aprilie 1938 Corneliu Codreanu este arestat, condamnat la șase luni închisoare pentru calomnie (plângere din partea lui I. Iorga care funcționa pe post de consilier regal - al dictaturii carliste); în pușcărie fiind, o lună mai târziu este condamnat la zece ani pentru trădare, iar după șase luni este luat noaptea din detenție, strangulat, împuscat, îngropat, turnat vitriol deasupra cadavrului și apoi o placă de beton. Aceasta era legalitatea în România lui 1938 sub dictatura a doi handicapați (Carol al II-lea și Armand Călinescu).

De unde rezultă "totalitarismul"? De unde rezultă "fascismul"? De unde rezultă violența? Legionarii n'au voit niciodată să iasă din ordinea de drept. Li s'a impus martiriul de către aceleși forțe malefice care săpănesc azi Tara.

INCERTITUDINI

Urmare din pag.1

După ce mult timp am compromis țara și i-au stopat progresiunea democratică, protagoniștii FSN oferă spectacolul grotesc al unor dispute pentru putere. Petre Roman, apelând la argumentele opoziției democratice, descoperă de abia acum că Ion Iliescu și grupul din juru-i nu numai că sunt foști nomenclaturiști comunisti, dar sunt principalii adversari ai schimbărilor de direcție în țară.

Puterea fesenistă însă, printr-o guvernare lipsită de perspectivă, nu numai că

a compromis idealurile revoluției, ci a provocat în ultimii doi ani de guvernare o totală confuzie. Grupuri numeroase de oameni, cu educație politică precară, în condițiile unor nemulțumiri vădite de un faliment guvernamental, în locul unor opțiuni alternative, preferă refugiu în absenteism. Simptomul acesta a fost evident cu ocazia Referendumului constituțional, dar el se va afirma mai pregnant la apropiatele alegeri. Cauza constă în faptul că partidele din opoziția democratică sunt privite încă cu

rezervă, pe fondul unui electorat fesenist frustrat și înșelat. Este posibil ca, prin organizarea ei unitară în Convenția democratică și mai ales prin instituirea unui control parlamentar asupra Radioteleviziunii - principalele mijloace ale acțiunii puterii de diversione - forțele naționale politice - forțele naționale anticomuniste să se poată reorganiza decisiv, învingând un FSN sfâșiat de ambiții și rivalități personale. Numai în acest mod orientarea României ar fi concordantă cu idealurile Revoluției din 1989.

Apostol STAN

Guvernul din Ontario vrea să cunoască părerea dvs. privind programul său în 1992.

Guvernul are în lucru inițiative sociale și economice care includ:

601 Bugetul în Ontario pe anul 1992 Feb. - Martie 92

602 Programul de Investiții în Ontario Ian. - Aprilie 92

603 Strategia Industrială Feb. - Aprilie 92

604 Noul Sistem de Pregătire în Meserii Dec. 91 - Aprilie 92

605 Taxare Echitabilă Iulie 91 - Martie 93

606 Revizuirea Folosirii Suprafețelor Agricole Martie - August 92

607 Administrarea Parcului Forestier în Ontario Feb. - Dec. 92

608 Grijă de durată pentru Bătrâni și Adulți Infirmi Nov. 91 - Martie 92

609 Reforma în Domeniul Relațiilor de Muncă Nov. 91 - Feb. 92

610 Reforma Sistemului de Ingrijire a Copilului Martie - Iunie 92

611 Inițiative pentru Reducerea Risipei Oct. 91 - Ian. 92

612 Echitate la Locul de Muncă Dec. 91 - Feb. 92

613 O Cartă A Drepturilor Sociale în Canada Dec. 91 - Feb. 92

Notă: Datele de mai sus se referă la programul dezbaterilor publice.

☐ Pentru a obține imediat informații, formați când telefonați codul din trei numere.

Opinia dvs.

Vrem să știm ce gândiți despre aceste planuri în perioadele menționate mai sus, în dezbateri publice, discuții restrânse de grup, sesiuni individuale ori prezentări în scris.

Dacă doriți informații suplimentare referitor programele în pregătire, rugăm completați cuponul din acest anunț sau telefonați gratuit. Linia de informații este în engleză sau franceză.

Pentru mai multe detalii, vedeți care dintre proiecte vă interesează, puneți o bifă ☒ ROM1

601 ☐	604 ☐	607 ☐	610 ☐	613 ☐
602 ☐	605 ☐	608 ☐	611 ☐	
603 ☐	606 ☐	609 ☐	612 ☐	

Your name _____

Your address _____

City _____

Province _____ Postal Code _____

Expediați la:
Ontario 1992, P.O. Box 995, Station F, Toronto, Ont. M4Y 2N9

Unde telefonați:

Chemați 1-800-268-1749 (engleză); 1-800-268-4281 (franceză)

In Toronto chemați

314-9000 (engleză); 314-9011 (franceză)

Pentru cei cu aparate de auzit există no. 1-800-268-7095

In Toronto

răspunde no. 325-3408

Cei care folosesc touch-tone ne pot găsi 24 ore pe zi. Cei care folosesc telefon cu disc ne pot chema dela 8:00 a.m. la 10:00 p.m. în intervalul Luni-Vineri. Acest serviciu este disponibil în engleză și franceză.

Ideile dvs. sunt utile

Populația și organizații din Ontario împărtășesc cu noi punctele lor de vedere. Dintre inițiativele discutate, revizuite și implementate iată câteva:

Protecția Chiriașilor (în efect din Oct. 90)

Planul de Ajutorare a Familiei (Aprobat în Iunie 91)

Declarația de Relații Politice cu First Nations
(semnată în August 91)

Programul de Protecție a Salariului
(aprobat în Oct. 91)

Ziua de Odihnă pentru Toți (aprobată în Nov. 91)

ÎNAPOI LA ICOANĂ

—Valeriu C. NEȘTIAN—

"La început era Cuvântul", scrie în Sfânta Scriptură, dar "Cuvântul era la Dumnezeu", ceea ce ar însemna că, la noi oamenii, tăcerea a fost mai întâi. Înțelepciunea populară a consacrat această experiență de viață prin maxime de orară expresivitate ("Tăcerea e de aur", "Tace și face", "Cutăcerea îi frige pielea", "Să nu știe stanga ce face dreapta", "Dacă tăcea filosoful răma-neai" - a nu se subînțelege că mușii sunt filosofi!), "Tăcerea mi-e duiul", spune într-un frumos poem și Lucian Blaga. Ca o diatribă, ce se voia curabilă, S. Mehedini publicase, în anul '20, două cărți pe această temă "generoasă", împotriva politicianismului retoric al perioadei: "Politica de vorbe și omul de Stat", "Politica de vorbe și omul politic". Ambele nu și-au slăbit aproape deloc actualitatea!

Când niște ziariști au solicitat, la Carmen Sylva, în 1937 un interviu unui conducător spiritual al tinerei generații românești și creștine de atunci - ce și avea drept cuvânt de ordine "Fapte, nu vorbe" - acestia au fost invitați să vadă, să ia contact nemijlocit cu ce se realiza și în ce spirit se trăia în acea tabără de muncă: răspuns convingător, fără comentarii! Căci legea tăcerii ne învăța: Vorbește puțin. Vorbește ce trebuie. Vorbește când trebuie. Oratoria ta este oratoria faptelor. Tu făptuiești. Lasă-i pe alții să vorbească!

Negreșit, viața politică dela noi păcătuiește iarăși de un retorism excesiv, umflat, păgubos în care Legea strămoșească este invocată afon, din când în când, din considerente tactice. Acestuia i se replică, din nefericire, tot printr-o beție de cuvinte falacioasă, ineficientă. Ca o bătaie cu frișcă din vechi filme de gen. Când, în realitate, argumentul celei mai nobile elocințe îl constituie fapta simplă, firească, edificatoare. Pălăvrăgim și pălăvrăgim, bârfim și ne vâlcărim; credem pe deasupra, în puterea magică a cuvintelor-fluviu rostite/scrise alandala; și apoi ne mirăm ori ne scandalizăm de situația stăgănă, de involuția din societatea noastră. Unul din cântăreți, beat recomanda: dați tăcerii o șansă! Nici monahii români n'au separat niciodată rugăciunea de acțiune.

Tipic Românului îi este tăcerea. A munci în tăcere, bunăoară nu e un oarecare slogan de circumstanță, ci reflectă discreția, smerenia, atât de naturale spiritualității creștine. În fiecare clipă să ni se impună - ca o poruncă peremptorie - întrebarea: Ce am făcut astăzi bun pentru Neam și Tară, pentru liber-

tatea, prosperitatea lor? După aceea, a suferi în tăcere, a răbda în tăcere, a scrâșni din dinți chiar în taină, a ajuta fratele nenorocit, fără trâmbe și surle... Nu sunt lucruri ușoare, ci mari, esențiale.

La ceasul de față al națiunii noastre, implicarea maximă a zonei afective și volitive, declanșarea trăirii intense, tălmăcite în acțiuni concrete, presupune utilizarea rațională a cuvântului. Procedeu inadecvat și găunos exaltarea națională cu ajutorul vorbelor, oricât de discutat imbinată, al trancanelii, generează un soi de sentimentalism lozincard, de operetă, specific (neo) comunismului. Faptele și exemplele vii au un limbaj mult mai elocvent, și de necalculat efectul lor pozitiv când ele sunt surprinse în existența noastră cotidiană: în viața profesională, familială, socială, religioasă, personală.

Voința de perfecționare morală pe care ți-o înlesnește tăcerea este incompatibilă cu lăncezeala, cu meditația sterilă, cu reflecțiile "în abstracto", cu reveria paeistă, cu singurătatea turnului de fildeș, cu rugăciunea formală, cu individualismul suicidar, cu orgoliul luciferic. Acelor prea gălăgioase și tipătoare accente vindicative, de pildă, juste de altfel, li se cuvînească, un filtru, o surdină, o grilă selectivă. Altecumva, ele riscă a deborda în egoism material, profesional, familial, cu rol nefast pentru românitatea prezentă și viitoare.

Să nu ostenim, totodată, a stăruii că adevăratul patriotism nu e doar cel aureolat de fapte extraordinare, eroice, ci și acela integrat organic în acțiunile noastre de fiecare zi. De aceea e nevoie să trăim acest altruism de fiecare clipă al actelor și conduitei curente, care e unitar și același cu patriotismul faptelor mărețe, ce nu sunt posibile nici în orice și, nici oricui dintre noi. Dar care se produc firesc atunci când acest nobil sentiment e continuu prezent în toate acțiunile.

Cât privește acel "ce-mi revine mie dacă fac aceasta", "câți bani scot eu din asta", "mă obligă să săvârșesc acest lucru", atari atitudini materialiste distonează pregnant cu generozitatea proprie unor filiiți raționale, conștiente, libere, creatoare. Cel care s'au jertfit pentru libertate și onoarea Neamului, combatanții anticomuniști ce-au căzut în lupte, au suportat prigoane, temniți și lagăre de muncă forțată, nu și-au pus niciodată chestiunea câștigului îngust personal care ar rezulta din

aceste fapte eroice. Fără renunțare, fără spirit de sacrificiu lucid și dezin-terestat - ne place să credem că, aici, "repetitio este mater studiorum" - nu se poate înfăptui nici o operă valoroasă și durabilă pentru semenii noștri. Iar urmașii nu se vor putea bucura că noi am trăit, am luptat, ne-am canonit în această crâncenă perioadă din istoria României. Altfel, idealul nostru subzistă la suprafața fenomenelor, poate să se metamorfozeze în fum de cuvinte, în simplu decor.

Crezul să ne fie fapta palpabilă, trăită, într-o deveni cu toții mai iubitori, mai buni, mai drepi, mai cinstiți, mai muncitori, mai gospodari. Politica de vorbe a adus și aduce în prezent multe prejudicii în țara asta. Prin interese de castă, prin intrigi și calomnie, ea îi învrăjbește pe oameni, fiindcă politica echivalează, pentru mulți, cu a-l pândi pe aproapele tău, ca să-l păraști și să-l dai la o parte, ca să-i ocupi locul fără merit, ca să-ți însușești, cu orice preț și prin nu importă ce mijloace un lucru, o situație, spre a te îmbogăți peste noapte. Iată ce nenorocire ne poate aștepta! Cum o preîntămpinăm?

Un anume credo ce pornește dela icoane și dela altare ne îndeamnă să ne întoarcem la ele: dacă pe plan social la temelia Statului stă familia, în ordine spirituală se cere, acum, reasezată credința. Si oriunde trăiești un suflet curat, acolo este un altar al dumnezeirii. "Acesta nouă fecundare a sufletului pierdut al unei națiuni - releva Ion I. Moța - nu se poate face decât prin cea mai pură esență de lumină, de virtute. De pregătirea și cultivarea acestei esențe am căutat noi a ne îngriji încă de mult, de când prevedeam cealaltă deziluzie amară" ("Pământul strămoșesc", anul I, nr. 2, 1 August 1927). Icoana, nu ca o cheie de descu-șie orice ușă; ci ca o bătaie în poartă, așteptând deschiderea.

Alternativa, deci: în locul interminabilelor discuții, polemici, certuri, pălăvră-geli infructuoase - dragoste, jertă, milostenie, trudă, cură-țenie sufletească, înarmare morală, doctrina socială creștină supraconfesională? Celor care clamează, pe diferite voci, "Înapoi la democrație!", "Înapoi în Euro-pa!", "Înapoi la Eminescu!", "Înapoi către proprietatea particulară!" etc., le putem avansa și o variantă atot-cuprinzătoare: Înapoi la Icoană! Pușini îi contestă - m-1 așa? - viabilitatea.

Atunci, după spusa teologul I. Boegner, să sperăm imposibilul!

MARIAN MUNTEANU: "...am ajuns la concluzia că generația tânără trebuie să-și asume o responsabilitate..."

INTREBARE: Domnule Munteanu, multă lume a fost surprinsă de retragerea Dvs. din viața publică, o perioadă destul de lungă. Cum o explicați?

RASPUNS: Acea retrage-re, care văd că a fost destul de mult discutată, are o pri-mă explicație valabilă pentru toți cei din generația mea, generația studențească de atunci, - am încheiat studiile universitare. A trebuit să ne facem cu toții acele lucrări pentru încheierea facultății. Si apoi, a mai fost nevoie și de o analiză, de o reflexie cu privire la tot ce s'a întâmplat în societatea românească în acest răstimp.

INTREBARE: Care a fost concluzia la care ați ajuns?

RASPUNS: Stim cu toții că a fost foarte multă exuberan-ță, am sperat cu toții că după acel Decembrie viața noastră se va schimba în bine. Desigur, schimbări au fost, însă și dezamăgirea a fost și ea foarte adâncă. După toate zbucimările politice, după toate manifestările și manifestările, mai mult sau mai puțin clare, coerente, am reflectat îndelung la toate cele întâmplate și am fost mai mulți cei care am ajuns la concluzia că generația tână-ră trebuie să-și asume o responsabilitate, să treacă la un efort de construcție. Noi am încercat să spunem în acele săptămâni și luni, cât mai răspicat niște lu-cruri în care credeam și în care credem. De multe ori mesajul nostru nu a fost corect înțeles.

De asemenea, este lim-pede că nu numai tineretul, ci în general societatea românească este nemulțumită de nivelul actual al vieții politice și economice. Există foarte multă dezbinare, există fragmentarism, exis-tă multă incoerență și mai ales, există multă demago-gie. Mulți oameni promit câte în luna și în stele și în fapt, cei mai mulți nu știu exact ce urmăresc, dar pro-babil că urmăresc tot satis-facerea unor interese. În același timp, au fost diverse formațiuni politice în care noi am crezut și în care am

Marian Munteanu

sperat. Din nefericire, chiar dacă unele intenții nu pot fi contestate, a existat o tristă ineficiență.

Concluzia noastră a fost să ne gândim bine, să construim o mișcare politică a noii ge-ne-rații.

INTREBARE: Definiți, vă rog, această mișcare, liniile ei directoare.

RASPUNS: Am încercat să construim și să punem la punct o doctrină politică nouă care să aparțină tineretului acestei țări, o doctrină poli-tică destinată tineretului și pe care tineretul să o poată pune în aplicare. Așa a apărut Mișcarea pentru Româ-nia, așa a apărut național-democrația pe scena politică românească.

Liniile principale sunt foarte simple: dorim ca ace-le conjuncturi de tradiție, acele valori culturale și spi-rituale românești să fie duse mai departe, într-o lume nouă de către o generație nouă și în același timp să construim acel cadru fără de care societatea noastră nu va putea pași în secolul două-zeci și unu, nu se va putea alina, nu va putea trece în rândul celorlalte țări civili-zate, în acel loc pe care îl merită. Noi am ajuns la con-cluzia că tineretul are nu numai șansa, ci și datoria de a realiza această trecere.

INTREBARE: Aveți în ve-dere vreo alianță cu o altă formațiune politică?

RASPUNS: În acest mo-ment Mișcarea nu face parte

din nici un fel de alianță, convenție, coaliție sau car-tel. Desigur, posibilitatea nu este exclusă. De pe acum putem spune că ne vom îndrepta către acele formațiuni politice care respectă și pun în prim plan valorile naționale românești și în ace-lași timp au o opțiune fermă demonstrată, pentru siste-mul democratic. Pentru noi democrația este o opțiune fundamentală.

Despre organizarea noastră, ce pot să vă spun, este că în țară, în acest mo-ment se formează deja grupuri politice, practic orice grup de oameni tineri se pot cons-titui într-un grup al Mișcării și pot începe să se afirme în diverse locuri în care ei există și în funcție de diver-sele probleme din spațiul respectiv.

INTREBARE: Aveți în ve-dere participarea la alegeri-le locale?

RASPUNS: Nu participăm la alegerile locale și nu suntem angajați în nici un fel de campanie electorală și nu promitem nimic nimănui.

Decamdată, tot ceea ce putem promite, este că în interiorul Mișcării nu va exista nici un fel de posibi-litate de deturare și de manevrare a tineretului în folosul nimănui.

Noi credem că generația tânără trebuie să meargă în-ainte, prin propriile ei forțe.

Eugen POPESCU

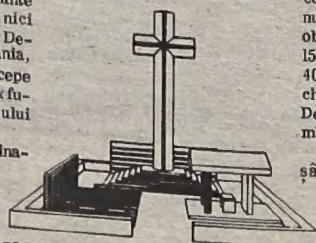
MONUMENTUL DEȚINUȚILOR POLITICI GHERLA 1945-1989

Stimați prieteni

Indreptându-ne gândurile și spre cei care si-au dat obștescul sfârșit în temnițele și lagărele care au împân-zit țara și ale căror oseminte nu au nici morminte și nici cruci, Asociația Fostilor De-ținuți Politici din România, filiala Județului Cluj începe construcția unui complex fu-nerar în cimitirul orașului Gherla, județul Cluj.

O cruce de 14 m., înălță-Președinte, Ioan Gherasim

tă public, un zid de 8 m. pe care vom înscrie numele celor aproape o mie de frați de suferință care au murit în vestitul Penitenciar Gherla și o capelă, vor forma mo-

destul nostru omagiu. Vă rugăm să difuzați prin mijloacele de care dispuneți imaginea alăturată, pentru ca cei interesați să poată contribui la realizarea mo-numentului, depunându-și obolul în contul special nr. 156089606 1409 (în valută) sau 4072996061409 (în lei), deschis la Banca Română de Dezvoltare, filiala Cluj, România.

Vă mulțumim, îmbrăți-șându-vă frățeste, Vicepreședinte, Septimiu Râmbolău

ASOCIAȚIA FOSTILOR DEȚINUȚI POLITICI Filiala Județului Cluj Str. Petru Maior Nr.4, cam.93 Cluj-Napoca, 3400

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

NOTA DE PLATĂ

Constantin Dănuț PITIȘ

Asistăm la destrămarea Imperiului Sovietic. Cu o iscusință diabolică forțele conducătoare ale acestui imperiu au valorificat și acest fenomen. Începând cu miliarde de mărci încasate din Germania pentru acceptarea unificării, a fost valorificată fiecare concesiune făcută Vestului. Fiecare palmă de loc cedată a avut un preț negociat.

De exemplu la întâlnirea de la Helsinki unde Gorbaciov a fost invitat pentru a discuta cu Bush, președintele sovietic nu a oferit mai nimic, mulțumindu-i pe partenerii săi cu simplul fapt de a nu se opune; în schimb a primit poate mai mult decât se aștepta: bani, facilități comerciale, dezghețul exporturilor de tehnologie apuseană și în special, certitudinea unei amabile neatenții din partea Occidentului în ceea ce privește rezolvarea treburilor "interne".

Aportul KGB-ului la sporirea câștigurilor a fost substanțial.

Suntem în măsură să afirmăm că și organizarea puciului decembrie 1989 din România a avut o notă de plată pe care emanajii au fost nevoiți să o achite.

Analizând retrospectiv evenimentele, aducând probe, consultând documente și ziare, înregistrând declarații ale unor martori oculari, concluzia se impune dela sine: jefuirea poporului de revoluție a avut o notă de plată KGB-istă!

SCURTĂ RETROSPECTIVĂ

După 1977 a început "scindarea" Securității. Pe lângă aripa KGB-istă, prosovietică, s'a dezvoltat o așa-zisă Securitate "națională", ca urmare a reorganizării impuse de fuga Generalului Pacepa (scurtele colaborări sau confruntări ale acestor forțe generează astăzi "inelexicabilele" fenomene social-politice din România, punctate de sângeroasele zile 25 Iunie, 18 Februarie, s.a.m.d. mergând până în Septembrie 1991).

Prin dezvoltarea spionajului tehnologic, colaborarea dintre KGB și Securitate s'a întărit prin transformarea lor în "mijloace de producție". Exemplu, activitatea de spionaj a Securității în Franța la mijlocul anilor '80 privind motoarele rachetei "ARIANNE" a fost desfășurată în favoarea URSS (Stire difuzată și de Radio Europa Liberă).

De altfel, spionajul român în Franța este de tradiție. Rețeaua CARAMAN care spiona birourile NATO a devenit de notorietate publică, Ion Tomescu secretar doi pe lângă UNESCO fiind un activ colecător de microfisme. Tot în anii '70 Victor Dorobanțu, secretar doi la Ambasada Română din Washington a racolat ca agent pe secretarul Ambasadei Franceze (iar Franța) Stenogramme ale ședințelor Consiliului Militar Superior NATO, bilanțuri ultrascrete ale activității bazelor NATO, măsuri "cosmice" de apărare în Europa, trec prin intermediul rețelei române de spionaj în mâinile KGB-ului.

Reciproc, furtul planurilor avionului JAGUAR a fost executat de KGB în în favoarea României (că de fapt aceste planuri au fost vândute și Iugoslaviei, numai bani să iasă! Asta e o altă problemă!).

Rețehnologizarea României din anii '70 a produs oarecare îngrijorare Sovieticilor. Ei au reușit să împiedice emulația tehnologică a României.

Astfel, Întreprinderea de Avioane Bacău a fost practic scoasă din circuitul aviației românești printr-o comandă URSS de a executa integral avioane IAK-52. Pentru câteva mii de ruble pe bucată, a fost blocată o unitate productivă de prim rang, care reușise prototipul primului avion de luptă românesc, în scurt timp putând realiza un al doilea supersonic.

Goana Ceauștilor după câștiguri imediate a dus la blocarea unor câi de progres real. Înghițirea Institutului de Aviație IMFCA de către INCREST (Institutul de Securitate) este unul din exemplele de abandonare a aviației de către "ctitorul aeronauticii românești" în favoarea vânzărilor imediate de tehnologie, muniție, armament și tehnică militară.

Direct proporțional cu regresul tehnologic și științific al țării, au crescut profiturile Securității. Firmele de comerț

exterior lucrau din plin. O parte din câștig era înghițit de Securitate și implicit de Ceauștii. Nu trebuie neglijate însă fondurile tezaurizate de securiști. Ei furau pentru Ceauștii dar și pentru buzunarul lor. Securitatea devenise o forță economică controlând tot ceea ce putea produce valută. Vânzările de oameni, sânge, copii, armament, secrete militare proprii și străine rezultate din activitatea de spionaj erau direct controlate de Securitate. Pentru emigrarea în Vest se plăteau sume începând de la \$5.000 de persoană. În anii '84-'85 s'a permis o nouă emigrare a Evreilor români în Israel pentru a se lichida o parte din datoriile României către RFG (cărora indirect i se anulau datorii de către Israel). Iată cum se realizau planurile cincinale!

La Viena, Marin Ceaușescu aduna băni, dirijându-i apoi spre conturi secrete.

Din Timișoara, poarta României spre Occident, se expediau la Viena lingouri de aur și alte valori prin "țurșiști" țigani. "Excursiile" erau organizate de Securitatea din Timișoara. Chiar și tov. Iliescu, cât timp a fost secretar PCR la Timișoara a avut cunoștință de asemenea transferuri. Familiile "țurșilor" erau păstrate ca garanție. Dl. Căpitan "Benga" achitat în procesul celor 19 din Timișoara conducea toată activitatea de transfer a acestor valori.

EFFECTUL MALTEZ

Comitetele și comisiile de salvare națională organizate de vechii nomencluriști erau supravegheate și controlate de Securitate. Din partea armatei supravegherea era condusă de G-ral. Stănculescu - om de încredere al Ceauștilor - implicat de asemenea în vânzările obscure ale Securității, de muniție, armament, tehnica militară. Complotiștii nu aveau șanse de reușită.

KGB-ul însă, prin Serviciul 261 studiase variante de gorbaciiovizare a României.

Serviciul 261 rezolva teme de studiu, având la dispoziție studii de analiză complexă, logistică, socio-dinamică, potențial militar, industrial, demografic etc. furnizat de departamente specializate ale KGB. Grupurile de lucru din cadrul Serv. 261 propun alternative de rezolvare ale acestor teme de studiu, din care se alegea cea care se adaptea optim momentului și situației reale. Revoluția pe care a vizionat-o tot mapamondul la televiziune, a fost una din variantele propuse. Cea care s'a adaptat optim momentului și situației reale.

Numele lui Ion Iliescu fusese pus în circulație din 1985 de către agenții KGB din România. Simultan au fost transmise "semnale" serviciilor de contraspionaj din România. Interpretate corect de Români, ele explică clemența factorilor de represiune în cazuri în care au fost implicați nomencluriști. De ex:

- de ce S. Brucan, după excluderea din PCR primește totuși pașaport și vizitează USA, dar și Viena și Moscova?

- de ce scrisoarea "celor șase" a putut fi preluată ușor prin poșta de Dl. Dennis Delletant, corespondent englez, vorbitor de limbă română?

- de ce obiectivul "Paul" (Michael Parmlay, consilier politic al Ambasadei USA) a putut lua nestingherit legătura cu "SERGIU" (S. Brucan)?

- de ce "cel șase" au suferit mult mai puțin decât un hoț de buzunar, după difuzarea scrisorii?

În Martie 1989, diplomația sovietică asigură pe Cănelarul Kohl că: "minoritatea germană din România nu va avea de suferit în cazul în care în România se vor petrece anumite evenimente; situația va fi sub control atât politic cât și militar".

Direcția de Contraspionaj a Generalului Macri semnalează intenția de cooperare acceptând tacit printre altele intrarea câtorva mii de "țurșiști" străini. De fapt majoritatea erau Români care vorbeau limbi străine - în special limba rusă, agenți ai KGB-ului cu pașapoarte sovietice în regulă, care după ce și-au îndeplinit sarcinile, au dispărut. Au plecat sau au rămas cu noi identități (granița română a

stat deschisă până la 1 Februarie 1990, după care au început să se ceară la ieșire adeverințe dela servicii și dela secția financiară). Funcționarii lui Macri au depus tardiv informări pe masa lui Postelnicu, acesta nemaiputând lua măsuri concrete, fiind presat de precipitatea evenimentelor. Ulterior, când se va dumiri, va declara din boxă: "Am fost un dobitoc!"

Serviciile NATO erau informate din luna Noiembrie despre înlăturarea lui Ceaușescu, unele canale venind chiar dela Securitatea română.

Timișoara nu a fost aleasă la întâmplare. Timișorenii recepționau constant informații din Vest. Anterior revoluției avusesse loc o mișcare studențească unde se strigase "Jos Ceaușescu". Cu toate arestările și perchezițiile se crease o stare de spirit propice. Disparuse frica! După această repetiție generală, participarea străzii a fost spontană și necondiționată.

PUCI-UL, REVOLUȚIA FURATĂ

Armata a tras. Vinovați principali: Coman, Chițac, Gușe, Stănculescu și alții. La Timișoara armata nu poate justifica 510.000 cartușe trase în perioada 16-28 Decembrie, la Cluj 340.000 cartușe, s.a.m.d. Au tras și alții... Exemplu, din București, pe 17 Decembrie 1989 ora 10.55 pleacă cu acceleratul 121 vechiul prieten al lui Iliescu, Col. Ardeleanu - șef USLA cu 20 subalterni înarmați cu puști cu lunete în anvelope de piele. Deci punct ochit, punct lovit. Ce-au făcut Români înăsa este un alt subiect...

...21 Decembrie 1989, balconul CC al PCR. Fiind propus a lua cuvântul la mitingul de pomină, un martor ocular povestește: "A fost singurul miting organizat în pripă. Oamenii aveau o presimțire. Nu existau securiști ca la alte acțiuni. Erau foarte rari. Milițienii erau nepăsători. Când Ceaușescu a luat cuvântul s'a aruncat o petărdă într'un grup de femei (dela Tricotajul Roșu sau APACA). Tipete. Grupuri organizate la colțurile CC al PCR au început să huiđuie. Lumea perplexă a rămas pe loc. Unul din grupuri și-a făcut loc spre mijlocul pieței și cu niște băte scoase de sub haine au început să bată în asfalt. Un alt grup a aruncat niște pungi mari, tip Kent, cu boabe de fasole. În stația de amplificare s'a interpus cineva și a băgat zgomot de șenile de tanc, tipete de femei, copii, mitraliere, avioane în picaj. Totul, perfect sincronizat. Bătând în asfalt, zgomotul dădea impresia că strada trepidează, fasolea simula gloanțe, zgomotele din stație simulau atac. S'a creat panică. Cordonul de oameni de ordine (fără uniforme de "gărzi" ca de obicei) a fost rupt. Milițienii s'au dat la o parte... Piața aproape goală căpătase un aspect de luptă (portrete și lozinci rupte, rânjiți călcăiți în picioare). În microfon Ceaușescu: "Ce se întâmplă acolo? Ce se întâmplă?" Doi membri CPEX l-au tras înapoi. Ceaușescu s'a smuls și a revenit la microfon: "Ce se întâmplă? Oameni buni, nu e nimic!" ... S'a făcut liniște. Cel pregătit să înceapă să scandeze. Dar un alt grup de 200-300 de tineri cu pancarte și steaguri străne au intrat în piață. Unii bărboși, alții pletoși, îmbrăcați cu niște trencriuri lungi și cu genți de volaj. Ei strigau: "Jos Ceaușescu! Jos tiranul!" Au desfășurat pancartele și s'au văzut că aveau băte de lemn înfășurate în ele. Steagurile aveau stema decupată și băte (lancea) de metal. Niciodată n'am văzut băte de metal la steaguri. Oamenii de ordine au refăcut

cordonul. Primul secretar al sectorului 5. Goage, s'a dus la ei și le-a spus: "Măi băieți, nu înaintați, stați liniștiți că se întâmplă o nenorocire!". Unul l-a lovit cu băta în umăr; l-au luat la pumni. Au continuat să strige: "Jos tiranul!" și alte lozinci. Apoi au venit scutierii..." (Informație publicată de CADA - desființată ulterior de Generalul Stănculescu).

A urmat masacrul nocturn care a exasperat populația Capitalei. Dimineața, Generalul Iulian Vlad a cerut aducerea unei autostății (dotate cu mijloace de amplificare sonoră) în Piața Palatului: "să poată să spună oamenilor ce au de spus!" Generalul Milea era mort. Mai târziu, șoferul autostății se ruga de revoluționari să i se dea un bon de predare-primire!

Stănculescu - ipsoos a apărut la rampă "organizând fuga". Era credibil și pentru Ceaușescu și pentru Securitate!

Apariția lui Mazilu cu o declarație democratică, contrar prevederilor aripii KGB-iste a Securității, le-a încurcat scenariul care a luat o turnură neprevăzută. Lumea începe o adevărată revoluție! Iliescu este astfel obligat să se mute cu cățel, cu purcel dela Televiziune, unde își recită rolul, la CC PCR. A fost adus cu mașina de vecinul său, Mihai Bujor; băiatul tov. Bujor, șef de secție la CC PCR. A trebuit să urmeze un alt act al piesei: "Teroriștii", pentru a putea legitim pe viitorii salvatori ai Securității, în pericol de a fi înlăturată de revoluționari.

În Noiembrie 1989 SVENSKA DAGBLADET consemnează că într-o discuție cu Premierul Suediei un înalt oficial sovietic din Serviciul pentru problemele Răsăritului de pe lângă Ministerul de Externe URSS lăsa să se înțeleagă că: "nu există secrete de ordin militar între aliații noștri, în pofida deosebirilor de moment". Adică: codurile României nu sunt un secret pentru URSS. Consecință: În perioada puciului, KGB-ul a acționat și din aer utilizând rețelele satelit de interceptare, preluare și distorsionare (decodând instantaneu) a mesajelor cifrate ale armatei și Securității. Acest război radio-electronic, similar cu cel al Israelului contra Egiptului din timpul războiului fulger, a zăpăcit complet tot personalul angajat în utilizarea aparaturii radio-electronice, apărarea antiaeriană, aviație, unități militare de infanterie și blindate.

Nu mai Generalii Jusu și Vlad și-au păstrat cumpătul într-o noapte caragalească, plină de sânge - "Noaptea generalilor".

În August 1991, la procesul dela Timișoara, Col. Bădoiu, președintele completului de judecată, a vrut să stabilească rolul "agenturilor străine" în revolta dela Timișoara. "Martorul" Victor Stănculescu răspunde: "Propun să nu continuăm această discuție în ședință publică".

NOTA DE PLATĂ

Cu fondurile secrete rămase din epoca de aur, securiștii promovează pe scară largă economia de piață. Problema conturilor secrete a fost înmormântată de emanajii.

S'a achitat nota de plată a puciului, a deturnării revoluției. Prin obșnuitul comerț cu produse alimentare, confecții, încălțăminte etc. (la Fabrica de Salam Mărgineni-Bacău, etichetele aplicate timp de

Continuare în pag. 8

SCHIMBARE DE ADRESĂ:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONTARIO, CANADA L9C 7N5

FELICITĂRI TOVARĂȘI!

—Aristide LEFA—

Am cunoscut un invalid din războiul contra U.R.S.S. care avea membrul inferior drept amputat la nivelul coapsei. Umbra în carje. Prin anul 1950 s'a urcat într'un tramvai foarte aglomerat. O Rusoaică, în uniformă militară, fără să vrea, cu vârful cizmei i-a lovit una din carje, fapt care l-a dezzechilibrat. Probabil, datorită amintirilor, nu avea o părere bună despre armata sovietică și nici sentimente de admirație pentru ea, drept pentru care a trimis-o "ab originem" pe Rusoaică în cauză. Aceasta nu s'a sesizat necunoscând limba română. În schimb, o cetățeană atașată trup și suflet "armatei eliberatoare", s'a pornit să strige: "milă, să vină milia, a insultat glorioasa armată sovietică! Opriți tramvaiful!" Tramvaiful a fost oprit, a apărut un milițian care a condus invalidul la circa de milie cea mai apropiată. Rezultatul, a fost condamnat și executat cinci ani de închisoare, pentru "insultă adusă armatei sovietice".

Astăzi, 12 Decembrie, s'a comunicat rezultatul recursului intentat de către foștii membri ai C.P.Ex.-ului împotriva condamnării lor penale. Majoritatea au fost puși în libertate, printre care: Lina Ciobanu, Ana Mureșan, Paul Niculescu-Mizil, Mihai Gere, Ianoș Fazecaș, Silviu Curticeanu,

Stefan Andrei, Dumitru Popescu-Dumnezeu etc. Am rămas stupefiat. Comitetul politic executiv era forul suprem al puterii în Stat și dirija toată politica regimului prin "Înțelepte măsuri menite să ne ducă pe cele mai înalte culmi de civilizație și progres în cea mai dreaptă și umană orânduire". Rezultatele le-am trăit, din nefericire, pe propria noastră piele.

Stau și mă întreb: cine se face vinovat de dezastrul moral și material în care ne zbatem astăzi? Actuala putere dă vina pe cei care ne-au condus până în 1989. Nu am cunoștință să fi fost cineva condamnat pentru dezastrul țării! În afară de genocid (și acesta a fost eliminat până la urmă), nimeni nu este vinovat pentru morții datorită lipsei de medicamente, pentru moartea copiilor în incubatoare din cauza întreruperii curentului electric, de moartea atâtor bătrâni din cauza frigului și lipsei de hrană, de teroarea permanentă exercitată de poliția politică asupra întregii populații etc., etc.

Cine alții decât cei din vârful conducerii de partid și de stat, foștii membri ai C.P.Ex.-ului? Si iată că astăzi sunt liberi! Probabil își vor recupera averea dobândită prin "muncă cinstită", vilele sumptuoase în care au locuit, pensiile cuvenite înaltelor funcții pe care le-au deținut.

Se fac vinoați, probabil, cei ce timp de 45 de ani au găsit de cuviință să se opună comunismului plătind cu zeci de mii de morți și milioane de ani de închisoare atitudinea lor. În loc să construiască cu mintea și cu brațele socialismul triumfător, au luptat contra brândurii adusă de tancurile sovietice!

Nu găsesc decât o explicație eccestei bizare atitudini a puterii actuale față de marii vinoați. Probabil ei cunosc multe din faptele celor ce ne conduc cu înțelepciune pe căile "democrației originale". Pentru a se evita situații neplăcute sau pentru a nu se divulga unele fapte ce pot fi încadrate în codul penal, s'a recurs la această soluție: să fie liberi, să se bucure de viață și, eventual, să ne învețe ce este democrația, așa cum o fac cei dela putere.

Cum ne privesc, oare, de dincolo de moarte, cei ce timp de 45 de ani s'au jertfit din dragoste de Hristos, neam și libertate?

În orice caz, cadrele de bază ale partidului au fost recuperate aproape în întregime, în afară de cei patru: Mănescu, Bobu, Dincă și Postelnicu care, vai sărmanii, au trebuit să plătească, toate, oalele sparte. Dar oare până când?

Sincere felicitări tovarăși!

NOTA DE PLATĂ

Urmare din pag. 7

nouă luni pe produse au fost în limba rusă). Garnitură CFR încărcate ca înepoca de aur, au trecut către URSS ca și cum nimic nu s'ar fi schimbat. În plus, acum s'au pus la dispoziția "prietenilor" tehnologie Vest, afliată sub embargo (ex. echipament periferic Control Data Corp., documentație și prototip scaun de catapultare MartinBecker-USA pentru aviația militară, sau pur și simplu proiecte autohtone competitive pe plan mondial). Echipamentele periferice CDC-USA sunt realizate pe baza unor noi idei privind sistemele cinematice, conținând tehnologii aplicate în domeniul mecanicii fine. Scaunele de catapultare USA acționează în orice situație pentru salvarea pilotului, eiecția având loc prin spargerea calotei carlingii. Scaunele sovietice lucrează în două faze din care în prima intervine suficient hazard (este necesară deschiderea calotei carlingii pentru a avea loc eiecția. Ulterior, după ce am făcut publice aceste vânzări, am constat că Generalul Stănculescu a dispus trecerea producției scaunelor integral la Fabrica Aerofin devenită unitate militară secretă a MAPN după revoluție.

Produsele au fost vândute prin fosta (și probabil actuala) firmă Delta - Director Col. Ghe. Voinoiu. Relațiile au fost stabilite prin noi agenți KGB activați după revoluție. Domiciliul acestora a fost utilizat ca loc de întâlnire pentru punerea la punct a tranzacțiilor. Strada Valea Călugărească nr. 22, sect. 6, București este unul din cunoscut locuri. Bălești tov. Măgureanu cunosc aceste adrese, dar mai important pentru el este distrugerea listelor de coduri de nume ale informatorilor, nomenclaturistilor, securistilor, urmăririi și pedepsirea disidenților.

Pentru fașadă, comerțul are reciprocitate! Stănculescu și Roman au cumpărat 40 de avioane de luptă MIG 29 refuzate de Armata Roșie! Din ele, în trei luni au că-

zut 20 de bucăți. În consecință, celelalte nu mai zboară! Altă marfă depreciată ar fi fost sesizată de opinia publică. Dar MAPN-ul a putut înghiți acest hap. Ca în epoca de aur. Un amănunt: un avion de luptă modern costă aproximativ greutația lui în aur...

Fenomenul de difuziune a Securității în viața publică, politico-economică, are loc după model KGB-ist. Ca și la ei, apar și la noi firme noi cu bani vechi. Se pun la punct cu repuziune noi relații economice, noi rețele de spionaj. Se promovează corupția, șantajul la orice nivel. În aceste momente au loc mișcări de fonduri, "albierea" fondurilor secrete, efectuarea de plăți necontrolate, banii ajungând în final în conturi personale. Firma Aerotrading International S.R.L. virează milioane de dolari în Manhattan Bank USA, bani primiți, pardon, donați (!) în cont de persoane particulare din Elveția. Măsura guvernului Stolojan de a bloca valuta agenților economici a fost cunoscută anterior de către Securitate. Timp de câteva zile anterior aplicării acestei măsuri, din Banca Română de Comerț Exterior au fost retrase milioane de dolari.

Legăturile obscure cu KGB-ul nu mai sunt interstatuale. Ele se privatizează. Iată un exemplu. În Noiembrie 1991 firmele Securității au vândut motoare pentru tanchete MAN în Serbia (contrar declarațiilor tov. Iliescu), cumpărând melașă, care transformată în spirit a fost comercializată la Ruși de unde se pare că au sosit ceva "cadouri"; autoturisme LADA SAMARA.

Credeți că dacă guvernele României vor face publice bilanșurile economice, se mai poate afla ceva?

Nota de plată KGB-istă a fost unul din motivele izolării României.

Îngemurarea noastră în fața Securității este definitivă?

Constantin Dănuț PITIȘ

ALEGERI...ȘI IAR ALEGERI...

—Mihaela MOISIN—

Alegerile bat la ușă.

Am dori din suflet să fim profeți mincinoși, adică, FSN-ul, sau mai exact fesenistii, să nu câștige alegerile cu majoritate de voturi. Probabil însă, că profețiile noastre, care de fapt sunt concluziile trase de noi toți, în urma știrilor parvenite din România, sunt o simplă realitate.

Nu este nici o noutate pentru nimeni, că FSN, ca partid și-a pierdut mult din popularitate și că dacă ar fi fost o luptă electorală, cinstită, cu forțe egale, între FSN, PNȚCD și PNL, fesenistii ar fi fost învinși în viitoarele alegeri.

Din păcate însă, din cele circa 200 de partide și de partidușe, s'au format șapte coaliții, fiecare coaliție conținând un număr apreciabil de partide. Mulțumită tovarășilor fesenisti, acum ca și în 20 Mai 1990, buletinele de vot vor fi pline de inițiale și simboluri.

Putem presupune, că tot omul poate face o deosebire între "Convenția democratică" și "Alianța de Centru Stângă" sau "Uniunea Stângii Democratice". De unde să știe însă, omul puțin implicat în politică, ce deosebire este între "Convenția democratică" și "Coaliția Forțelor Democratice" sau "Opoziția Democrată Unită" pe de altă parte, între PER și NER, între PSDR și PDR?

Si pe deasupra, probabil că vor fi un număr impresionant de "voluntari" care vor ajuta în decizia acordării votului lor, pe cei mai puțin familiarizați cu anagramele.

Vor fi probabil o grămadă de balotaje, presupunând că număratoarea voturilor ar fi cinstită, ceea ce de altfel este greu de presupus. În marea majoritate a cazurilor, cei mai mulți candidați pentru același post vor avea un număr minim de voturi. Nu credem că în România se practică deja fineșurile alegerilor din țările occidentale. Interesele personale sunt mult deasupra intereselor democrației în țară, pentru a ceda un număr de voturi alui partid cu aceeași platformă electorală, și cu un țel comun, în momentul decisiv.

Insuși numărul mare de partide demonstrează aceasta. Unele partide au apărut din ambițiile personale ale unor indivizi, care prin democrație înțeleg dreptul oricui de a avea partidul lui, indiferent de pregătirea sa politică. Altele, au apărut ca urmare a faptului că foștii comunisti, pentru dezinformarea masei de alegători, sau mai exact a populației, au înființat un număr impresionant de partide, cu nume sunătoare și iz de democrație, cu nume asemănătoare partidelor vechi, istorice, pentru a zăpăci lumea, așa încât mulți alegători de bună credință, încurcă inițialele sau simbolurile.

În orice țară democrată, civilizată, numărul partidelor politice este sub zece. Acest număr imens de partide în România, de altfel ca și în celelalte țări foste comuniste, demonstrează haosul politic și social, înțelegerea greșită a termenului "democrație", precum și lipsa totală de pregătire

politică.

Intr-o atare situație, când foștii comunisti dețin încă toate sistemele de dezinformare a populației, toate posibilitățile materiale, domină mass-media, singura ieșire din acest impas, este simplificarea.

Este o zicală veche românească, verificată în multe instanțe de către fiecare dintre noi: "drumul cel mai scurt este cel pe care îl cunoști". Se poate aplica cu succes și în situația alegerilor. Drumul spre democrație, când te uiți pe buletinele electorale, care arată ca o hartă cu drumuri întortocheate și nu știi care este cel mai bun, este de a vota cu unul din partidele istorice. Nu știm oare, cu toții, că nici Partidul Național Țărănesc, nici Partidul Național Liberal nu au dus până noastră niciodată la vreun dezastru?

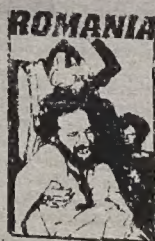
De ce trebuie să ne încurcăm viața cu mici și noi partide necunoscute, cu dedubturi și infiltrări comuniste, când putem vota pur și simplu cu un partid istoric pentru a ajunge mai repede la adevărata democrație?

Nu este greu pentru nimeni, ca în primul rând să-și amintească, sau cei tineri să-și întrebe bunii și străbunii, ce partid istoric era la conducere în anul lor, când s'a construit ultima biserică, sau înainte de colectivizare și să învețe pe dinafară PNȚCD pentru Partidul Național Țărănesc și PNL pentru Partidul Național Liberal.

Si apoi, cu toții la vot: PNȚCD sau PNL. Si vom fi pe drumul scurt și sigur al democrației.

DIN GRĂMADA DE SPINI

-PĂMÂNTUL-

Despre legea funciară s'a scris până astăzi mult și...degeaba. Racilele și intențiile ei negative persistă fără să se întrevadă din punct de vedere legislativ și practic - vreo ameliorare.

Sabatoul "împroprietărilor" țăranilor continuă. Vara trecută, SMA-urile și fostele CAP-uri au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a le demonstra că activitatea agricolă nu poate funcționa decât conform fostelor norme colectivisto-comuniste.

Autonomia societăților comerciale a fost pur și simplu ignorată, revenindu-se la "coordonarea și îndrumarea centralizată", nenorocirea de altă dată.

De exemplu, în jud. Iași grăul a putrezit, în picioare, pe suprafețe de

mii de hectare. Așa zisii "ingineri" agronomi, toți foști "șefi" sub Ceaușescu, au condiționat efectuarea lucrărilor mecanice de revenire a țăranilor la colhozuri. Tot ei au împiedicat constituirea de asociații libere, particulare. La Bosia (Iași) majoritatea pământului a rămas în folosința unei "asociații intercooperatiste": 7 vaci la un loc dau tot atât lapte cât da o singură vacă, proprietatea unui gospodar destoinic! În ciuda pagubelor importante și a poluării pământului dimprejur "asociația" mai există.

Cum? Nimeni nu știe nimic. Țăranii au fost obligați de către Comisia comună de aplicare (măsluită) a legii fondului funciar să cedeze pământul la care aveau drept, acestei asociații falimentare și să accepte statutul de "acționari" participanți la această mincună sfruntată. În loc de bunuri de consum țăranii vor primi "acțiuni", hârtii fără nici o valoare.

Un grup de 28 țăran din Ruginoasa-Iași a vrut să constituie o asociație particulară, liberă, cu cele 100 ha de

pământ la care aveau dreptul, conform legii. Însă, ca și în nenumărate alte localități, SMA-ul și autoritățile locale le pun bețe în roate: nu le dau tractoare, cu toate că țăranii sunt dispuși să plătească cu bani peșină, amână în continuu semnarea actelor de constituire a asociației libere etc. etc.

Pe de altă parte s'a constatat că o bună parte din comisiile de aplicare a legii funciare, inclusiv cea județeană dela Prefectură, au atribuit acțiuni la IAS-uri unor foști proprietari ale căror pământuri nu sunt administrate de acestea, ci de CAP-uri!!

Rezultatul acestor "greșeli" intenționate ale administrației FSN este o catastrofă: aceea de a constata, ca și înainte, că pământul rămas în proprietatea Statului are o productivitate de nici 50% iar cel care a fost distribuit - pe hârtie - țăranilor nu poate fi lucrat. Până când această incurie "planificată"!! Ne pândesc lipsuri grave și chiar foametea, într-o țară bogată, binecuvântată de Dumnezeu.

DRACON

PE MARGINEA UNOR ADEVĂRURI

—Romeo Patru CATARIG—

Orice proces istoric odată început nu mai poate fi oprit. Comunismul este mort și încercările de a-l readuce la viață sunt sortite eșecului. Cel mai prost gospodar al avuției naționale este STATUL, iar statul socialist supracentralizat și-a dovedit cu prisosință falimentul total în toate domeniile și peste tot pe globul pământesc. Principiul ceapist-colectiv este cel mai nociv principiu pentru societate, el duce numai la sărăcie, mizerie și imoralitate. Principiile populare au dus la așa zisa "dictatură a proletariatului" și am văzut ce a ieșit, și am simțit cu toții "ce bine a fost" și este trist că nu observăm cum și acum se încearcă cu aceleași metode, cu aceleași principii.

Nu mai proștii mai pot crede că vechii conducători, vechi activiști pecere, vechii securiști și milițieni pot conduce societatea de azi spre democrație și bunăstare. Diavolul nu te poate învăța cele 10 porunci dumnezeiești... Poți crede azi doar în omul sau grupul de oameni care afirmă și demonstrează practic că pot conduce fără nici un fel de plată, doar din dragoste de țară și popor. Ciolanismul, ciubucul, avantajele materiale și interesul pentru ele sunt prea transparente la foarte mulți lideri și grupuri sociale ale societății de azi.

Statul comunist actual nu vrea să cedeze averea celor de drept, celor care au creat-o, poporului român; cedarea prin principiile democrației și pieței libere i-ar duce rapid pe guvernarii actuali la lipsa puterii de care țin cu dinții... Pământul nu se dă, casele nu se înapoiază celor ce le sunt proprietari, așa numitele societăți industriale și agricole sunt doar schimbări de denumiri - centralizarea și subordonarea lor fiind aceleași din trecut, nimic nou în fond, totul este o formă vopsită.

Toată acțiunea "reformatoare" a guvernului

fesenist se poate rezuma în a spune și afirma una și a face alta, păstrarea tuturor structurilor comuniste și instaurarea haosului și dezastrului național. Opoziția parlamentară și cea extra-parlamentară este destul de slabă, destul de dezinată iar interesul personal este vizibil și dăunător. Gerontocrația partidelor de opoziție este un fenomen dăunător acțiunii și progresului.

Infiltrarea opoziției cu securiști și activiști, a scindat-o, a dus la lupte interne și a fărâmițat-o, diminuându-i forțele ce se voiau în creștere. Asistăm la stupoare la creșterea unei bune popularități a partidelor extremiste-naționaliste, partide ce reușesc să ducă în eroare o bună parte din electorat și care în ultimă concluzie servesc tot comunismului. Este cel mai periculos fenomen din aceste timpuri, fenomen care dacă nu se va reuși să fie stopat, va duce în cel mai înalt grad țării și nației române.

Biserica ortodoxă este o frână vizibilă pentru redresarea morală - prin conducerea ei procomunistă; biserica este aceea care nu caută pacea, dădă naștere la lupta anticonfesională dăunătoare întregului popor.

Dezbinarea noastră este atât de mare și a atins cote nemăitâlnite în istoria poporului român, aceasta fiind urmarea firească a muncii Securității, care pe un fond de incultură și lipsa informațiilor a reușit acestea cu arma cea mai redutabilă - Televiziunea română. Fenomenul ce se petrec sub ochii noștri sunt atât de paradoxale și atât de contradictorii încât orice logică și imaginație umană este depășită în încercarea explicării lor. Am rămas în comunism, suntem lanterna roșie a Europei și nu vrem să găsim calea izbăvirii noastre.

Mentalitatea noastră populistă, colectivitășă ne menține în tiparele socialismului și nu este nevoie să învinuim pe alții

(Yalta, Malta etc.) de ceea ce este doar neputința noastră. Toți cei din jur au reușit ceva, toți au reușit să condamne comunismul și să îl scoată în afara legii, numai la noi nimic, ne complacem în democrația "originală", respectiv într'un comunism ceva mai uman (cele două cuvinte asociate, comunism-uman, nu pot fi așezate alături).

Toți suntem deștepti, pricepuți, avem soluții dar nu observăm cum ne bălăcim cu toții în mocirla abjectă a comunismului. Muncitorii nu ascultă sfaturile intelectualilor democrați, țărani nu ascultă sfaturile partidelor anticomuniste, tineretul nu ascultă sfaturile celor bătrâni și cu experiență în lupta anticomunistă, și de toate acestea profită cea mai puternică instituție opresoare din țară - Securitatea - instituție ce mănăiește lideri și conducători ca pe niște păpuși, reușind dezbinarea întregii națiuni.

Totul se poate îndrepta rapid și eficient prin câteva acțiuni hotărâte, făcute în unitate națională, și anume:

1. -Scoaterea în afara legii a tuturor formațiunilor de sorginte comunistă, interzicerea ocupării oricărei funcții de conducere a foștilor activiști comunisti securiști și milițieni.

2. -Interzicerea fostei Securități, anularea și reformarea, prin lege, a unui nou organism cu sarcini concrete, bine precizate și puse sub control popular.

3. -Realizarea unei televiziuni libere, cu accesul liber al tuturor forțelor democratice, sub control popular și pe cel puțin 3-4 canale în toată țara. Radioficarea să devină liberă, independentă și cu mai multe posturi de emisie.

4. -Pregătirea alegerilor anticipate, absolut libere și cu egalitate deplină a tuturor forțelor în perioada propagandei electorale.

5. -Guvernul actual să ceară Kremlinului clar și

răspicat ca tezaurul țării să fie adus în țară. Convertibilitatea leului ar fi realizabilă imediat și nu ar mai fi necesară curba groaznică de sacrificii cerută din nou acestui popor greu încercat.

6. -Împărțirea averii statului actual (după o estimare corectă) tuturor cetățenilor, după criteriul anilor de muncă realizați de fiecare, prin titluri de proprietate cu specificarea valorică dar neapărat și cu indicarea exactă a localizării valorii acordate.

7. -Desființarea IAS-urilor, Asociațiilor inter-cooperatiste și a altor forme dând întregul pământ proprietarilor (în cantitate minimă de 30 ha de familie) și reîmproprietărea celor fără de pământ cu cel puțin 5 ha. de familie.

Desființarea tuturor SMA-urilor și acordarea gratuită a utilităților agricole conform productivității lor - celor ce sunt proprietari pământului. Sprijinirea țăranilor prin împrumuturi mari, pe termene lungi și dobânzi mici.

De abia atunci când se vor realiza aceste doar câteva puncte, vom putea spune că România pornește pe drumul reformei de fond și nu forma caricaturii ce ni se prezintă azi, legi nedrepte ce întăresc economic fosta clasă opresoare a nomenclaturii de ieri. Numai când vom realiza aceste câteva simple puncte de esență, vom fi în rând cu oamenii, se va putea afirma că societatea este pentru om, iar puterea Statului asupra cetățeanului se va diminua creșterea libertății reală și economică a fiecăruia.

Parlamentul convulsiei naționale trebuie să înțeleagă că altfel nu se poate și că neprocedând așa, azi au venit mineri, mâine vor veni țărani, poimâine vor veni siderurgisti și tot așa din rușine în rușine poate ne vom trezi și vom considera că pe minciună și fals nu se poate clădi nimic viabil.

TREPĂDUCELE

Am avut ocazia de a prezenta în paginile acestei publicații două personaje, Lorin Fortuna și Claudiu Iordache, trădători ai idealurilor revoluției timișorene din 16-22 Decembrie, oportuniști și impostori.

Un alt individ dubios, urcat în balconul Operei (un fel de "stat-major" revoluționar) din Timișoara pe 20 Decembrie '89 a fost Petrișor Morar, economist la întreprinderea "Industria Lăni" (ILSA). Afirma că l-au trimis ca reprezentant colegii de serviciu - o minciună - unui salariați ai întreprinderii afirmând că, în zilele însângerate, a încercat să-i convingă... de a nu ieși în stradă. De altfel, înainte de 1989, economistul Petrișor Morar se ocupa și cu organizarea "urărilor" și "plugușoarelor" la revelioanele dela Casa Tineretului, locul de "bairam" al nomenclaturii U.T.C. din localitate.

Nu a fost remarcat decât în data de 22 Decembrie 1989, când a făcut-o pe "mediatorul" între fostul prim-secretar Radu Bălan (azi condamnat) și acea canalie ceaștigă pe nume Teodor Bulza, pe atunci redactorul-șef al ziarului pegerist "Drapelul roșu".

După Decembrie '89 sub scurta "domnie" a lui Lorin Fortuna, a făcut parte din Comisia economică, unde s'a remarcat prin sustragerea din ajutoarele primite din străinătate. Era să i se întocmească și un dosar penal, dar cum pe atunci șeful Poliției era cumnatul lui Lorin Fortuna, Radu Motica (acum mare "goangă" la "Vatra rrrrrromânească")...

După "căderea" lui Fortuna, Petrișor Morar i-a întors acestuia spatele și a "reînființat" Frontul Democrat Român (altă formațiune decât F.D.R.-ul din Decembrie 1989, dar "subtilizând" capitalul politic al celei dintâi), reușind să ocupe chiar un loc în Parlament, o prezență oportunistică, vânător de zestre politică. Următoarele alegeri nu-i oferă, însă, prea mari șanse.

În ultima vreme, este văzut din ce în ce mai des în compania "stihuitorului" Vladimir Stefan Petrescu, fost informator al Securității, individ despre care am mai pomenit câte ceva în paginile "Cuvântului Românesc."

NĂDĂDUIESC

... ca Românul, după ce în 16-22 Decembrie, în Una Mie Nouă Sute Optzeci și Nouă (ANNO DOMINI), la Timișoara, și-a întredeschis inima către cer, să-și deschidă larg, cât mai curând porțile, pentru intrarea deplină a Cuvântului.

... ca Românul să se umple de Duh, să-și iubească dușmanii, dar să nu întorcă și celălalt obraz Satanei (care, uneori, se mai cheamă și Comunism).

... ca Românul să-i ierte pe păcătoși, dar nu și pe vinovați.

Si mai nădăduiesc nașterea unui nou Căpitan care să ridice Crucea și să vindece, prin Har Divin și slujirea Treimei, sufletul Poporului Român, mult însuspinat și năclărimat.

Așa să fie!

PROSTITUȚIE ȘI IMPOSTURĂ

Este cunoscut deja pentru toți Românii din țară și de aiurea că ziarul "Renașterea bănațeană", publicația moștenitoare a pegeristului "Drapelul roșu", "onorată" în prezent cu directoratul acelei lichele a diasporei românești, Iosif Constantin Drăgan, este unul dintre cel ce-au strâns o parte din cursurile presei comunisto-securiste.

Foști lingăi ai lui Stalin, Dej sau Ceaușescu fac azi mare caz de rrrrrromânism sau plâng de dorul asasinilor aflați acum după gratii - nu toți, încă, dar nădăjdum că-i vom "scurta" de capete, inclusiv pe cei achitați de "justiția" fesenistă.

Recent, pe 15 Ianuarie, cu ocazia aniversării nașterii Poetului Nepereche, în nr. 569 al copropublicației sus-amintite, dăm peste stihuala "Eminesciană", semnată de Alexandru Jelebeanu, un "omagiu" cadentat după "Somnul" omagilor pe care "ghiersuitor" le însăla pe vremuri lui Stalin. Dar nu acesta-i lucrul cel mai grav, gravă-i impostura. Fiindcă "adoratorul" poetului, în gazeta "Lupta patriotică" din 17.09.1945, cerea alungarea lui Eminescu din manualele școlare, deoarece ar fi "periculos tineretului progresist de astăzi".

...ȘI O EDITARE

...sub auspiciile vespasienei "România Mare": "Carte românească de învățătură" de Corneliu Vadim Tudor, carte despre care nu putem spune nimic. Putem doar să vomăm.

Dan Emilian ROȘCA

LA CUMPĂNA DINTRE RĂUTATE ȘI BUNĂTATE

—Anton MOISIN—

Ne-a fost dat nu doar să gustăm, ci să golim cupa răutății în ultimile decenii. Dela jefuirea țăranilor de bruma lor de pământ până la iadul urii și perversității din temnița dela Pitești, dela exploatarea sălbatică a muncitorilor până la stivele de morti dela Canal, dela ateizarea copiilor până la "spălarea creierelor" unui întreg popor - nimic n'a fost uitat și nefolosit în uimitoarea panoplie a răutății, pe care o putere satanică a sugerat-o slujitorilor ei malefici de pe pământ. S'a săvârșit atât rău și au stat în slujba acestui rău atâtea oameni, dintre vecini și cunoscuți, dintre mici și mari, dintre slabi și tari, încât fie și doar puțină stăruință asupra acestui gând e de natură să ne copleșească.

Între adevăr, nu cumva oare

ne scufundăm acum, apăsăți de acest munte al răutăților proprii?

Vom răspunde dela început, simplu și fără ezitare: nu!

De ce fără ezitare? Ne vom explica. Dacă în poporul nostru, în diferite feluri, dela delațiune la abdicarea dela adevăr și dela cruzime la lașitate, a prisosit păcatul în ultimele decenii, totodată a prisosit și harul. Să ne amintim cum a obținut Avraam dela Dumnezeu asigurarea că va cruța dela piele o mare cetate dacă va găsi încă câteva zeci de drepti. El bine, în poporul nostru a existat în acest timp mulți drepti și, încă mai importanți, mucenici ai credinței spre Hristos. În fruntea splendorii lor și se află Episcopul - martir greco-

catolic Vasile Aftenie, cel care s'a rugat astfel lui Dumnezeu când a început prigoana contra Bisericii greco-catolice: "Doamne Iisus Hristoase, care va fi acel vrednic om dintre noi care să fie primul mort pentru credință și pentru Tine!" Apoi, Episcopii martiri greco-catolici Valeriu Traian Frenția, Ioan Suciu, Tit Liviu Chinezu, Ioan Bălan, Alexandru Rusu, Cardinalul Iuliu Hossu ș.a.m.d. Sute de preoți greco-catolici au suferit în temnițe pentru Hristos.

Alături de ei, nu puțini clerici romano-catolici (de pildă, Episcopul Anton Durcovici, ucis în închisoare prin înfometare) și ortodocși. Jertfa vieții lor catărește enorm în fața lui Dumnezeu, pentru că a fost unită cu jertfa lui Hristos.

Să nu uităm nici persecutarea și suferințele credincioșilor laici, anonimi dar care în ochii lui Dumnezeu sunt cunoscuți fiecare în parte, cu numele și meritele lor, ca adevărați drepti.

Da, dacă în poporul nostru a prisosit, din pricina regimului comunist ateu, păcatul în ultimele decenii, a prisosit, din mila lui Dumnezeu, și harul. Lângă un munte de răutăți s'au ridicat munți mai înalți de sfințenie.

Acum suntem la ceasul de cumpănă. Mai stăm oare la îndoială? Am golit cupa răutăților, îi știm gustul. Să ne hotărâm în sfârșit, spre bunătațe și sfințenie. Martirii neamului nostru merg ca niște făclii înaintea noastră, pe acest drum providențial.

ULTIMII MOHICANI!

—Hera STEIMBERG—

Este foarte puțin credibil și pentru noi și pentru oamenii politici din Occident, faptul că România urmărește desființarea structurilor vechi comuniste, când în fruntea Statului, se află unul din fruntașii vechii nomenclaturi. Dl. Ilescu nu a fost un simplu membru de partid. Având convingeri comuniste încă din familie, el a urcat continuu pe scara ierarhiei comuniste, ajungând în postul de Secretar al CC al PCR. Dl. Ilescu nu a fost un disident. El a sprijinit întru totul politica lui Ceaușescu, iar deosebirile dintre ei, apărute în ultimul timp, se referă doar la modalități diferite de continuare a politicii comuniste. Primul era reprezentant al unei linii dure, iar cel de-al doilea caută să dea o nouă față comunismului pentru a înșela mai departe poporul.

Strecurat la putere prin ușa din spate a revoluției, el i-a înălțat pe toți opoziții potențiali, și se bazează pe toți cei care-l sprijină.

Desigur, trebuind respectat scrutinul electoral dela 20 Mai și jocul parlamentar, trebuie să-l acceptăm pe Dl. Ilescu ca Președinte al țării. Dar trebuie să-l prezentăm în adevărata sa lumină pentru ca greșala să nu se mai repete.

Dl. Ilescu nu s'a dezis niciodată de comunism; iar aluziile referitoare la acest lucru, au fost destul de vagi. Citind anumite elemente furnizate de ziarul "România Liberă", și care nu au fost dezmințite de Biroul de Presă al președinției, rezultă că instituția prezidențială s'a înconjurat, de elemente aparținând vechii nomenclaturi.

Atât în declarațiile mai vechi cât și mai noi, Domnia sa privește cu multă nostalgie la socialism și ideologia socialistă. Ceea ce vrea să ascundă Dl. Ilescu prin declarații meșteșugite, este faptul că nu Ceaușescu a creat tot răul în sistemul comunist, că nu el a scos la iveală diferiți monștri, care în viața particulară erau oameni normali, dar puși să aplice politica partidului deveneau monștri.

Să nu uităm că în anul 1948 când unii din studenți au fost arestați, schingiuiți și asasași la Jilava, Pitești, Aiud și Gherla, Dl. Ilescu era membru al CC al UTC. În anii 1957 - 1960, când alte mii de studenți au fost arestați, bănuți a fi simpatizanți ai așa-zisel "mişcări" contrarevoluționare din Ungaria, Domnia sa era președinte al Uniunii Asociațiilor Studențești și nu ne aducem aminte că în vreun fel să fi luat apărarea celor care au suferit.

Neregulul față de ceea ce a fost, este vizibil în declarațiile făcute de Dl. Ilescu în seara zilei de 31 Octombrie 1991, la Televiziunea Română, când el a folosit un ton din perioada anilor 1948 și a propovăduit la nerespec-

Ce aduce ceasul, nu aduce anul.

tarea legii Fondului Funciar, ceea ce nu reprezintă respectarea unui Stat de drept. Indemnul făcut la Televiziune în vâzul întregii țări, reprezintă de fapt un indemn de întoarcere la colectivizare. Acest indemn este o continuare a politicii prezidențiale de asumare a unor categorii sociale împotriva altor categorii sociale. În trecut minerii împotriva intelectualilor, în prezent țărani împotriva mecanizatorilor.

Este evident că în prezent între poziția D-lui Ilescu și cea a FSN-ului există anumite deosebiri. Mai mult decât atât, înțelegerea Președintelui cu liderul minerilor Dl. Mihai Cosma reprezintă de fapt o palmă pe obrazul D-lui Roman, liderul național al FSN-ului.

Prin declarații și în anumite organe de presă cunoscute ca pro-prezidențiale, Dl. Ilescu a afirmat sau a lăsat să se afirme, că reforma este de fapt o creație prezidențială, iar guvernul Roman are meritul că a aplicat-o și se pare în mod defectuos.

Nemulțumirile D-lui președinte se refereau la creșterile nemulțumirilor poporului ca urmare a creșterii sărăciei. Ceea ce îl nemulțumea profund nu era însă problema în sine ci pierderea creditului electoral. A doua problemă strâns legată de aceasta este pierderea creditului electoral a D-lui Ilescu în comparație cu Dl. Roman.

Aparent s'a schimbat decorul, prin apariția unui nou executiv. În realitate acest executiv este paralizat de o serie de factori: perioada scurtă pe care o are la dispoziție pentru a

salva o economie ajunsă în pragul falimentului; prezența în guvern a unor miniștri care au contribuit în cea mai mare măsură la dezlănțuirea falimentului economic; presiunea exercitată de majoritatea FSN-istă din Parlament; ingerința din ce în ce mai mare a președintelui în treburile guvernului.

Cel puțin verbal, conducerea FSN-ului și în primul rând liderul său național, se pronunță pentru lichidarea structurilor comuniste din organele locale. Mai mult decât atât s'a creat un Comitet de Stat pentru organele locale condus de cei doi secretari de Stat - un reprezentant al FSN-ului și un reprezentant al PNL cu drepturi egale care au tocmai rolul de a lichida structurile comuniste.

În ce măsură se va realiza acest lucru este o altă latură a problemei. Pentru oricine urmărește debaterile parlamentare, este clar că există o deosebire între poziția grupului parlamentar FSN din Camera reprezentanților și Senat, exprimată de liderii lor și poziția diferitor deputați sau senatori reprezentând aceeași grupare. Mulți dintre aceștia se situează pe o poziție mai mult decât neocomunistă.

În repetate rânduri la dezbaterile avute pe marginea diferitelor inițiative legislative care se refereau la fosta nomenclatură sau la diferite probleme colaterale legate de aceasta, ei s'au opus cu îndârjire. Este și explicabil, deoarece mulți dintre parlamentarii aleși au aparținut fostei nomen-

claturi sau au fost legați de aceasta. De asemenea aparatul Parlamentului care are un rol destul de important în activitatea acestuia are în componență numeroși reprezentanți ai fostei nomenclaturi care întrețin relații strânse cu președinția și SRI-ul.

Un nou sens al luptei împotriva vechilor structuri, îl reprezintă faptul că în fruntea unor partide politice se află reprezentanți ai vechii nomenclaturi. Începem cu FSN, unde liderul național Petre Roman, este fiul lui Walter Roman, unul din reprezentanții de frunte ai nomenclaturii comuniste. Cu toate că Dl. Petre Roman, a negat într'un interviu televizat orice legătură a tatălui său cu Școala Cominternului, ne facem datoria să precizăm adevărul: în cartea de evidență personală a D-lui Walter Roman cu nr. 0000257, se menționează la pag. 2 la rubrica studii: Politehnică Brno, Cehoslovacia 1930-1933 și Școala Politică a Cominternului în URSS 1939-

1940. Paginile 10 și 11 din carnetul de partid, demonstrează în mod clar că Dl. Petre Roman este de fapt fiul unui maior din armata sovietică, venit în țară cu divizia Horia, Cloșca și Crișan.

Un alt reprezentant al nomenclaturii comuniste, care este conducătorul unui partid politic, este Dl. Victor Surdu, care pe lângă trecutul politic mai are și un alt trecut care ar fi de competența procuraturii (Poliția și Procuratura Iași ar putea da multe amănunte în această direcție) accidentând mortal și o femeie bătrână, cu mașina. Bineînțeles, cu sprijinul autorităților, mortul a fost vinovat. A ajuns după diferite peregrinări pe funcții mari, secretar al Comitetului Județean de Partid Iași.

Ajunșând disident, ca urmare a unor anchete penale, după revoluție a desfășurat o activitate anticomunistă. Este atât de iubit în județul Iași, unde și-a desfășurat activitatea timp de 20 de ani, încât a

trebuit să candideze în județul Constanța. Si exemple de acest fel se mai pot da.

Se apropie alegerile și odată cu acestea și alegerile prezidențiale. Dl. Președinte Ilescu va căuta printr'o serie de măsuri să capete credit electoral. Unele din ele se văd la orizont: o nouă indexare a salariilor și pensiilor, o nouă legislație privind pensiile țăranimii, prelungirea plății ajutorului de șomaj, o colaborare mai strânsă cu sindicatele.

Este cazul, ca să nu cădem în vechile greșeli.

În ceea ce privește alegerea președintelui este normal ca fiecare partid politic care a avut deputați în Parlament să propună o candidatură. În acest fel alegătorii vor putea să se decidă dintr'un număr mai mare de candidați, iar în votul pe care-l vor acorda să precumpănească calitățile morale și civice ale viitorului președinte și în primul rând atitudinea sa față de dictatura comunistă.

A FOST COBORÂT DRAPELUL COMUNIST DE PE KREMLIN

—Eugen POPESCU—

lăsând la o parte cele 20 de milioane de morți ai Uniunii Sovietice în ultimul război mondial. Istoria va stabili rolul și contribuția fiecăruia dintre dictatorii URSS, la punerea în mișcare și funcționarea industriei uriașe a uciderii zecilor de milioane de supuși, și de înființare a folosire a multilor de grupuri comune fără cruzi, în care scheletele neînsușite ale celor trecuți pe lumea cealaltă au fost aruncate ca pe niște vreascuri.

Dela toate aceste crime întâmplate în cei 74 de ani de dictatură comunistă în URSS și până la ultimile zile din Decembrie 1991, a trecut multă vreme, nesfârșită vreme de chinuri, dureri și lacrimi pe întinsul Uniunii Sovietice.

În locul Imperiului Roșu s'a format o "Comunitate a Statelor Independente" compusă din 11 state dintre fostele 15 republici ale URSS, condusă de consiliul celor 11 președinți de republici componente care s'au dezlipit de Uniunea Sovietică și au format comunitatea numită mai sus, având în frunte pe "Primul Inter Pares", curajosul Boris Elțin, Președinte Republicii Ruse.

Am considerat de datoria noastră să consemnăm evenimentul desființării Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, ca un eveniment istoric unic de acțiuni de violență, sau vărsări de sânge de lungă durată, care a făcut ca idealul de libertate să se strecoare în suflătele și în viața locuitorilor supraviețuitori ai fostului Imperiu Roșu al Groazei.

Această minune de sfârșit de veac și de mileniu a fost o mare lucrare a Divinității și ca un semn de încurajare din partea Proniei Cerești, înainte de a doua venire în lume a Fiului Domnului, Măntuitorul Iisus Christos.

Ciclu de viață al imperiului comunist a început cu 74 de ani în urmă, 1917, prin asasinarea ultimii familii domnitoare a Romanovilor, din fosta Rusie și a luat sfârșit în ziua de Crăciun a anului 1991 (25 Dec. 1991), când Mihail Gorbaciov, ultimul președinte al URSS, a rostit cuvântarea finală de adio, după care a oferit foștilor lui colaboratori dela conducerea Imperiului Roșu, un banchet cu ier negre, scaldate în vodka la discreție. Tot în aceeași zi, drapelul comunist cu secera și ciocanul, a fost coborât de pe Kremlin, după 47 de ani, fiind înlocuit imediat cu tricolorul Marii Republici Ruse.

Dumnezeu să binecuvânteze noile popoare eliberate din sclavia roșie.

La gura sobei fără foc

Constantin MAREȘ

Bade Ioane, în Decembrie 1989 ai susținut de fericire. Ai crezut că tot răul s'a terminat. S'a gătat cu Ceaușescu, vine căldura, mâncarea, săptămâna de 5 zile lucrătoare. Plouă cu pașapoarte, lupii dela Securitate și miliție ori fug în pădure, ori se transformă în oi și miei, iar din străinătate vor veni caravane cu banane, iar pe căile marine, corăbii cu mandarine.

Să-ți spun adevărat, Costică, așa am crezut. Când i-am văzut pe Domnii Iliescu și Roman, mână în mână, acolo sus în balcon unde nu-i atingeau glonț de pușcă, zâmbind și promitând, i-am crezut oameni de cuvânt. Si pe cine să-l fi crezut? Pe Coposu, care timp de peste 17 ani, ba își sorbea cafelela la Canal, ba își gusta cornulețul la Gherla, că doar nici la Canal nici la Gherla nu le-au dat salam cu soia?

Lasă, Bade Ioane, că nu toți au mâncat salam cu soia, unii au mai dăminat și specialități cu Zoia. Dar când i-ai văzut pe Bărlădeanu și Marțian, ce-ai zis? Când ai aflat ce pensii încasează Nicolae și Drăghici, în timp ce matale îți numărai bănișorii dela o lună la alta, nu ți-ai schimbat gândul? Și așa ai votat în Duminica Orbului și Frontul și pe un anume președinte, care numai liniște și belșug nu ți-au adus?

Dar pe cine să fi votat, Costică? Pe Maniu și Brătianu ca să vină dela Paris să-și ia moștele: înapoi, tocmai când Domnul Iliescu se pregătea să ne dea pământul în proprietate?

Bade Ioane, Bade Ioane, Maniu și Brătianu au murit

de mult la Sighet. Dacă nu știi cum, întreabă-i pe Drăghici și Nicolae. Au murit și copiii lui Brătianu, doi trecuți prin amarnice închisori, iar Maniu a trăit tot timpul ca un ascet. Si cât pământ ți-a dat Domnul Iliescu?

Păi, dacă stau strâmb de ani și muncă, și judec drept cum făceau la vremea lor bunii și străbunii, nu prea mi-a dat nimic. Poate mi-o și ne-o da acum când vin alte alegeri.

la spune Bade Ioane, cum ai votat la Referendumul pentru legea Constituției, că e lege mare și te leagă pentru ani și ani? Te-ai scotit bine, știi ai creabue?

Cum să-ți spun, Costică, nu prea am știut mare lucru. Domnii din Dealul Mitropoliei, de le ziceam ieri tovarăși, că mai tot dintre ei sunt, au făcut un an și jumătate tocmeală. Eu mi-am văzut de sărăcie și nevoi. Că am avut doi feciori și acum umblă prin lumea largă să-și caute norocul și mi-a rămas să le grijesc și pruncii.

Si când a venit ziua să votez mă am socotit: oare să mă duc, oare să nu mă duc? Dar m'am omenit, pe la chindie, cu făcălete, până la zăveră sergent la miliție, astăzi plutonier la poliție și mi-a spus: - Bagă de seamă, Ioane, bagă de seamă ce faci? Noi știm tot! De nu vii la vot, nu mai vezi nici cartelă, nici pensie. Iar dacă ies voturi contra, știm noi cine le-a dat. N'a plecat bine și intră, fără să bată la ușă, Iosif al lui Pomană, de l-a botezat tu-sa așa pe vremea ăluia și-mi spune și el ce să fac și cum să fac. Si așa m'am dus și am votat.

Am înțeles, Bade Ioane. În Decembrie 1989 i-ai crezut pe cei care în loc să

ți dea ce-au promis, te-au făcut să-ți fie mai rău. În Mai 1990 i-ai votat iarăși, la fel și în Noiembrie 1991. Dar spune-mi un lucru. Stă creștat la răboj că în Duminica Orbului erau 17 milioane și 200 de mii de alegători, iar în Noiembrie 1991 doar 15 milioane și 800 de mii. Ce s'o fi întâmplat? A dat moartea în Români? Au luat chiar atâția calea bejeniei? O fi făcut nicaiva farmece? Si ce-ai să faci la alegerile ce vin, locale, legislative și prezidențiale? Ii mai iubesti pe cei care te-au prosti?

Aici, Badea Ion, mai întâi tăcu. Își îndesă apoi tutun în pipă, încercă un chibrit, apoi altul și altul și altul...Își în cele din urmă în stradă și ceru foc dela vecinul Johann care primește pachete dela rudele din "Federală". Se întoarse și-mi vorbi cu fața la fereastra înghețată:

Vezi, matale, Costică...lui unchiu' Vasile i-a fost să-i ardă podul. Mătușii Paraschiva i-au luat apele șura. Iar pe Ceaușescu l-or fi dat jos și ai lui, de voiau să-i ia locul, dar mai întâi a fost mânia poporului și fără de ea, ei ar fi stat sub balcon să dea din palme. Iar bunicu' Serafim imi spunea, de când eram mic: să te ferească Dumnezeu de foc, de apă și de furia poporului.

Si nu știu cum s'a întâmplat, dar în odaie s'a făcut deodată cald. În sobă ardeau vreascuri și Badea Ion a deschis larg fereastra să privească cum plutonierul Făcălete și Iosif al lui Pomană fugeau hăituiți de bațocura satului, în timp ce doi feciori intrau în casă, după mai bine de un an, de când plecaseră dela vatră.

COMUNISM ȘI MONDIALISM

Petre PREDESCU

COMUNISMUL, obținea credibilitate la încheierea păcii anului 1945 inducând în eroare partenerii occidentali.

Leția ce li s'a dat, a derulat rapid. La început oprobiul popoarelor căzute sub comunism, a continuat - Cal Troian - proliferarea comunistă în statele fostilor creduli și în 1961 - "Duba" a ajuns în "Cuba" jalonată de arme nucleare.

Președinte USA era John Kennedy care a luat primele măsuri de stopare a pericolului întins de minciună, dar avea să fie "lichidat" în 1963 și moartea lui a rămas în obscuritate politică.

Urmează așa numitul război rece fără a se înțezări o cale a desătușării din înțelegerea celor două supraputeri: Comunism și Mondialism.

Vine decesul lui Brejnev și după câteva schimburi de fosile dogmatice la conducerea Hidrei comuniste, CC URSS a realizat că au ajuns la capătul inadvertenței sociale a sistemului și momentul să cerceteze căi de salvare.

Bătea la ușă o revoluție nemăfăințată în istorie sau poate asemănătoare celei inițiate de Spartacus în fostul imperiu roman și Dl. Gorbaciov este ales președinte cu sarcina de a salva economic, creind o atmosferă de încredere în Apus, similară celei din 1945.

Pus pe treabă Dl. Gorbaciov se prefăce că cedează și remaniază. Apusul se prefăce și el că în virtutea trecutului "crede" dar nu mai credea nimic... Trece an de an și deteriorarea economiei ruse și a sateliților intră în faza auto-sabotajului pasiv, cu pierderi uriașe în toate sectoarele.

Foamea și lipsurile de tot felul împing la greve cu tot riscul lor și o schimbare social "modice" se impune. S'a ales teatrul unui "puci" de genul - experiment reușit - pe cubulul României și guvernul D-lui Gorbaciov intră aproape în întregime în complot.

Premiatul Nobel nu simte, nu vede, pentru că la apariția sa după eșecul "Bumerang" să declare că va reaseza ordinea în "Unhune" cu ajutorul unui partid selectat din comunisti-cumini. Ideea a căzut a doua zi, însă politica de adormit copiii continuă repliată pe un eșalon doi, comunist, susținut pe dedesubt de KGB, cu speranța de a domina mai departe popoarele, sub o mască economică.

Politic, încearcă manevra unui compromis tipic comunist, să scoată de sub urmărirea pe Honecker, pentru a trece la un precedent în care să rămână neanalizate crimele specifice sistemului prăbușit.

În ceea ce ne privește pe noi Români, amezău obstrucții KGB în Basarabia și în conducerea României, deoarece nu poate uita că cea mai dulce înfruptare timp de 45 de ani s'a făcut de pe aceste meleaguri și că un guvern cu adevărat reprezentativ al poporului

român va cere pe baza dreptului internațional "Reintegrarea" și patrimoniul în aur și valori inestimabile furat în 1918 plus despăgubiri pentru minereul de uraniu și multe alte bogății naturale.

Apusul îngăduie "agonia" comunismului spre a nu fi invadat de "flămânzi" din cele cca. 280 milioane de suflete chinuite din 1918 încoace, așa cum am documentat în lucrarea: "PREMISE" unei politici Soc. Econ. 1989 ???

MONDIALISMUL, nu este întemeiat pe o doctrină. "Osatura" economică superioară comunismului i-a asigurat succesul, completată cu jaloane de viețuire specifice proprii din care cel mai susținut este cunoscut sub denumirea de "Drepturile omului". Aplicarea acestui principiu în teren ne-cosmopolit a permis o deschidere aproape nelimitată noțiunii "revendicative" lipsit de un cadru concret precis și unanim acceptat de popoarele lumii spre a se impune.

Rezultatele ogindesc manifestarea unui abuz de libertate care generează dezordine cu minoritățile de pretutindeni: în Marea Britanie și Spania atentate, război civil în țările arabe și India, sau destrămare cu război civil în Iugoslavia etc...

Principiul - drepturile omului - are d.p.d.v. al dreptului ceva orientativ din "dreptul viu" dar lipsa cadrului și măsurii de desfășurare îi acordă efect contrar înlesnind dreptul forței în loc de forța dreptului; vizibil tuturor, evidențierea lacunelor este, socotim, un sprijin în vederea reglementării precise.

Pe de altă parte "osatura" de bază a mondialismului - sâmburele capital - îmbracă o sovielnică potecă de urcuc în Mileniul Trei, prin destinația ce i se va da. Trăim un prezent în care "Asociația Statelor Industrializate" luptă cu o cumpănă greu de stăpânit tocmai pe problema cheie social-economică, cu toate măsurile luate prin experti pe baza unei formidabile forțe de producție și cer-

cetări în știință.

Bursele de valori încep a răbufni simptomatice și alinierea lor la busola politică reușește sacadat, vremelnice, iar cauza aducătoare de efect instabil nu-i tratată eficient deoarece este purtătoare a unui dezechilibru ce pretinde măsuri complementare în soluțiile profilate de Mondialism în Asociația Statelor Industrializate.

Modestia nu poate opri ce am de zis cu convingere pe problema avizată mai sus și care-i legată social-economic de un aspect tratat cu insuficiență, sau nu are parte de ceea ce i se cuvine.

Este vorba de "demografie" ignorată atât d.p.d.v. al ritmului și locului de creștere cât și al stadiului informativ.

Educația și influența religiei au pierdut pasul de acum 60 de ani, hăndu-le locul încurajarea de câștig fără efort, conjugat cu fuga de munca sectorului agricol, către uzine unde economia de manoperă prin automatizări micșorează șansa plămăntului.

Se îngroașe rândurile celor săraci, se mărește tendința lipsei de plasament a produselor industriale, pretențiile nejustificate ridică revendicarea la rang de revoltă.

Spațiul nu îngăduie ceea ce este prins într-o carte amintită mai sus "Premise" Soc. Econ. potrivit căreia între măsurile utile organizării societății de progres în Mileniul Trei este necesar ca Mondialismul să reanalizeze tezele - osaburii - sale, "în care capitalul" să primească un rol mai important în funcția de "slujitor" și mai puțin important în aceea de "conducător" al societății.

Comportament de guvernare pe această ținută este dus pe tăcute în sens de propagandă de GERMANIA de azi, purtat în fața ca o torță luminoasă.

Spre această torță globul se îndreaptă străduindu-se a se justifica "aziilați" ca să primească un colț liniștit și sigur al zilei de mînă!!!!

Pentru a vă ține la curent cu ultimele stiri din România echipa noastră redacțională, lucrează fara incetare... Nu rămâneți în urma timpului... Cititi lunar

Cuvantul Romanesc

și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

Tragi-comedie în patru acte:

DECORAREA EROILOR REVOLUȚIEI

George DRAGU

ACTUL I: Palatul Cotroceni, Joi 19 Decembrie 1991.

Președintele Ion Iliescu decernează "Medalia revoluționarilor din 1989". Dl. Petre Roman a fost ales ca al doilea erou al revoluției; primul, foarte erou, fiind chiar Dl. președinte în persoană. Cei doi revoluționari în loc de un sărut mafios și-au dat mâna și au rânjit pentru beneficiul fotografilor.

Au refuzat să accepte medaliile Asociația "17 Septembrie" (Timișoara) și "21 Decembrie" (București) "pe motiv că nu s'a luptat și nu s'a murit pentru gloria departă, ci pentru libertate... iar luptătorii eroi, martiri sunt profanați primind distincții din partea unui reprezentant notoriu al sistemului

comunist, împotriva căruia au luptat și luptă încă supraviețuitorii acelor zile de revoltă și moarte."

Strălucesc prin absență: Doina Cornea, Ana Blandiana, Dinescu, Filipescu și mulți, mulți alții.

ACTUL II: Cele două camere ale Parlamentului în ședință comună, Sâmbătă 21 Decembrie 1991.

Au vorbit dela tribună neeroii Dan Marțian, Dl. Iliescu etc. care au controlat emisiunile dela TV și-au manipulat hoardele Securității pentru a șterpi fructul revoluției.

În schimb nu li s'a dat cuvântul autenticilor reprezentanți ai revoluției. Scandal, întreruperea emisiunii la TV, iar la urmă gestul nemulțumirilor - din inițiativa particulară a D-

lui Iliescu - a fost calificat "neplăcut și nedorit".

"Revoluționarul și-a făcut datoria, revoluționarul trebuie să plece. Neoperești merg înainte".

ACTUL III: La Cimitirul Eroilor. P.F. Teoctist a cântat, până a răgușit, Veșnica pomenire!

ACTUL IV: Morminte rătăcite pe cuprinsul țării... departe de Palatul Cotroceni, departe de Parlament și departe de prapuri și veșnicia Prea Fericitului Patriarh....

Mame, copii, frați, surori...cu capetele plecate, cu lăunări aprinse în mână, se roagă în genunchi la mormintele celor care s'au jertfit pentru adevăr și libertate.

Cade cortina.

VĂ ASIGUR, STIMATE DOMN, CĂ BANII NU MAI AU VALOARE IAR VIAȚA MEA E DEJA ÎN MÎINILE ALTORA...

Leuceal

Desen de Leuceal

SCHIȚĂ DE BILANT ȘI PLEDOARIE (TARDIVĂ ?) PENTRU G.U.N.

— Fred NĂDĂBAN —

Urmare din numărul trecut

În ciuda majorității mai mult decât confortabile obținută la alegeri în Mai 1990, în ciuda reconstruirii fără economii a aparatului de represie, puterea este lipsită de autoritate, atât în fața poporului cât și, progresiv, a propriilor susținători, marea mafie postinsurrecțională din spatele fațadei F.S.N.

Defectul de moralitate "în rădăcină" duce firesc la un complex de vinovăție și la inhibiție; contextul internațional, caracterul suspect pe mai multe planuri al majorității obținute, nerestabilirea echilibrului moral atât de grotesc sfârșit în deceniile precedente ce dovedesc handicapiuri insurmontabile pentru deținătorii puterii. Defectul de moralitate - "ceva ce nu putem cuantifica, deci nu se poate lua în calcul" - ne-a spus cu dispreț un expert în slujba guvernului - are consecințe foarte strict cuantificabile; lipsa de autoritate rezultantă duce la lipsa de stabilitate, deci de previzibilitate, deci, de credibilitate deci, de credit pe plan internațional.

Pe plan intern, nu oamenii puterii de azi sunt cei care ar putea antrena populația noastră extenuată moral și fizic la traversarea în condiții de austeritate acceptată eroic a lungilor ani de trecere la economia de piață. Cei care n-au strâns niciodată curea, privilegiații de totdeauna și de azi, celor care au practicat minciuna cu o artă demnă de o cauză mult mai bună le lipsește evident și ... creditul intern. Ei sunt și rămân pentru mase personaje suspecte și de temut care au strâns în mod eroic și entuziast curea... celorlalți, cu o admirabilă abnegație dela... sacrificiile impuse poporului. Azi când marea minciună și marea crimă au fost recunoscute peste tot, chiar și la noi, de ce i-ar crede? De ce i-ar respecta? De ce i-ar urma și încotro? Ideea însăși de reformă este grav discreditată de calitatea morală a celor care vor să o impună.

Lipsa fundamentală de credit este amarnic atestată, subliniată, de infricșătorul fenomen al emigrației tinerilor, chiar spre o lume care nu-i mai vrea, continuându-se astfel, tragic, o tradiție de secole a istoriei noastre nenorocite.

Si totuși puterea este... puternică. Nu numai prin S.R.L., prin conducerea armatei, jandarmeriei și poliției, prin instituțiile noi-nouțe pline de oameni vechi, ci mai ales prin sutele de mii de vinovați, îndelung calificați în conducerea dezastrului economic și moral, terorizați de responsabilitatea imensă ce-i apasă ca și de pierderea a ceea ce s-au obișnuit să dețină - mafia postcomunistă. Puterea este puternică prin oboseala și ignoranța majorității populației, prin slăbiciunea, dezbinarea și radicalismul impasibil al opoziției, prin propria flexibilitate, amorală, prin indiferența morală a negustorilor occidentali dela care așteptăm o dubioasă mântuire, prin accesul la, și controlul necontrolat asupra avuției naționale.

Si totuși puterea... își pierde puterea, treptat dar inexorabil, ignoranța populară privind prezentul și trecutul se ameliorează ca rezultat al acestei incomplete libertăți de circulație a informațiilor, îndoilele și întrebările sunt formulate în presă și, lent, ezitant, sunt preluate de opinia publică. Presiunea evenimentelor externe își păstrează sensul, orizontul de speranță al "fostilor" se întinde progresiv, concesiile temporare făcute la contre coeur, deliberat, devin permanente, reape la ei frica de viitor. Legislația nouă, ambianța nouă creată, au dus și duc la o progresivă alterare a însăși identității mafiei; apar dezertori și mulți se întreabă când, nu dacă, printre aceștia se vor număra și deținătorii de poziții cheie, ca, de exemplu, un ministru al apărării. Opoziția cumulează credit în ciuda numeroaselor erori politice, datorită erorilor puterii, a consecințelor inevitabile ale celor comise în perioada de mișcare a conștiințelor se adaugă tarele personale și de grup ale deținătorilor puterii, mult mai aparente azi decât în trecut.

Se poate adăuga cu prudență, ca element descriptiv de oarecare semnificație, reconstituirea timidă a bazei

electorale firești a unor partide de opoziție. Cei ce-și redobândesc proprietatea tind să-și perceapă interesele ca mai bine garantate de programele partidelor de opoziție și de oamenii care le susțin decât de cei care le-au smuls cu brutalitate această proprietate în urmă cu decenii, au incriminat fundamental însăși categoria de proprietate, iar acum revendică meritul de a o fi restabilit. (Totuși, pentru moment, și chiar într-o perspectivă mai îndelungată, suntem și vom rămâne o națiune de salariați, preponderent de Stat; în condițiile date, PSD și sindicatele ar trebui să se poată impune firesc pe eșichierul politic).

Modelul de constituire și unele stridente în manifestările inițiale ale UDMR, formațiune primar etnică și numai secundar democratică, conținând și subordonându-și întregul registru politic, a stârnit reacția echivalentă a majorității românești, bazată pe temeri și idiosincrazii echivalente, regretabile și insuficient fundamentate de ambele părți. Confruntarea etnică a oferit o supapă foarte binevenită unor mari vinovați, a fost manipulată cu ușurință, a generat cariere politice nesperate, dar în esență contribuie din plin la accentuarea sciziunii comunității naționale românești.

Modelul schițat mai sus, cu toate imperfecțiunile ce i se pot imputa, sugerează necesitatea imperioasă a unui guvern de criză. Sunt adânc convins că acesta trebuie să fie un guvern de uniune națională reală, ceea ce implică din partea puterii renunțarea la controlul integral asupra aparatului de represie, deci cedarea către opoziție a două din cele trei ministere cheie din acest punct de vedere: armată, justiție, interne. Riscul acceptat de FSN ar fi oricum drastic diminuat de faptul că personalul subiacent ministrului va continua să aparțină, prin mentalitate și loialități, prin vinovății și frică generată de acestea, tot FSN-ului.

Argumentele în favoarea unui asemenea guvern ca soluție unică pentru ieșirea din criză sunt consistente.

Oricât de neplăcut și dificil de admis ar fi, opoziția nu poate guverna fără și împotriva FSN-ului și a ceea ce se ascunde în spatele acestuia, formidabila mafie care-și simte interesele relativ protejate în condițiile actuale poate organiza destabilizarea unei guvernări a opoziției, aducând asupra acesteia avalanșa nemulțumirii populare într-un termen scurt, cu efecte dezastruoase asupra creditului internațional de care avem nevoie stringentă. La rândul ei, formația puterii actuale nu poate spera să parcurgă anii de austeritate păstrându-și majoritatea cumpărată, ademenită în 1990.

Obiecția că orice coaliție cu comuniștii a dus până acum la eliminarea partenerilor vremelnici în favoarea bolșevicilor se susține slab în epoca istorică pe care o traversăm, epocă de reflux net a partidelor de tip leninist și a ideologiilor lor. Perpetuarea mizeriei materiale a maselor reprezintă un pericol mult mai mare din acest punct de vedere. Churchill spunea că mizeria este solul ideal pentru buroiaza comunismului. Pe linia argumentării pragmatice trebuie menționat faptul că opoziția, în bună măsură lipsită de cadre calificate pentru munca de conducere, ar dobândi prin prezența în guvern posibilitatea de pregătire și recrutare de cadre noi, ar putea controla, prin prezența în guvern chiar la niveluri subministeriale, înclinațiile spre abuz și corupție, deturările de fonduri pro domo, fraudele de care sunt bănuți actualii deținători ai puterii.

Dincolo de incompleta pledoarie pe linie pragmatică și fără îndoială deasupra acesteia, există neîndoiește rațiuni mai profunde în favoarea concesiilor de fond. Trebuie admis faptul că, în principiu, întreaga națiune a fost obiectul și victima intruziunii brutale a unei ideologii străine, de import, în istoria noastră și că scopul suprem al politicii de toate nuanțele trebuie să fie reconcilierea națională reală, profundă, organică. Nu restabilirea mecanicistă a echilibrului moral va fi productivă din acest punct de vedere; ea ar perpetua peste generații acei

sinistru concept al luptei de clasă, parte centrală din arsenalul diabolic care a scindat în mod criminal națiunea. Cei care, sub impactul teribil cu agresiunea comunistă, au optat pentru adaptare, supunere și conformism, majoritatea de fapt, sunt frații noștri de sânge și credință, încovoiați, deformați de furtuna necrutătoare a istoriei.

Sistemul impus nouă tuturor a favorizat, a cultivat chiar, manifestarea nefericită, uneori criminală, a laturilor întunecate, a tarelor neamului, ale oricărui neam: lasitatea, slugărnicia, lena, cruzimea etc., etc. Fiecare este parte din trupul, din sângele, din creierul acestui neam, atât de cumplit sângerat, castrat, decapitat dela etnogeneză până azi. Nu vrem, nu trebuie să vrem excluderea dela resurecția națională a nici unui din frații noștri. Si ei, și noi trebuie să câștigăm, să redobândim sentimentul adânc de apartenență la o comunitate cu

atribute materne, a cărei severitate nu poate fi decât blândă. Nu ne putem dispensa de nimic din ce constituie vigoarea, frumusețea, cefalia acestui neam atât de îndelung despuat de valorile pe care le-a născut, mai ales acum când avem în față șansa sa teribila problemă de ridicare la ortostatism. Desigur, crimele vor trebui pedepsite; nu și slăbiciunea.

Desigur, degradarea civică a unora se justifică și se impune. Dar nu trebuie să repetăm în sens invers ceea ce s'a mai întâmplat la noi. Strădania revoluționară să aibă acum ca obiect înlăturarea urii, fricii și suspiciunii, oricât de greu le-ari veni celor care au suferit mai mult, care au refuzat să se adapteze, cei pe care crucea neamului i-a apăsât mai greu în această ultimă jumătate de secol; le revine un beneficiu moral pe care viitorul nu-l va contesta și pe care istoria îl va polei cu "aurul mat al meritului anonim".

INTELECTUALITATEA ROMÂNEASCĂ ÎN ANII COMUNISMULUI -INTELECTUALII PROGRESIȘTI-

— Dr. Gr. GHYKA —

Prin acest termen era desemnată de comuniști - eu consider corect - o categorie de intelectuali care deși formați la "școala burgheză" și promovați inițial de către instituții academice "capitaliste" și-au dovedit ulterior "fidelitatea față de cauza clasei muncitoare, deci a Partidului Comunist", respectiv față de regimul instaurat după 23 August 1944. Intelectualii progresiști au suferit deci prin însăși definiția lor o depășire de traiectorie, o alunecare, o ruptură care indiferent de motive, marca biografia lor.

Deplasarea, la cei mai mulți, s'a făcut treptat ca și cum ... viața i-ar fi convins că "așa era mai bine", și odată pornită deplasarea, cel mai adesea, ea nu a mai putut fi oprită. Acceptarea de noi compromisuri devenea o condiție sine qua non și reciproc avansarea, cel mai des, era prezentată de acești intelectuali, nu ca o răsplătonabilă, ci drept o cază, "sarcină", ordin impus de disciplina de partid care deci nu poate fi discutat. Si așa încet, încet... la noi avansări, noi cerințe. Bilanțul final, cred eu că, niciodată nu a fost serios luat în considerare în sufletul nimănui, așa cum puțin se gândesc realmente la testamentul lor.

Oricum din categoria acestor intelectuali doresc să citez un cuplu care mi se pare interesant. Este vorba despre Panait Istrati - scriitorul, în antiteză cu profesorul de bacteriologie Mihail Ciucă. Culmea este că Ciucă era fiu de mic moșier, posesor de moșie el însuși, prototip de savant burghez. Pe de altă parte biografia lui P. Istrati ca

lumpen-proletar și comunist este prea bine cunoscută. Amândoi, evident, fără să știe unul de altul au făcut voiaje de studii în URSS prin anii 1930-1935. Drept rezultat Istrati scria "Spovedania unui invins" în timp ce M.Ciucă povestește tuturor despre ce laudabile sunt eforturile comunistilor din Rusia ca să stăvilească mizeriile sociale moștenite dela țarism și cât de mult trebuie sprijinită politica oficială a Moscovei pentru atitudinea ei umanitară.

Evident că M. Ciucă poate fi inclus ca un reprezentant tipic al intelectualilor progresiști. Alături de el am mai putea enumera pe Călinescu, Sadoveanu, Ralea, I. Iordan, matematicienii Stoilov și Moisil, medicul C. Parhon și mulți alții. După instaurarea regimului comunist cei mai mulți din aceștia au avut și roluri politice fiind simultan și oameni de știință și oameni politici. Așa de exemplu mulți au fost numiți ambasadori: Ralea în SUA, I. Iordan la Moscova, Moisil la Ankara, Stoilov la Paris. În această calitate au avut rolul de a păcăli Occidentul, iar în interiorul țării, în propria breaslă, pe intelectualii care ar mai fi putut avea ezitări. Ei au avut contribuții științifice remarcabile (mai ales în prima lor perioadă), unii dintre ei fiind veritabili savanți (vezi cazul virusologului St. S. Nicolau).

Toți au avut un rol determinant în "curățirea terenului prin complotarea colegilor lor rezistenți la comunism. Adesea erau citați drept martori în procesele in-

tentate de partid celor mai fermi în conduita lor anticomunistă. Întelegem în acest caz procese penale sau "fabricate" în mediile academice, "la locul de muncă" - vezi cazul profesorului fizician Mann, al biochimistului Ciocâlteu ș.a.

Erau "împănăți" cu activități tip, de genul Brucan, Roller, Vitner, Bărlădeanu, biochimistul Oeriu care determinau linia politică pe fondul credulității sau a imoralității întretinute prin plată a intelectualității progresiste.

Epoca lor de glorie se întinde în intervalul 1948-1955. Anumiți reprezentanți ai acestei categorii erau mult "gustați" de lumea cultivată a epocii. Mă refer de exemplu la faimoasa actriță Lucia Sturdza - Bulandra, moșieră nobilă, măritată cu un artist boem și care se tătula cu Gheorghiu-Deb. "C'était quelque chose... mon cher."

Vezi deci... poate e loc și de noi!

Un tip cu totul particular, consider a fi pictorul C.Baba. Inițial considerat un tip de intelectual-progresist pentru numeroasele sale portrete de țărani săraci și obosiți care evident erau din vremea burghezo-moșierimii, treptat foarte probabil s'a dezgustat de jocul cu puterea. Afirma că dacă vârsta nu i-ar fi ustat puterile (dar nu și vioiciunea spirituală) ar fi fost unul din artiștii cei mai activi anticomuniști, poate analog lui Dan Degliu care după un start pro-comunist notoriu a dovedit că și-a făcut un bilanț serios și de mare curaj al crezului său politic.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

C. Th. CIOBANU

INSCRIPTII PE DRUMUL ROTUND

Editura Eminescu

- BUCUREȘTI -
1989

C.Th.Ciobanu s'a născut în acea parte a Moldovei pe unde codrii cobor din cronici de buciuri și străfund de legende. Pe unde poetul într-o începuturile lui își încerca rimele ca pe un joc de vervețe, trăia în vechime un stejar. Pe acolo se jucau Gheorghii cu Stefan cel Mare și toți zburdalnicii de prin Borzești de-a luptele între Moldoveni și Tătari. Si întâmplat-s'a pre atunci că hoardele de Tătari adevărați au năvălit păgânește cu moarte și pustiire prin toate verbele de sărbătoare ce înverzeau de-a lungul Moldovei. Iară Gheorghii, cel cu nume de țărăn voievod, nume țesut cu aur de păpădie și rubine de martir, a fost străpuns de vrăjmășească săgeată pe când era legat cu curpeni de bostan și de hamei de stejarul adusului aminte. Si ingerii din ceruri au luat sufletul lui Gheorghii și l-au dus lui Dumnezeu Savaot ca pre un potir de mare preț. Iar ceilalți ingeri au sărutat închizând pleoapele copilului adormit pe leagănul de stejar. Si din lacrimile lor, ca niște steluțe amare curse în valurile Troțușului, ne-a rămas din veac în veac acea jale a răului care de atunci numai și numai a plâns.

Ne vorovește cronica buciurilor de cireși că adusu-și-a aminte blagocestivul voievod Stefan cel Mare de stejarul sărutat de ingerii cerului, care l-au dus pe Gheorghii sus, în poienile răului, și deasupra buturugii de stejar, deasupra aceluia "drum rotund" slovenit an de an în intima ei, a zidit

altar lui Dumnezeu chemând pe Sfântul Mucenic Gheorghe să ne cinstescă pământul dela Troțuș spre pomenire veșnică. Buciumele se decantează în crini de ecou și inima noastră e în priveghiere de miezonopcie. Prin Andrian, fratele poetului, mi-a parvenit "Inscripții pe drumul rotund". Când e vorba de poezii cel mai greu e să alegi titlul volumului. Uneori alergii prin tot castelul ce l-ai zidit și cauți să deschizi cititorului unica fereastră prin care să vezi toate orizonturile crescând crude într-o efervescență de orizonturi așa cum tu, poetul, le-ai văzut. Nimic nu este mai intim ca un titlu. Acolo sus, în vecinătatea vulturilor și unde ideile tale liturgice, îngădui cititorului să urce pentru a ști izvorul de cărări pe unde să coboare Apa Vieții. De cele mai multe ori - deziluzie. Cititorul vede vârfuri de copaci, dar nu observă flăcările ce ard pe comori.

"Drumul rotund" pe care C.Th. Ciobanu își scrie "inscripțiile" oare nu cumva, este același "drum rotund" scris pe ciosta de stejar dela Borzești? Drumul vremelniciei nu are nimic rotund în el. Rotundul e simbolul veșniciei. Este rotundă baza Potirului ce stă pe dragostea noastră rotundă ca neam, ce avem țara "drum rotund" și rotundă în hotare ca gura de Potir din care ne împărtășim cu Dumnezeu! acestui neam a cărui minune de supraviețuire istorică e tocmai acest "drum rotund". Drumul

barbarilor și nomazilor, de ieri și de azi e același - drum materialistic de orizontalitate perfectă.

Dacă ar fi să rezumăm conținutul idealic al cărții lui C.Th.Ciobanu într-o bizantină și brâncușiană sinteză m'aș folosi doar de trei cuvinte: meditații despre destin. O precizare absolut necesară trebuie făcută. Destinul era o cameră fără nici o fereastră în care odată intrați eram obligați să aruncăm cheia pe sub ușă. Când omul a scăpat din închisorile lui "fatum" și a intrat în împărăția Cuvântului, dela "destin" am ajuns să avem o "destinație", să avem un "destinatar", să fim "destinați" Mirelui-Cuvânt și nu blestemului și să avem și dreptul de a alege ca oameni liberi scăpați de sub "destin".

Cine este și ce vrea să spună C.Th.Ciobanu? El este "Spre triumful culorilor" (p.20). Care este acesta? Si ce simbolizează albul? El caută "Secunda fotogenică" (p.21). Sufocat strigă disperat: "Aer, aer!" (p.40). Face o "Erată la pleoapă" (p.35) în "Dăgăte florale" (p.36). "Ca printr-o sticlă fumurie" (p.41) "Vedem vremea lovită" (p.43), dar totuși "Drumul te schimbă" (p.46) și nu încerca depășirea destinului pentru că "Încercarea cât o victorie" (p.47). "Poate taifasul apei" (p.48) ne poate dezmetici și "In caz de întârziere" (p.49) avem spre descoperire geneza cerurilor din noi prin "Legătura cu pământul" (p.50) și cât de "Tertătoare, scadență" (p.51) ni se pare atunci în fața "destinației" noastre de "drum rotund" ce l-am pierdut și abia atunci ne oprim la "Linia de sosire" (p.52).

De fapt nici nu avem o "linie de sosire", poezia lui C.Th.Ciobanu exprimând pe un veșnic căutător, care fiind liber, liber în maraton nu are timp nici măcar o secundă să se oprească primind răvnita cunună de lauri. El știe că oprirea, chiar pentru lauri, nu este sosirea câștigătorului, ci înfrângerea lui: "Te vom primi ca pe-un învingător, / dar tu ești liber, liber în maraton, / deci n'ai cum te opri / și lauri puși și se vor suci pe frunte / gata de zămbet, / cum că a sosit nu-i de ajuns și-a ajunge nu-i timp / căci orice țintă fi-e de urmărire / către fugarele vâmi ce-ți bat insistem în pumni". (Linia de sosire, p.52-53).

"Drumul rotund" este prin esență în afara spațiului euclidian, drum al afării noastre prin călății oameni, garanție a autenticității noului, oprirea în neoprire "căci orice țintă

și-e de urmărire" și aici, poetul vine cu o idee din nou transeuclidiană, privind dintr-o perspectivă cosmică. Nu numai vâmile obișnuite, ci chiar cele ale văzduhurilor sunt puncte de oprire, dar succesiunea lor e așa de fulgerătoare că ele devin "fugarele vâmi" ca un frâu al anilor lumină "ce-ți bat insistem în pumni".

Dacă pe de o parte poetul C.Th.Ciobanu este un atlet cu preferință pentru substativile sportive însetate de mers, alergare, întreceri etc. ca ilustrații metaforice, pe de altă parte poetul pune cuvântul ca strează în la ochi și scrutează distanțele dintre culori și zărește "acea sărbătoare suavă care este zăpada, / și-aș zice a opta zi a unei neanunțate săptămâni." (Ca să mai câștigi timp, p.44). Zăpada este simbolul purității și sfirșeniei nu numai pentru că e albă, ci pentru că este apa, ca simbol al vieții, care este dusă în ceruri, îmbrăcată în diafanul de nor și curcubeu, apa care s'a limpezit de toate involburările și întunecarea de tine, apa care se urcă în ceruri și din liniștea psalmilor stelari învață forma fulgului de stea și se întoarce aducând alte legi urâșeniei și murdăriei noastre, îmbrăcând întreaga lume ca pe o mireasă. Într-adevăr zăpada este o "sărbătoare suavă", iar relația ei ca analogie cu ziua a opta e o aluzie de o finețe filigranică, de mare adâncime meditativă. Ziua a opta este eternitatea duminicală de după Duminică, ziua când cea mai ciudată sămânță de pe pământ, sămânța morții, va plâni. Miezul timpului adevărat se va arăta înflorind, fără de moarte, o nouă realitate.

C.Th.Ciobanu nu e teolog, dar adevărații poeți sunt fiii lui Dumnezeu ca slujitori ai Cuvântului. Dacă cineva i-ar cere să argumenteze că e Ortodox, poetul poate ar ridica din umeri. Si ceea ce afirmă C.Th.Ciobanu sunt niște adevăruri esențiale de a privi lumea în ceea ce este dincolo de etnografic, sau geografic. Spre deosebire de Ortodocși unii vorbesc despre "sfârșitul" lumii în vreme ce noi vorbim de "săvârșitul" lumii. Ei vin cu mândria de a înțelege taina rațional, tăind din Scriptură ce nu înțeleg rațional, traducând greșit, sau interpretând mai pe izlaz, pe când noi păstrăm revelația tainei ca trăire, sporind misterul și necalcând pe "corola de lumini a lumii" și cu atât mai puțin pe cea a Logosului. Noi vedem întregul cosmos înaintând spre "săvârșire", mai zis

"desăvârșire", spre "un cer și un pământ nou", ei niște catastrofe apocaliptice la care se opresc. Noi nu le negăm ci le luăm ca semne ale "nașterii". Verbele grecești care vorbesc de "durerile" apocaliptice au sensul de "dureri ale nașterii." "Neaunțata săptămână" de care amintește poetul e în spiritul ortodox. Spre această "săvârșire" poetul moldav arată că "mersul caligrafiază" "melesuri posibile, / nici cum o plângere, / ci, poate un început de scrisoare Clorofiliei." (Ca să mai câștigi timp, p.44).

Pentru că am ridicat problema, cineva mi-ar putea riposta că nu e vorba de "ziua a opta" pentru că poezii se exprimă prin "i-aș zice a opta zi". Si zic și eu tot ca poetul. Si am închis o polemică. Ceea ce subliniez e că poetul merge mai departe în subtilitatea ortodoxiei românești, religia Invierii și Luminii, și în drumul spre octaviană zi a "săvârșirii" omului, lumii și cosmosului nu găsește "nicio" o plângere, ci, poate, un început de scrisoare Clorofiliei" (idem). De ce începui și nu toată scrisoarea? Simplu, pentru că e adresată clorofiliei. Aceasta zidește în plante icoanele verzi ale Soarelui. "Începutul de scrisoare" rămâne început de cioră, pentru că imnul adevărat trebuie adresat Soarelui. Salt firesc. Dela creatură la Creator.

Carl Sandburg are un poem "Străzi prea bătrâne" din care-mi amintesc începutul: "Mergeam pe străzile unui bătrân oraș și străzile erau slabe/ca gâtul peștilor de mare întepeniți, / pe care-i pun la sărat și-i păstrează'n butoaie de lemn / an de-a rândul. / "Ce bătrâni, ce bătrâni, ce bătrâni suntem" repetau pereții, / pereții străzilor ce se-apeleau unii spre alții ca babele / din popor, ca bătrânele menajere obosite ce nu mai făc / decât ceea ce-i musai să facă". Având ocazia să studiez în Chicago, ca student trăiam pe viu poemele lui Sandburg, unul de o magnifică fluvialitate în torent purtând chiar numele de "Chicago". Si cine e cel care auzind de Sandburg nu face legătura, imediat, cu acest poem?

Citind poemele confratului dela Troțuș copilăriei mele am găsit în Sandburg o explicație a limbajului sportiv din cartea lui C.Th. Ciobanu. Mai precis, tot ce e legat de maraton, mers, alergare, pas, linie de sosire etc., cuvinte cheie aproape în fiecare poem, dacă nu spuse direct, reliefate în oglindirea verbelor de mișcare sau substativile de cucerit

distanța geografică. Si totuși nu e chiar așa. Dacă ne-am opri aici am face cea mai mare nedreptate poemelor scrise, iar lui Ciobanu aplicarea proverbului de pe aici: "With such friends you don't need enemies". Poet de mare finețe, având instinctul olfactiv al cuvintelor, Ciobanu descoperă mireasma metaforică a lor și observă că toate cuvintele înfloresc. Si toate au cosmosul lor ca cifru și alfabet al unei lumi. Perpetua lui fugă, maratonul, mersul, pasul etc. sunt expresii miruite alegorice, spre a ne sugera veșnica și neostoita căutare a scăpării din condiția umană descrisă de Sandburg prin "Ce bătrâni, ce bătrâni, ce bătrâni suntem" repetau pereții", scăparea de aceste străzi ale sufletului nostru, ce noi le zidim atât de urâte și bătrâne, și maratonul, nu al ieșirii din lume, ci depășirea ei, căutarea în ea ca dincolo de ea a tineretii fără de bătrânețe și a vieții fără de moarte.

Poetul nici nu se adresează în cuvântul înainte cum au făcut autorii de veacuri adresându-se din amvon prin solemnul "cititorule" cu care se începe prefața, ci: "Alergătorule, numai cu mersul / află-mă ceea ce sunt: cugetul tău labirintic, precum te urmez ca o eșarfă de cometă / cât ai pașii fierbinți și luneci curat". O întorsătură la 180 de grade. Întodeauna poetul se pune înainte și aștepta să fie urmat. Pentru prima dată întâlnesc o imagine curioasă în literatura atât de specifică spiritualului filocalic al adevăratei literaturi a nemuririi sufletului. Numai acolo, în cărțile "Filocaliei", darul prea sfânt pe care Părintele Dumitru stăniloae l-a adus limbii române găsim această curioasă inversare.

"Nu privi înapoi, toate unghiurile te slujesc" și apoi din nou sublinierea: "Alergătorule, ia-mă ce sunt: / scutierul tău de rigoare, / nu privi înapoi, știe-mă cu pașii, / drumul e tânăr, eu te urmez pe cuvinte, / tu doar ascultă-mă".

Reținem doar: "Stie-mă cu pașii" definiția căutării spre "drum rotund" și meditația destinului și "drumul e tânăr" și inversarea logică prin cel mai frumos paradox, parcă rostit de însuși Cuvântul-Logos care ni s'a oferit ca drum tânăr: "eu te urmez pe cuvinte, / tu doar ascultă-mă".

Orice vorbă ar fi în plus după ierarhicul călării pe cuvinte spre Cuvânt.

Dumitru ICHIM

Evocare

NICHITA STĂNESCU

- VĂZUT DE UN OM MAI VÂRSTNIC -

—Petre PASCU—

Nichita Stănescu făcea parte dintr-o generație mult după a mea. Totuși, amdestule elemente spre a-lacor-da un capitol din carte. Precum în volumul de memorialistică "Aproape de el" (Editura "Dacia" 1988), mă voi referi cu deosebire la om. Adică, așa cum l-am văzut, nu prea frecvent.

Era originar din Ploiești, unde am fost o singură dată. Cadrul menit a-l întâlni pe Nichita Stănescu, îl forma Restaurantul Scriitorilor din București. Câțiva ani în șir, Nichita se făcea prezent la masă, mai exact, la pahare. Strănsic băutor! Vroia să nu-l deziacă pe divul Horațiu: "Nec vivere carmina possunt, quae scribuntur aquae potioribus."

Niciodată Nichita nu era singur. Todeauna cu ortaci de generație. Vesnic bine dispus, cu un răs înalt, aș zice, de tenor. Lua loc de obicei, la masa așezată lângă intrarea principală. Eu, la o altă masă, singur, când nu mă cinstea cu Prezența Academician Serban Cioculescu, după cum voi repeta, ani în șir comesean, așteptând nerăbdător să apară.

Prin 1967 citisem în revista Radio-București, pentru înția oară, din volumul de versuriatunciproaspăt apărut "Bucuriile mele". Redactor, Victor Frunză. În anii aceia frecventam zilnic Biblioteca Academiei. Pe o alea a grădini lui Adamos, întâlnind pe prietenul - poet Virgil Carianopol:

- Petrică! Vei citi la radio.
- Cum așa? Intrigat. De unde știi?
- Ești trecut în Programul Radio.

Tare m'am bucurat. Nu știam nimic de această revistă. Eram programat, în adevăr, cu un "Moment poetic". Lui Nichita se vede că nu i-a dispăcut ceea ce auzise. Dela o masă a sa, totdeauna aceeași, o voce tare, oarecum de admirare, aveau să înregistrez:

- Domnul Păscu! Dumneavoastră scrieți o poezie directă. V'am ascultat la Radio. Mi-a plăcut. Lucrez la o istorie a poeziei române contemporane. Veți fi prezent acolo.

Firește, îmi cădeau bine asemeșea aprecieri din partea unui tânăr despre începuturile cărui, prietenul

meu poetul Petru Sfetca, timișorean mult regretat, redactor la București al revistei "Tânărul scriitor", într-o zi îmi vorbește:

- Să știi că s'a ivit un tânăr poet, foarte talentat, Nichita Stănescu. Urmărește-l!

Am dat crezare celor relatate atât de convingător. În adevăr, Nichita apărea des cu grupaje de poezii alături de Gheorghe Tomozel, Grigore Hagiu, Vasile Zamfir, Nicolae Stoian, Alexandru Andrișoiu...

Să revin la obișnuitul loc de întâlnire, Restaurantul Scriitorilor. Îmi ceruse cartea din care am citit la Radio. Mi-a dat adresa, mi-a fixat data, ora. Locuia peste drum de la localul "Budapesta". Un bloc cu multe etaje. Cu volumul la subsuoră, am sunat. Nu a răspuns nimeni. S'a deschis o ușă vecină.

- Pe cine căutați?
- Pe Nichita Stănescu.
- Nu este acasă. Lăsați cartea la mine. Am să i-o predau.

ASA AM PROCEDAT

Nichita, altminteri, era o "bomboană" de om. Afectuos din cale afară. Își săruta și pe mine, mai vârstnic. O meteahnă avea: nu se ținea de vorbă. Nu numai atunci, la locuința de lângă "Budapesta", ci și altă dată, adică atunci când s'a mutat în strada Amzei. Convenisem să-l văd, tot cu o carte. La ora lui dată. Am urcat scările. A deschis un tinar:

- Sunt un prieten al lui Nichita. Nu este acasă. Vorbea răzând spre a se crede pe sine. În privire ghiceam, mincunice. Înăuntru, prin ușa întredeschisă, azeam voci. O distingeam pe a lui Nichita. Acest fel de a fi, l-a îndreptățit, probabil, pe Eugen Jebeleanu, într-o anchetă să se pronunțe: "Nichita nu e om!"

ALTE ÎNTĂLNIRI

Nichita, redactor la "Gazeta literară".

I-am prezentat manuscrisele. Câteva poezii. Le-aparcurs grăbit cu aer, mă rog, de superioritate.

- Uite, asta. Ar merge, cu o dedicație lui Bacovia. Să vedem. Nu promit nimic.

Era clară lupta de clasă. Eu, pus pe "lista neagră". Lecții de marxism, fostului

puscăriș ca anticomunist, îmi dădeau numeroși redactori: Ov. I. Cărmăneanu, Gabriela Melinescu, Mioara Cremene, Georgeta Horodincă, Aurora Cornu, Teodor Balș etc.

Văzând intransigența lui Nichita, m'am adresat lui Mihai Beniuc, marele staroste roșu al scriitorimii, fusese coleg al meu la liceul din Arad. În broul său capitonat abia mi-a dat atenție.

- Stai puțin afară.
Apoi, deschizând:
- Am vorbit cu Nichita. Spunea să mai treci pe la el. Să știi, însă, că eu nu-i prezeș!

Descurajat, nu m'am mai dus la "Gazeta literară". Dar, să continui cu amintiri la masă, unde după câțiva ani, spre bucuria mea, a-veam diurn comesean pe Academician Serban Cioculescu. Discuții literare. Concurs de recitări fără carte. Marele critic prețuia poezia lui Nichita Stănescu, totuși, uneori îi găsea lipsuri.

- Uite, vezi, acest vers denotă graba. Se grăbește. Publică prea mult.

Nichita în culmea gloriei. Premii peste premii. În țară. În străinătate. Tradus în mai multe limbi. De pildă, în maghiară, de Szilagy Domokos. Vărf de colană în România, în Ungaria.

UN ALT EPISOD

La Academie, festivitatea "Octavian Goga". Centenar de naștere. În sala mare, prezida Zoe Dumitrescu-Busulenga, înconjurată de mai mulți scriitori. Am auzit-o, ca încheiere:

- Să auzim acum pe poet despre poet.

Nichita vădea calități de autentic orator. Îmi stăruie peste atâtea vreme, repetarea: "genialul nostru poet Octavian Goga".

Dela sărbătorire lipsise, probabil din motive de sănătate, Academicianul Serban Cioculescu. A doua zi, la masă:

- A vorbit Nichita Stănescu? L-ai auzit dumneata?

- Da! L-am auzit. A fost extraordinar. Un mare orator!

Multă lume, numerosiprieten, ai în amintirile lor, viu, pe Nichita Stănescu. Poate vor reține și pe acestea, ale unui confrate mai vârstnic.

REDACȚIA

UNIRE

Unire, vis de veacuri multe înveșmântate în durere, Mărgăritar picat din lacrimi ce s'au topit în așteptare, Tu ești cumna de iubire ce schimbi înfrângerea'n putere, Ești armonia creatoare, potir de aur în altare.

În vraja ta pornit-a Vodă, - Mihai, pe câmpul de bătaie Tu ai fost zboru'n aripi albe, un far aprins în neguri sure, Prin tine Horia-Crăișorul a'necins țărâni'n vălătaie Trecând fărădelegea'n coase, sau în tășuri de săcure.

Pe Iancu l-ai purtat în lupte'narmându-l gândul în ojele, Tu ai mână în foc tribuni, căscolitori de lume nouă, Prin tine-am ridicat biserică sau am înfrânt oștiri rebele, Tu ai pus pace în văltoare, și peste foc picuri de rouă.

Pe tine te-au cântat în fluier ciobanii'n vremea cea străbună Si te-au jucat în hore line sau în bătute înăsprite, Tu ai pus sete în vănturi și undă clară în furtună Ai dat izvoare'n bucurie și zid de scuturi în ispite.

Feciorii te rosteau pe brazde, sau te cântau în sezătoare; Te murmurau în rugăciune călugării în mănăstire, Copiii'n basme fermecate, femele torcând fluoare, Si te șopteau pe câmp rânjiți, iar popli'n ruga de Psaltire.

Tu legănai în noi speranțe, mângăietoare'n gânduri triste Puneai poezii să se-avânte, ca un pârâu pornit din munte, Duceai soldații'n lupte aspre în fluturare de batiste Tu ai fost pas de cale bună și stăvilă de vremuri crunte.

Unire, salbă de mărgele, piatră de unghi în prăbie, Prin tine vom deschide poarta, înferecată în cătuse, Sădi-vom albe flori de rufăr, pe lacul plin de bălărie, Vom pune foc în inimă slabe și-azur pe cerul de cenușă.

Prin tine vom seca izvorul de vrăjmasii care ne curmă, Vom învia în rânduri străne ca un puhoi de primăvară, Prin tine vom încinge spada, spunând cuvântul cel din urmă, Căci n'avem vreme de popasuri, când ne vin gemete din țară.

Horățiu COMANICIU

Semnal:

"ANTOLOGIA ASOCIAȚIILOR ȘI PERSONALITĂȚILOR ROMÂNEȘTI DIN EXIL"

Ediția a II-a, 587 p. San Diego, 1991

Această antologie - diferită de Enciclopedia "Români în cultura și știința occidentală", inițiată de A.R.A., reprezentând a noua publicație din colecția "Institutului Român de Cercetări Istorie" - San Diego, California, USA este închinată "Românilor decedați, în timpul exilului, 1940-1990, pe întinsul globului pământesc, departe de patria lor română".

Coordonată de Preot prof. Gh. Calciu, Prof. Dr. Nicolae Iliescu și econ. Eugen Popescu - comitente director și editor, voluminoasa lucrare a fost redactată de 52 de colaboratori, autori atât ai articolelor și (micro) studiilor, cât și ai fișelor bibliografice, pregătite pentru Enciclopedia Academiei Româno-Americane și utilizate, înaintea acesteia, cu mențiunea: "Orice reproducere din prezentul volum este interzisă fără aprobarea Editorului. All Rights reserved".

Între asociațiile culturale românești sunt prezentate: "Biblioteca și Institutul Român de Cercetări din Freiburg, Societatea Academică Română München, Fundația Regală Universitară Carol I - Paris, Centrul de Studii și Documentare: Valerian D. Trifa, Fundația Culturală Română din Madrid, Institutul Român de Cercetări Istorie din California, Casa Română și Capela - Montecito-California, Fundația Româno-Americană "Iuliu Maniu" - New York.

Editurile românești citate sunt: Coresi Verlag - Viganella (Elveția), Cuvântul Românesc - Hamilton (Canada), Dacia, Destin și Carpați-Madrid (Spania), Ion Dumitru-München (Germania), Romanian Historical Studies - Miami Beach (USA), Ion Mariu-Karlsfeld (Germania).

Inventarul presei românești nu este uneori prezentat de două ori, cu titluri care se supra-pun, parțial: USA și Canada - 23 titluri (și respectiv 91 titluri); Canada (Gari) - 21 titluri; America Centrală și de Sud - 25 titluri; Australia și Noua Zeelandă - 5 titluri; Europa - 16 titluri.

Între paginile 147 și 587 sunt cuprinse 331 fișe bibliografice, ale personalităților culturale românești, care s'au manifestat și se manifestă în afara hotarelor României, în calitate de exilați. Antologia se încheie cu fotocopilele celor 12 "certIFICATE de apreciere", acordate personalităților și instituțiilor românești din exil, în anii 1989 și 1990, în majoritate de către Dl. Eugen Popescu și, de câteva ori, de Domniile Eugen Popescu și Nicolae Iliescu.

O lucrare utilizând un asemenea volum de informații, tipărită cu mari eforturi financiare, nu poate fi decât utilă. Ea demonstrează - dacă mai este nevoie - că din plămăda cea bună a Românilor, ori unde s'ar afla ei: acasă ori printre străini, seivescetele personalități care să facă cinste neamului din care

se trag, cel românesc.

Pe lângă felicitările venite tuturor celor care au permis apariția acestui volum (în fond, felicitări anticipate și pentru plămădit enciclopedie ARA), oricine va constata și unele neajunsuri: în afara copertei, prezentarea grafică, inclusiv tehnocrația, lasă de dorit: este neingrijită, pară făcută în grabă, oricum stângace. Multe texte n'au fost corectate. Nu se simte mâna unui editor de profesie. (Îmi permit să fac afirmația, întrucât am redactat 24 de cărți și am tipărit "Almanahul Sănătății 1971", la Editura Medicală din București, unde am fost redactor). Monografiile bibliografice n'au fost tratate unitar. Lipssește tonul obiectiv al enciclopediei și se strecoară, cam des, efuziuni subiective, fie ale redactorului monografiei, fie ale celui prezentat, el însuși. Îți vine să exclami, din când în când: "Laudă-mă gură", sau "lauda de sine, nu miroase a bine"...Acolo unde o parte din material n'a mai putut fi recuperat, nu s'a mai făcut apel la cei care puteau umple lacuna.

Oricum, această antologie umple un gol însemnat. Ea este și va fi folositoare atât Românilor din patrie, cât și celor din lume.

Să adresăm, încă odată, mulțumirile noastre lui Eugen Popescu și mănunchiului colaboratorilor acestei lucrări.

Andrei PANDREA

RADU BUDIȘTEANU

În ultimul moment, aflăm de moartea lui RADU BUDIȘTEANU, fost Ministru al României și transmitem pe această cale familiilor și prietenilor săi, condoleanțele noastre cele mai sincere.

Tare românească pierde prin plecarea maeștrului Radu Budișteanu, un adevărat titan al vieții politice

și culturale. Un om de curaj și deosebit caracter moral, a avut o linie de orientare curat românească, pe linia boierilor din familia cărora se trăgea și a frumoaselor idealuri ale cugetului neamului său.

Radu Budișteanu s'a identificat, print-o interpretare mistică, cu toate gene-

rațiile din Carpați, care au știut să facă din sacrificiu și jertfă pentru neam, credință și puritate morală, un ideal suprem.

Radu Budișteanu a fost un stegar al românismului, aprig, vajnic și neobosit. Dumnezeu să-l odihnească în pace între dreptii lui!

BOCET PENTRU UN DESTIN

Dumitru BACU și Zahu PANĂ

A plecat și Mihai Moța! A trecut în lumea celor drepi fără zgomot, discret, așa cum și-a petrecut întreaga viață printre oameni. Pe cât de umilă i-a fost plecarea, pe atât de vitregă i-a fost trecerea prin lumea de aici. În Cartea Vieții lui urșitoarele n'au înflorit flori. Destinul nu i-a fost țesut din fire de borangic ci din închisori, din sarmă ghimpată, din Canaluri și Midii, din Bărăganul biciuit de Crivăț sau ars de soare. Iar trama, o neîmpăcată ură, cu rădăcini adânci de mii de ani.

Vitregă i-a fost soarta pentru că vitregia a vegheat și veghează de multă vreme la căpătâiul oropsitului neam românesc.

Câtă răutate s'a putut acumula în hrubele întunecate ale unor suflete schimonosite de ură împotriva unui om care a pășit în viață cu o singură vină greu de admis de cei în slujba necuratului, aceea de a purta demn dolii permanenți și amar al unui nume de martir: ION MOTA!

Soarta l-a izbit crunt când abia începea să pășească în viață. Privea îndurerat fără să priceapă bine, coloanele de oameni defilând triste, venite din toate colțurile țării, să însoțească pe cel din urmă drum sictir în care odihnea trupul sfărțec de schije anticretinilor, al tatălui său. Căzuse împreună cu Vasile Marin, camaradul lui de luptă și credință, în îndepărtata Spanie, acolo unde "Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos". Plecaseră amândoi să moară voios pentru El, apărându-l obrazul ciuruit de gloanțele comuniștilor...

Obuzul care a sfărțecat carnea lui Ion Moța a adăpat pământul Spaniei catolice cu sângele unui fiu de preot ortodox. Jertfa lor, jertfa lui, a pecetluit izbânda Crucii dar și destinul familiilor, pentru că în spatele celui care a oclit cu tunul, stătea de veghe ura Satanei. Și Satana nu poate uita...

În Spania s'a pecetluit începutul destrămării sângerosului mit al utopiei comuniste și pentru înfrângerea blestemului a curs și sângele tatălui lui Mihai. Pentru acest sânge sfânt va plăti el, alături de întreaga familie și de-a lungul întregii vieți, ani grei de suferință, de umiliri, de prigoane inumane...

O! Cât de vitregă poate să fie soarta unui neam! Cât de nedreaptă și părtinitoră istoria! Și cum se poate încrâncena împotriva unui nevinovat!

Trupul sfărțec al lui Ion Moța adus în țară, a fost purtat cu dragoste de brațe vânoase de flăcăi din Ceremuș până la București îndoliat. Sute de mii de Români, arhieri și preoți, studenți, cărturari, țărani, muncitori, săraci și bogați, au înghemnat în zăpadă, pe ger cumplit, plângând înghemnați în același crez, pe cel pe care l-au considerat ca piatră de unghi al tinerei elite creată de Cor-

neliu Codreanu.

Ura celui care a stat în spatele obuzului ucigător a fost adusă în țară cățărată pe ureaua unui tanc sovietic, rânjind biruitoare, răzbunând umilirea din Spania. A venit să fericească în "paradisul roșu" prin pocnet de cnut, pe îndărătnici iobagi jertfii de "Cei Mari" în numele unei democrații prostituate.

Fiul celui care a fost pentru o întreagă generație simbol de speranță, de credință și dragoste neîmămurată pentru țară nu va putea trece niciodată pragul unei universități din propria lui țară.

Odrasle proletare ale celor care au adus poporul la sapă de lemn și l-au umilit cum nu s'a pomenit vreodată, s'au lăfăit în Universități capitaliste cu burse gras plătite din truda sclavilor care se istoveau în uzine, colhozuri, în închisori sau în stepele Bărăganului.

Pentru Mihai Moța, când nu va fi între sârme sau în deportare, birourile de plasare nu vor avea de lucru decât pe șantierul îndepărtat, pline de glod sau praf, departe de orice așezare în care amintirea tardivă dar încă neștersă a tatălui, ar fi destelenit speranțe periculoase.

Pentru aleși, "cei în pas cu istoria", vor fi deschise larg porțile celor mai grase funcții, demnitățile cele mai înalte le vor fi oferite ca recompensă pentru neîmămurita adeziune la "viitorul radios".

Bătut de griji și intemperii, chinuit de o boală necruțătoare, Mihai va supraviețui demn și neînfrânt dar împovărat de amarul vieții care nu i-a îngăduit niciodată să guste din bucuriile ei.

"Stăpâni" se vor lăfăi în vile furate, se vor bucura de bunurile societății de consum, plătite de aceeași ineputabilă sudoare stoarsă fără milă de pe pielea veșnicului iobag român.

Mihai va rătăci dintr'un spațiu locativ într'altul, la cheremul unui mărunț și obscur tiran de cartier, stăpân în numele poporului muncitor...

Memoria lui Ionel Moța și a tuturor acelora care, ca și el, și-au semănat trupurile de-a lungul și de-a latul întregii țări, va fi în continuare pângărită. Destinul vitreg al lui Mihai s'a împletit definitiv cu destinul neamului blând, bătut de toate vicleșurile stepei, iscate de pribegirea și de încrâncena lipitorilor pe trupul neamului.

Fiului lui Ionel Moța nume proscris prin grija aleșilor poporului, nu i se va permite nici măcar o scurtă vizită medicală în țară drepturilor omului și a tuturor libertăților, care a dat o revoluție dela căderea unei închisori și a lansat în lume celebre "Liberté egalité, fraternité".

Fiul comisarului politic roșu, omul internațional comunist, epuratorul "anarhiștilor" din Barcelona, Valter Neulander,

va zâmbi ca un fante de mahala în amfiteatrele Sorbonei, alături de adevăratele somități occidentale sau se va lăfăi în saloanele burgheziei "intelectuale" parizeze, venit să-și etaleze franceza pură, fără accent, franceză învățată pe sudoarea acelora pe care tatăl lui a vrut să-și fericească cu marxism, Canale, Aiuduri...

Cățărât pe un dâmb de pământ scos cu roabele din funduri de șanț, un general erou, arestat după trădarea democraților, cu mâinile și picioarele în lanțuri, privește îndurerat mulțimea celor care sfărțecau măruntaiele Dobrogei săpând Canalul himeric. Pierdut în tristul anonim al uniformelor zdrențuite, urca din fundul grotii cu roaba plină și Mihai Moța. Tot ceea ce neamul românesc avea mai cinstit, mai nobil, onoarea lui întreagă, trudea înhamat la o muncă farsonică pentru a astămpăra setea de răzbunare a veneticilor:

"Trudește neam blestemat de soartă, destinul ț-l sapi cu mâinile tale, pentru că nu ai fost în stare să-ți cinstiești martirii care s'au dăruit pentru apărarea ta"...

O singură dată i-a zămbit soarta! Cântec de lebadă după care a urmat zborul spre înălțime. Se apropia sorocul! El era în febra căutărilor de adevăr dar și la Francezi și la Spanioli a găsit ușile zăvorate cu drugi grei de fier.

N'a putut să ajungă la Majadahonda să vadă locul unde a curs sângele tatălui său! A ajuns în schimb la poarta deschisă a Lumii Noi, unde lumina-țorța aprinsă pentru toți cei ajunși la liman. Acolo, pe lespezile bătute de milioanele de emigranți au călcat fără ecou pașii de catifea ai lui Mihai.

Era un apus de soare risipitor de aur și de miere. Lunecau pescăruși între apă și cer. Un grup de Români l-au înconjurat la o masă pe falează și Mihai respira profund dragoste și libertate.

N'a putut să ajungă la Majadahonda! Regele Juan Carlos și socialiștii scăpați vii de generozitatea generalisimului Franco, erau mai interesați de primirea premierului României, corcitură de religii și naționalități, de ne-Români și anti-Români. Se cutremurau morții din Valea Los Caidos de atâtea ingratitudine dar Mihai îi iertase pe Spanioli. Jertfa lui Ionel este prea mare ca s'o poată pune pe necinstitul cântar al politicienismului... Cinea a scos discret fotografia Monumentului Moța-Marin dela Majadahonda și i-a dat-o. Mihai a privit-o ca pe o relicvă sfântă, s'a uitat la ea și la Statuia Libertății care se profila măreț pe cerul înflăcărat și tuturor le-a apărut atunci necunoscuta simbioză dintre Monumentul dela Majadahonda și Statuia din portul New York.

Urma să vină la Câmpul Românesc, la sesiunea dedicată României dar boala a țâșnit brusc și manifestarea ei a îngelat

diagnosticarea. A trimis totuși mesajul său la Câmpul Românesc. N'a avut timp să afle nici date sau documente despre activitatea în America a bunicului său, Protopopul Ion Moța din Orăștie. La plecare arăta slăbit și obosit.

Cu ce impresie pleci Mihai și ce ț-a plăcut cel mai mult în America?

Cu cea mai frumoasă amintire a serii petrecute împreună pe faleza de pe Hudson!

Veștile din țară veneau tot mai rele. Alertată, familia s'a strâns la ultima lui zi onomastică, de Sf. Mihail. Toți au oclit adevărul, dar el și-a dat seama că nu mai există scăpare. Pe rând fiecare

dispărea pentru scurt timp din jurul său. În salon se zâmbea, dar în bucătărie hohoteau în plâns.

Coma a fost lungă și chinuitoare. Ceasul chemării nu sosise. Era legat de destinul lui Ionel: 13 Ianuarie 1937 - 13 Ianuarie 1992: Moța-Marin-Majadahonda-Mihai-Moța. Ciclu închis. La 55 de ani distanță de 5 ori litera M, a 13-a literă din alfabet. Simplă coincidență sau plan divin?

Dormi în pace suflet chinuit, simbol dureros al unei pagini triste din cartea veșniciei neamului! În rândul acestor martiri vei odihni și tu, suflet nevinovat și vei găsi acolo, printre ei, tot ceea ce ț-a fost refuzat aici. Alături de tatăl tău și de cohortele

milior de Români care au trecut în veșnicie luptând pentru Neam și Cruce, vei găsi înțelegerea și dragostea la care ai visat o viață întreagă dar care ț-a fost drămuț dușmănos de duhurile necurate.

Facă Domnul ca țărana moșiei strămoșești pe care ai scormonit-o cu palmele însângerate să-ți fie culcuș lin, înveliș călduros, iară somnul dulce ca o mângâiere părintească de care ai fost lipsit atât de timpuriu... Noi te plângem mereu frate, plângem și luna printre ramuri și stele în brădet, până Neamul se va trezi odată din somnul cel de moarte...

AMIN!

MESAJ CĂTRE ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Dragi prieteni,

Sunt copleșit de emoție așternând aceste rânduri pe care le simt ca pe o punte peste timp și peste spații, între simțămintele celor rămași acasă și ale celor pribegiți pe meleagurile Lumii Noi. Ele se întrepătrund cu o ușurință uimitoare, adevărind apartenența la aceeași spiritualitate carpatică, inconfundabilă atât în peisajul european cât și în cel american.

Prin trecerea timpului însă, dorul de locurile de obârșie se subțiază ca un fum, mai ales în generațiile născute pe pământurile Lumii Noi. De aceea, strădaniile diferitelor asociații ale Românilor americani și canadieni de a păstra la același nivel continuitatea simțirii românești și a vechilor idealuri naționale prin manifestări din cele mai diverse, trebuie să primească recunoștința și admirația celor rămași acasă.

Între acestea, Asociația Culturală Română din Hamilton, Ontario, și ziarul "Cuvântul Românesc" se află pe un loc de frunte, care merită cinstirea și prețuirea tuturor. Cei care sunteți grupați aici, duceți mai departe flacăra aprinsă la începutul secolului de părintele Ioan Moța, bunicul meu, al cărui ziar "Libertatea" editat la Orăștie, era în acele vremuri foaia de căpătâi a Românilor americani.

Odată cu gândurile de mai sus, transmit salutul și urările mele pentru reușita deplină a reuniunii din acest an dela Hamilton, însoțite de părerea de rău de a nu le împărtăși împreună.

August 1991

Mihai MOTA

MIHAI MOȚA

6 Septembrie 1928 - 13 Ianuarie 1992

S'a stins. În suferință, în deznădejde, purtând în el toată tristețea vieții care i-a fost hărăzită într-o lume haină.

Orfan la frageda vârstă de opt ani, când părintele lui s'a jertfit la Majadahonda, unde "se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos", copilul lui Ion Moța crescut sub aripa mamei, chinuit de durere, dolii, prigoniri și închisori.

A trăit pedeapsa muncii silnice și barbaria Canalului. I s'au închis porțile universităților, unde nu putea fi admis urmașul strălucitului tânăr din fruntea generației dela 1922.

Ajuns la maturitate, și-a trăit în cursul anilor amarul cenzurii, drama interioară, apăsarea unei soarte neîndurătoare.

Răsturnarea din Decembrie 1989 l-a găsit cu aripi frânte. A voit totuși să facă, timid, un pas către lumea și locurile unde tatăl lui își încheiase studiile ca doctor în drept. În țara care se vrea "patria libertăților".

Dar cu toate invitațiile și garanțiile reglementare,

Consulul Franței i-a refuzat viza de intrare. Și nici Președintele Republicii, la care am apelat, nu s'a îndurat. Din umbră, oprește a fost mai tare decât spiritul de omenie.

Îndepărtată Americă a fost mai îngăduitoare. I-a acordat o scurtă ospitalitate, o simplă licărire a libertăților din lumea necomunistă, de unde însă s'a întors cu certitudinea medicală a sorocului iminent, care s'a împlinit acum.

Așa s'a stins în suferință și amărăciune ultimul vâstar purtător de nume al Părintelui Moța dela Orăștie. În ziua de 13 Ianuarie, ca și tatăl lui acum 55 de ani!

Îngenunchiem cu adâncă umilință în fața mamei prea îndurerate și a celor dragi din spita Codrenilor.

Fie-ți, Mihăiță, ușoară țărana țării unde ți-a pătimit tot neamul și fie ca sufletul tău curat să se așeze lângă al tatălui tău.

Amin!

Duiliu SFÎNTESCU

— IN

LUAT PENTRU ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂN DE CĂTRE CORESPONDENTUL NOSTRU, ADRIAN GRIGOROPOL, D-L

A.G. - La doi ani dela Revoluție, opinia publică internă din România precum și cea externă, sunt preocupate de mutațiile intervenite de curând în eșichierul politic la partidul al cărui lider sunteți se află în centrul acestora. După ultima mineriadă soldată cu demisia Premierului Roman, s'a recurs la un guvern denumit "de tranziție" care s'a materializat în acela condus de Theodor Stolojan. Încă de mai multă vreme Dvs. ați purtat mai multe runde de convorbiri cu Președintele Iliescu care nu dăduseră rezultat, însă de data aceasta Partidul Național Liberal, din opoziția parlamentară, a intrat în acest guvern cu o echipă de miniștri, numeric a doua după F.S.N. care și-a menținut majoritatea și deci o poziție hegemonică.

R.C. - F.S.N. nu este hegemonic. Nu are nici o majoritate. Suntem la egalitate prin jocul independenților.

A.G. - Sunteți cel mai în temă asupra temeiurilor și oportunităților care au intrat în joc și care au dus la intrarea în guvernul Stolojan. V'am ruga să ne dați unele lămuriri.

"...prin prezența noastră în guvern, alegerile locale și cele generale legislative care vor să vină, să fie cât mai corecte..."

R.C. - De nenumărate ori am spus că după demisia lui Petre Roman, pe care noi am dorit-o și acest lucru a contribuit la demisie, s'a produs un vid. Până în ultimul moment nu voia să plece dela putere și odată perfectată, s'au purtat discuții între toate partidele pe diferite teze. Noi am sprijinit teza de a forma un guvern politic, iar alții să formeze un guvern de tehnicieni, teză pe care odată a sprijinit-o și Dl. Iliescu. A prevalat teza guvernului politic, cu excepția P.N.T.C.D.-ului, care era pentru tehnicieni. Acceptată și de Dl. Iliescu, s'a ajuns la ceea ce cerusem noi, un prim-ministru neutru și un guvern politic care să nu țină seama de așa zisa proporționalitate derivată din alegerile dela 20 Mai 1990. Am spus că acest guvern să aibă putere de decizie și că nu vom sta la masă cu oameni compromiși. Prietenii din opoziție ne pronosticau că aveam să primim numai locuri pe strapontină, pe la Ministerul Turismului, vreun secretariat pe undeva, vreo direcție la comerț, la comunicații etc.

În momentul în care FSN-ul și-a exprimat pretenții nelocul lor, eu am plecat, am ieșit din discuții și am făcut declarații presei că nu poate fi vorba de o participare a PNL decât în condițiile puse de noi și în nici un caz în cele preconizate de FSN. Am crezut că lucrurile s'au terminat aici. A doua zi, invitat la Dl. Stolojan, toate condițiile noastre, în număr de cinci, au fost acceptate. Un prim obiectiv un soi de pacificare socială, pentru că zilnic erau greve în toată țara. Un al doilea, ca prin legăturile pe care noi le aveam în străinătate, prin ponderea politică din țară și viziunea străinătății despre noi, să contribuim la ameliorarea vieții oamenilor, ca prin credite, să avem mai multă căldură, mai multe alimente, medicamente. Ori așa cum toți știm, guvernul FSN nu avea nici un fel de credit în străinătate, nici politic, nici financiar.

Un alt obiectiv și cel puțin la fel de important, era ca prin prezența noastră în guvern, alegerile locale ca și cele generale legislative care vor să vină, să fie cât mai corecte, cu o campanie electorală liberă, fără nici un fel de constrângere sau amenințări. Evident, este un guvern de tranziție care nu poate fi creditat cu o

reformă mare, dar în vederile noastre înțelegem să împingem lucrurile la soluții imediate ca distribuirea titlurilor de proprietate țăranilor, deschiderea cât mai curând a unei rețele de bănci rurale ca să le dea posibilitatea să lucreze pământul. Locul unde lupta este foarte mare și în plină desfășurare este revizuirea structurilor administrative, adică să repunem în discuție numirea anumitor prefecți, primari, și ca în structurile administrative să nu intre numai reprezentanți ai guvernului ci și ai opoziției. Aici rezistența este considerabilă și se spune de către cineva că două posturi sunt importante, Justiția și Economia-Finanțe; însă să știți că pe lângă acestea este tot atât de important acela pe care-l avem - Administrația Locală - cerut de noi cu intenție ca o condiție a corectitudinii alegerilor locale. Tot așa de grea luptă este și aceea împotriva corupției generalizate care foarte mult se vede în Administrație, unde birocrăția administrativă sugrumă pur și simplu, sufocă multe inițiative private. Această chestiune este în curs de a fi în parte soluționată.

O altă chestiune este Televiziunea. Și aici am întâlnit o rezistență considerabilă. Am mers personal la Dl. Iliescu și i-am expus acest punct de vedere al meu. Dar nu vom renunța. Am obținut câteva lucruri dar nu tot ceea ce doream. Politica este o luptă constantă și acum avem posibilitatea să luptăm pentru o serie de lucruri pe care le vrem și noi și opinia publică. Am învățat un lucru: că după doi ani de strigăte inutile în stradă, de opoziții fără opțiuni sau de opoziții care s'au dovedit sterile, singura modalitate de a doborî cetatea comunistă este aceea de a intra în ea și ne-am asumat acest risc.

A.G. - În trecut, după reînțregirea României, am avut un guvern de tranziție al Generalului Văitoianu, despre care N. Iorga, în cartea sa, "Sub trei regi", a spus că a fost cu adevărat de tranziție și s'a achitat perfect de misiunea asumată. Din prezentarea Dvs. apare că aveți o viziune mai departe decât un guvern de tranziție pe 6-7 luni, ca și când ați fi rezultat din niște alegeri pentru o legislatură întreagă. În realitate sunteți niște giranți pentru o perioadă scurtă și alegerile apropiate vor desemna pe cei care să rezolve problemele. Vedeți o conlucrare cu guvernul actual pe o perspectivă mai îndelungată sau determinarea de a duce pe un termen scurt treburile statului?

R.C. - Suntem un guvern de tranziție cu o viață limitată. Eu nu văd unde țințiți Dvs. În partidul nostru, evident, vedem mult mai departe, dar ceea ce v'am spus, de pildă, despre economia agrară, de măsurile cu Administrația, sunt chestiuni imediate, necesare și de termen scurt, care pot fi aplicate din aproape în aproape, nu sunt soluții de termen lung. Evident în obiectivele noastre, central este ca să facem în așa fel ca alegerile să fie corecte. Lucrul fundamental este că suntem în curs să aducem câteva milioane de dolari ca să cumpărăm petrol și să dăm căldură la oameni, să facem să funcționeze întreprinderile și să micșorăm șomajul. Este o chestiune posibilă. Sunt semne foarte bune venite din toate țările occidentale, care până acum s'au materializat puțin dar se vor materializa și mai mult. Așa că nu este nici o politică de perspectivă, ci facem o politică din aproape în aproape ca să reușim să soluționăm ceea ce azi consumă foarte mult viața cotidiană.

A.G. - La Alba Iulia, la comemorarea Unirii, Alianța cuprinzând Convenția pentru instaurarea democrației a celor șase partide împreună cu Forumurile Antitotalitare și Asociația Foștilor Deținuți Politici v'ați extins înglobând formațiuni apolitice și chiar syndicate. Dl. Corneliu

Coposu, președintele PNCD s'a exprimat că această ultimă "Convenție Democratică" ar fi o mișcare. Așa ceva ar presupune un manifest, un program și o serie de elemente de structură. O considerați o mișcare sau numai o umbră în scop de testare a posibilităților pentru opoziție ca la alegerile locale să intre în cetatea nesatisfăcătoare a fostei guvernări?

R.C. - În cetate am intrat. Testul este acum ca fiind în cetate să-i aducem în ea și pe cei din afară. Noi am hotărât să se ofere posibilitatea și la partide mai mici sau formații ca să intre pe liste dacă doresc. Operațiunea este în curs. Desigur nu pot să ascund că sunt greutăți. Una este ce stabilim de aici, mergeți toți, uniți-vă, și alta în satul și orașul în care oamenii au trăit de o viață și au adversități de familie, de grupuri. Noi le simțim. Am creat un fel de comitate de mediere. Le văd lucrând foarte greu, pentru că ce se lucrează la București nu va fi bun la nivel local. Facem mereu eforturi ca să mergem uniți dar nu este vorba de o mișcare structurală în sensul în care o vedeți Dvs. Chestiunea este să fie aleși oameni nepătați, cei mai buni. Ce va fi mai târziu, vom vedea. Nu-i mai puțin adevărat că sunt greutăți mari și din pretențiile nemăsurate ale unor partide, grupări, pretenții care nu corespund deloc puterii politice. De aici discuții, despărțiri, reveniri. Aceasta este politica.

A.G. - În vreme ce timpul până la alegeri este foarte scurt, care sunt premisele unui succes mai mare decât în trecut?

R.C. - Într'adevăr, timpul este foarte scurt dar toată lumea a fost de acord asupra termenului. Speranțe, desigur, avem. Nu să câștigăm majorități zdrobitoare, dar de bună seamă, o mare parte din aparatul administrativ va ajunge în mâna opoziției. Evident aș putea să greșesc pentru că opinia publică românească este foarte fluctuantă, n'are stabilitatea corpului electoral din țările cu vechi tradiții democratice, este supusă unor presiuni de mass-media, de radio-televiziune, dar noi ne luptăm cu realitățile de aici. Pe acestea vrem să le învingem.

A.G. - În lumina principiilor și regulilor democrației, cum vedeți să intre în această Convenție Democratică, asociațiile apolitice, chiar și syndicatele?

R.C. - Cred că aici este o terminologie greșită; syndicatele nu intră. Dacă vor, pot să dea reprezentanți de al lor, pentru a fi incluși pe liste.

A.G. - Pe liste de alegeri? Au voie?

R.C. - Pe liste. Dar nu în sensul unei uniri cu syndicatele.

A.G. - Trebuie să fiți clari. Se crează confuzii...

R.C. - Aveți dreptate. Nu numai confuzii, chiar revolta sindicatelor, pentru că ele n'au să accepte niciodată să intre în rândul partidelor, pentru că nu este rostul lor. În nici un caz syndicatele nu pot participa. Un sindicalist poate participa cu titlu personal.

A.G. - Apare în Statele Unite și Canada, și poate și aici, o nedumerire asupra unui paradox, că Partidul Național Liberal poate face parte din guvern și în același timp din opoziție. Cum puteți să fiți pe două locuri opuse?

R.C. - Dacă această întrebare mi-ar fi pus-o un Român care nu are nici un fel de educație politică, nu m'ar fi mirat. Dar pentru un om care trăiește în Occident, un Român care a trăit în Occident și știe ce înseamnă politica, aceasta este o întrebare de ignoranță. În primul rând, noi suntem și în guvern și suntem și în opoziție, dovadă că facem alegeri îm-

RADU

potriva guvernului

A.G. - Ar trebui să fie o apreciere. Este o problemă de ignoranță dezvoltă această

"...nu se dobor"

soluții din af

pe stradă, ci

R.C. - Eu nu chestiune, pentru un lucru așa de naltitatea românească am spus acum că rău că nu ați cetatea cu soluții stradă, ci ca în Aceasta este un act de disparități ale acoraționale. Ori este Acest guvern nu trebuie să înțeleagă domni Dvs. din S-oamenii Dvs. de a își pun întrebări nelămuriri, eu cred și ar sta 2-3 luni pulsul, atunci și soluție afară de aceasta. Sunt de unui conflict ar această soluție a acestora, nu este o opoziția scleroasă fermă, n'a dus nici altfel nici nu este și țin să precum numărul de decizii este aceea a păstru Aceasta înseamnă este ferm pentru ferm! Eu sunt atunci când își a ideile dacă se poate și identitatea.

A.G. - Fără o subliniat, asigură secrete...Ați fost aspect în modul i dumul pentru Co

R.C. - Știți că stituției și a Refe

A.G. - Da. Dar i principal în gu angajamentului și corespuns acestui

R.C. - Vreau să men de compara

DATA DE 23 DECEMBRIE 1991,

AMPEANU, PREȘEDINTELE PARTIDULUI NAȚIONAL LIBERAL

făcut în 8 zile. Părerea mea despre Constituție și Referendum am spus-o de nenumărate ori, și la Radio Europa Liberă, BBC și ziariştilor.

A.G. - Aceste posturi se ascultă în Europa. E vorba să ajungă și la urechi mai îndepărtate, nu de consum intern. După cum înțeleg, nu doriți să discutați nici Constituția și nici Referendumul.

R.C. - Nu. Am votat contra Constituției. A mai discuta, este pierdere de timp.

A.G. - Cu toții am ascultat zilele acestea la TV, o emisiune în care Dl. Weber, președintele Partidului Ecologist Român a spus că președintele, mi se pare al Senatului elvețian, v'ar fi întrebat dacă nu regretați că ați intrat în guvern.

R.C. - Nu știam că am fost întrebat așa ceva. Si ce am răspuns?

A.G. - Că sunteți om politic și ați făcut acest lucru din risc.

R.C. - Dar nu i-am spus acest lucru lui, ci la diverși ziariști: că am luat această hotărâre cu risc.

A.G. - Tocmai pentru că o reafirmați, doresc să continui întrebarea. În jocul de șah există "gambitul" adică un sacrificiu, o jertfă pe care o faci ca să câștigi material.

R.C. - Când eram în liceu jucam șah. Acum nu mai joc.

A.G. - Deci ca să câștigi ceva. Dar este un risc calculat. Dacă l-ai greșit poți pierde partida mai mult material și chiar partida. Considerați că în jocul politic al Dvs. riscul pe care-l afirmați acum este calculat?

R.C. - Nu numai că este un risc calculat dar a fost discutat multă vreme în delegația noastră permanentă că afară e frig, în casă frig, oamenii n'au ce mânca...

A.G. - Si erodarea politică?

R.C. - Si situația actuală și erodarea. Ne-am pus în fața acest risc și ne-am spus așa. "Dacă, în condițiile în care punctul nostru de vedere a fost acceptat de putere, noi avem dreptul să stăm deoparte pentru motive electorale?" Si acum v'as mai pune și eu o întrebare. "Dacă în calculul riscului mai trebuie să intre cumva și o idee de morală politică?" Noi, cum bine știți, suntem un partid vechi de 140 de ani. Un partid care a cîtorit în mare măsură țara aceasta. Întrebarea Dvs. este foarte interesantă pentru care vă mulțumesc. Dvs. credeți că acest partid a putut să facă acest lucru fără să-și asume riscuri majore?

Ne-am luat și noi ceea ce Dvs. pe drept cuvânt spuneți risc. L-am asumat, cum v'am spus, în primul rând cu plecarea lui Roman pe care noi am cerut-o Dvs. credeți că în situația creerii acestui gol, pentru un partid care a cerut plecarea fostului guvern nu se punea problema cine venea? Nu știu dacă ați urmărit lucrurile. Venea același om cu același guvern sau cu 2-3 schimbări, așa cum a încercat să facă în Iulie și August. Nu credeți că răspunderea noastră ar fi fost enormă dacă stam deoparte și lăsam oamenii aceștia să facă aceeași manevră? Noi am spus că trebuie intrat în anumite condiții, care au și fost acceptate.

În al doilea rând, ceea ce trebuia să cântărească mai mult, dar vă mulțumesc că mi-ați pus această întrebare, ce trebuie să cântărească mai mult? Această întrebare s'o discută pentru că este o chestiune de fond. Care este filosofia unui om sau unui partid politic? La ora actuală el are două viziuni în fața. Ori privind cum totul se prăbușește în jurul său încet, încet, stă în expectativă și-l spune nu fără inteligență de altfel, lasă că după un timp am să culeg cioburile și am să refac vasul. Culeg

nemulțumirile și culeg și voturile. Deci o viziune pe care o respect ca atare dar nu este a mea. Si n'a fost a Partidului Liberal. Poți să intri în acțiune, păstrându-ți identitatea, posibilitatea pentru obiectivele tale în momentul când vezi că se prăbușesc lucrurile. Atunci poți să satisfaci marea deziderat al unui om politic. Este ceea ce am făcut. Pot să adaug încă un lucru și încă o dată pot să vă mulțumesc că mi-ați pus această întrebare, fiindcă este o chestiune esențială. În prima ipoteză, pe care eu n'o condamn, este un punct de vedere: cine poate să știe în situația din România când lucrurile se vor prăbuși complet, cu cine mai stai de vorbă? Nu cumva apare posibilitatea unui guvern militar? E posibil. Dar mai grav lucru. Probabil că ați umblat și ați aflat că există la ora actuală un risc al extremelor și mie nu-mi este frică de extrema dreaptă, mi-e frică de extrema stângă, pentru că este un partid care se numește Partidul Socialist al Muncii cu cadre, toate din vechiul Partid Comunist și care are mijloace materiale de zeci de ori mai mari ca ale noastre și al cărui reprezentant se duce spre pildă la Atelierele Navale dela Turnu Severin și spune: "Acum riscați să fiți șomeri. Rămâneți fără mâncare. Aveți salarii mici. Noi, cum știți bine, vă dăm la toți salariul cu care să trăiți". Evident că nimeni nu-i controlează nici ce spun, nici în ce fel de partid sunt aceia care strigă așa. Lumea crede, pleacă urechea cu ușurință. Si atunci vă întreb, dacă lăsam lucrurile să treacă așa, ce culegem după aceea, ce riscăm? Iată care sunt motivele fenomenului care ne-a determinat să acceptăm ipoteza noastră. Să știți că patru ore am discutat cu delegația noastră de partid, șefi de județe și sectoare din capitală și surprinzător și încântător, majoritatea și-a pus și ea această problemă, a făcut același raționament și n'a fost unul să spună NU. Si mai este ceva ce Dvs. și poate mulți din opinia publică românească nu aveți în vedere, ca să apreciați acest act. Noi avem semne din multe locuri de apreciere a faptului că noi ne-am suflăcat mâncările și încercăm să facem ceva. Pot să vă spun de un mesaj pe care l-am primit din Valea Jiului, undepână acum 10 luni, eu cred că nu puteam să mă duc. Zice: "Chiar dacă nu vor reuși să facă ceva, numai faptul că au avut curajul să încerce, este mare lucru pentru noi." Să nu uitați această parte a opiniei publice care este numeroasă.

A.G. - La emisiunea dela TV "În fața națiunii", printre mesajele transmise de Sărbători de către partide, marcate de rutină și convenționalism politic, l-am ascultat și pe al Dvs. În esență ați spus că nutriți o speranță sinceră că urmare a ultimelor două luni, în curând, situația se va schimba în bine, că au început să vină investitori, că avem întreprinderi productive și competitive externe...

R.C. - Unele.

A.G. - ...că întreprinderile neproductive vor fi re tehnologizate modern, iar acolo unde nu va fi posibil vor fi supimate, însă forța de muncă va fi absorbită de întreprinderi noi care vor lua ființă. Un tablou mai mult decât frumos, aproape miraculos. Pentru înlăturarea eventualei suspiciuni că cele spuse constituiau demararea campaniei Dvs. electorale, vă rugăm să dați exemple concrete care ar justifica respectiva speranță.

R.C. - Nu pot fi date toate dar voi exemplifica din ele câteva. Știți că nu sunt un oficial, dar am fost invitat la Londra de Ministerul de Externe. Convorbirile au fost mai mult cu reprezentanții guvernului conservator dar și cu alți reprezentanți ai vieții politice britanice. La Londra mi s'a dat și o recepție la Clubul Directorilor de întreprinderi unde am avut ocazia să stau de vorbă cu investitori și direc-

tori de bănci. Peste tot am constatat că prezența noastră în guvern este privită ca un factor pozitiv care-i face să-și schimbe orientarea de rezervă de până acum. Să vă spun și un fapt concomitent. S'a întors dela Bruxelles Dl. Danielescu, întâmplător ministru liberal, cu un credit de un miliard ECU. Acest credit era de 8-10 luni ținut sub cheie și a fost eliberat acum. Acum o lună jumătate am fost invitat și primit bine în Grecia, tot ca președinte al PNL. Dl. Misotakis, figură europeană bine cunoscută, vechi prieten, mi-a spus că am făcut cel mai inteligent act politic intrând în guvern, că va susține România în toate comitetele Vest europene ca să beneficiem de programele acordate Cehiei, Poloniei și Ungariei.

A.G. - Acestea le-a promis și Președintele Iliescu.

R.C. - Niciodată. Dl. Misotakis era invitat de 5 luni în România și când a efectuat vizită a spus că se duce și la invitația "prietenilor mei liberali". A acordat imediat 50 de milioane de dolari, iar acum cerurile elene au promis 190 milioane dolari. La Londra m'am dus să susțin cererea făcută la ONU de I.V. Săndulescu de a se ridica pentru România embargo petrolului aplicat Irakului și să putem primi dela Irak petrol în contul datoriei de peste un miliard de dolari. Ministrul Adjunct de Externe englez mi-a spus că va insista pentru cererea noastră, deși aceasta nu este politica lor.

Din țară relatez un fapt petrecut în Consiliul de Miniștri, unde un ministru, nu spun care, a căutat să reintroducă planificarea în agricultură, ca un județ să cultive orez, altul grâu, altul secară etc. La intervenția miniștrilor liberali din guvern, propunerea s'a respins cu 70 voturi negative. Tot datorită intervenției noastre, la ora actuală s'a terminat cu imposibilitatea investitorilor străini să dispună de bani. Să vedeți că în curând se vor distribui în mod serios titlurile de proprietate la țărani. Știți că din 6 milioane de titluri până acum 15 zile au fost distribuite numai 15.500. Tocmai ca să-i oblige pe țărani să intre în asociații, să-i înnebunească, să nu li se dea garanția dreptului de proprietate. Iată ce facem din aproape în aproape.

"...sunt de acord că există și ipoteza unui conflict armat..."

A.G. - În problema sugrumării întreprinderilor neproductive care generează șomaj...

R.C. - Sigur.

A.G. - Ce se întâmplă când întreprinderi noi, moderne, necesită durată să ia ființă?

R.C. - Se produce ceea ce noi numim "Protecție socială". Si pentru aceasta avem nevoie de credite străine.

A.G. - Protecție socială fără mijloace? Poate de aceea am putut să constat că unui șomer, pentru a putea să fie înregistrat, i se cere să aducă adeverință dela Secția Financiară că nu are alte venituri.

R.C. - Acestea sunt detalii de aplicare pe care le vom vedea cu timpul. Chiar v'as ruga dacă aveți legături cu conducători de actuale mari sindicate, să-i întrebați dacă n'au constatat o modificare în atitudinea guvernului față de sindicate, acum de când legătura se face printr'un ministru liberal. Sigur că nu putem face mare lucru.

A.G. - Vă mulțumesc. A fost foarte interesant. S'au dezbătut multe lucruri necesare pentru opinia publică.

R.C. - Firește sunt încă multe lucruri de lămurit.

A.G. - Încă odată toate mulțumirile pentru beneficiul avut de mine ca interlocutor.

LUAT PENTRU ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC", PE DATA DE 23 DECEMBRIE 1991,
DE CĂTRE CORESPONDENTUL NOSTRU, ADRIAN GRIGOROPOL, D-LUI RADU CÂMPEANU, PREȘEDINTELE PARTIDULUI NAȚIONAL LIBERAL

terlocutor.

Evangelhia Exilului (Februarie 1992)

PĂCATUL FĂTĂRNICIEI

—Sergiu GROSSU—

În cea de a treia Duminică a lunii se citește în toate bisericile ortodoxe "PILDA VAMESULUI SI A FARISEULUI", această cutremurătoare pericopă evanghelică, menită să pună în evidență două profiluri tipologice absolut contradictorii, respectiv două categorii de oameni în exercitarea vieții lor religioase, și anume:

- Pe de o parte, VAMESUL care nu îndrănește nici ochii să și-l ridice spre cer, ci se bâtea în piept și zicea: "Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!" (LUCA, 18.13). Cu alte cuvinte, individul smerit, ce se recunoaște păcătos și nevrednic înaintea lui Dumnezeu, care nu și ascuză micimea spirituală și starea lui de permanentă înfracțiune morală, care stă sincer în puținătatea credinței și nu se ascunde după deget.

- Pe de altă parte, FARISEUL, omul mândru, îngâmfat, plin de sine însuși, trufaș, disprețuitor, socotindu-se neprihănit, dar fals în trăirea sa cotidiană, meschin și ipocrit pe planul evlaviei, după cum ni se descoperă în rugăciunea rostită astfel: "Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpăreți, nedrepti, precurvari sau chiar ca vameșul acesta. Eu postez de două ori pe săptămână, dau zecială din toate veniturile mele" (LUCA, 18.11-12).

Noi ne vom ocupa, în rândurile care urmează, numai de aprofundarea aspectului negativ din Evangelhia mai sus amintită, adică de FARISEIC, de omul fățarnic, moștră fidelă a unei societăți în care domină minciuna și prefăcătoria - pe care-l întâlnești pretutindeni, în orașe sau la țară; de care te izbești la tot pasul: în tramvai sau pe stradă, la birou sau în fabrică, la petreceri sau la întruniri politice, și ceea ce este mai trist - în biserică, chiar... Se strecoară încet, cu o aparentă religiozitate, făcând niște "cruci" mari, cât mai vizibile, sărutând icoanele iconostasului, ori prăbușindu-se în mântăni spectaculare. Aidoma Fariseului, din pilda Mântuitorului, își trambitează "credința" și se laudă în situația că s'a lepădat de "idolatria" ortodoxă sau catolică, trecând la neoprotestantism - cu noua, prodigioasă lui viață creștină, ignorând înțelepciunea biblică: "Fiu omului, oamenii aceștia își poartă idolii în inimă..." (EZECHIEL, 14.3).

Ce-i drept, cercetând cu

de-amănuntul portretul psihologic al Fariseului în discuție, parcă îți vine să te întrebi (socotindu-te cu desăvârșire deosebit de el): "Este posibil să existe o stare Yliră?" Si totuși, privindu-l cu atenție, realizăm surpriza că seamănă cu fiecare din noi: cu mine, în primul rând, și cu tine, cititorule. Ba, mai mult, se ridică acuzator și ne apostrofează: "Tu mă judeci? Dar credința ta n'are nici o umbră de fățarnicie? Uită-te bine cum te rogi tu însuși, cum postești, cum faci milostenie... Si spune-mi, îți iubești, cu adevărat, aproapele, mistuindu-te din dragoste pentru el, sau în mod fățarnic?"

Trebuie să ne recunoaștem vinovăția: nu suntem sinceri nici în fața lui Dumnezeu, nici în fața oamenilor, cu toate că știm cât de mult apreciază Domnul Iisus sufletul sincer, curat, nefățarnic. Văzându-l pe Natanael, doait sub un smochin, exclamă: "Iată un Israelit, în care nu este vicieșug!" Pe când pe ipocriții care mignau în preajma Sa, trenându-și falsitatea vicleniei, li sfichilește cu asprime: "Vai de voi, cărturari și Farisei fățarnici! Pentru că voi sunteți ca mormintele văruite, care pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de orice fel de necurăție. Tot așa și voi, pe dinafară vă arătați neprihăniți oamenilor, dar pe dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și de faradelege" (MATEI, 23.27-28).

FATARNICIA reprezintă meteahna capitală a vieții creștine, deoarece pătează, ca o rugină diabolică, haina duhovnicească a inimii; deoarece otrăvește și deformează spiritualitatea noastră dibuieșnică, prăbușindu-ne în dualitatea unui creștinism reprobabil, care "pe dinafară" ne face să arătam evlavioși și plini de credință, iar "pe dinlăuntru" ne răzvrătim împotriva Părintelui Cereș. Cu-al călcăm înviaștura. Și-l căvăm, purtăm măștile unui fals comportament creștin și trăim în minciună, după cum suntem avertizați: "Cine zice "Il cunosc", și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos, și adevărul nu este în el" (1 IOAN, 2.4). Iar Apostolul Pavel, scriindu-i lui Timotei că "șinta poruncii este dragostea", subliniază rolul decisiv al celor trei factori care o generează: inima curată, cugetul bun și credința neprefăcută (1 TIMOTEI, 1.5).

Fățarnicul în credință se va manifesta cu fățarnicie și'n milostenie, și'n rugăciune, și'n post. SĂ-L ascultăm pe Mântuitorul grăindu-ne flecăruia: "Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii..." (MATEI, 6.2) Sau: "Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare... pentru ca să fie văzuți de oameni..." (MATEI, 6.5). Sau: "Când posteți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slutesc fețele, ca să arate oamenilor că postesc..." (MATEI, 6.16).

Cum să scăpăm de păcatul fățarniciei? Curățindu-ne inima de toți idolii care-o pângăresc și pe care li denunță Evangelhia (a se citi MARCU, 7.21-22), ca unii care știm că din inimă "ies izvoarele vieții" (PROVERBE, 4.23). Să fim atenți dacă legătura noastră cu Dumnezeu, prin Iisus Hristos, este o legătură de durată, autentică, sinceră, că să nu ne apropiem de Domnul ca norodul fățarnic, numai "cu gura", și să nu-L cinstim numai "cu buzele", dar inima rămânând "departe" de EL (MATEI, 15.8). Să ne simim ca inima să ne fie NEPREFACUTA, întocmai războinicilor lui David, care "gata de luptă", au venit la Hebron "cu inima neprefăcută" (1 CRONICA, 12.38).

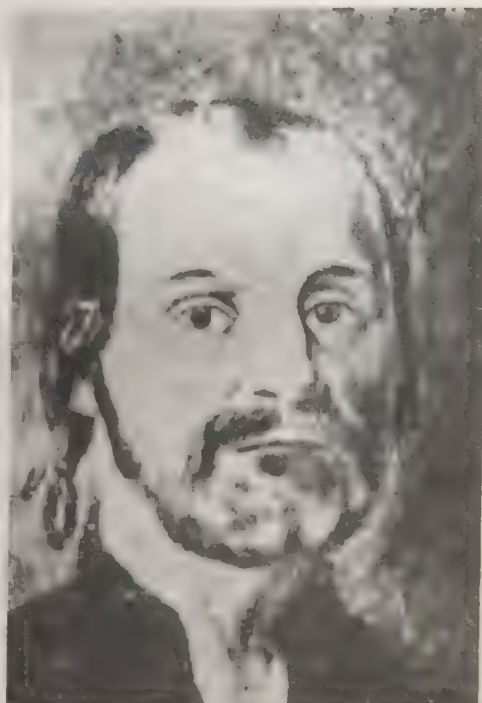
Altfel, fățarnicia își va aplica amprenta ticăloasă pe întreaga noastră trăire pseudo - creștină, anulându-ne, cum am mai spus, și faptele de milostenie, și strădania postului, și mesajul sufletului în lauda sau cererea adresată lui Dumnezeu din obșnuință, în chip fățarnic.

Mă opresc asupra rugăciunii, fiindcă noi, Românii din exil, prin rugăciune am trăit și-am căutat să ne dezvoltăm spiritualitatea, departe de țară și de altarele copilăriei; prin rugăciune am așteptat ziua depliniei eliberării a României; și tot prin rugăciune - o rugăciune a smereniei, tăgănită din străfundurile unei interiorități convertite - poporul dela gurile Dunării își va regăsi libertatea și plenitudinea. Să dăm crezare promisiunii biblice: "Dacă poporul Meu, peste care este chemat Numele Meu, se va smeri, și va ruga și va căuta Fața Mea, și se va abate dela căile lui rele, îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul și-i voi tămădui țara" (2 CRONICI, 7.14).

La 28 Februarie 1785 a fost tras Horia pe roată

DESPRE RĂSCOALA LUI HORIA

—Alex. NEMOIANU—

Perioada ce a urmat încorporării Transilvaniei între posesiunile Casei de Austria a fost grea, plină de suferință și de lacrimi. Românii, care atunci, ca și acum, reprezentau populația majoritară a Transilvaniei erau supuși la crâncene împilări sociale, iar credința și obiceiurile le erau batjocorite și întinate. Abuzurile și samavolnicile la care erau supuși Românii de către nobilimea maghiară erau considerate revoltătoare chiar și într-o Europă dispusă încă să accepte și să închidă ochii în fața nedreptăților.

Este bine să repetăm și să ne aducem aminte că dintre toate popoarele aflate la acea dată sub stăpânirea Casei de Austria, Românii transilvăneni erau cel mai prost tratați. Fără a încerca să diminuăm vina Austriei și încă mai puțin fără a încerca să li exonerăm de vina ce au avut-o, vina tratamentului neomnesc ce li primeau Românii se datora nobilimii și "națiunii" maghiare.

Cu o semeție protestă această nobilime, descendentă din nomazi și în fapt doar foarte superficial creștinată, considera pe Românii, populația majoritară a țării, ca "tolerați", "o națiune menită a fi în perpetuă stare de sclavie și menită a avea o singură bucurie, îngăduința de a respira". Supuși unui regim de umilintă și împilare de o cruzime extremă, Românii transilvăneni au suportat cu o răbdare fără egal. Au adunat dureri peste dureri străcându-le în dolne, balade și în basme.

Acești bieți Români au știut însă să își păstreze credința și cred că au aflat motiv de amuzament îngăduitor atunci când au comparat marea Ortodoxie lor cu Calvinismul vremelnicilor lor stăpânitori. Au mai crezut acești Români, care în vâlile lor intramontane au conservat vrednicia, virtuțile și respectul pentru lege al strămoșilor lor veniți cu pajurile Romane, că vor putea câștiga cu argumente înțelegerea și ajutorul unui împărat, care deși bine intenționat, s'a dovedit incapabil să se ridice deasupra timpului istoric.

Atunci când toate s'au dovedit zadarnice, Românii transilvăneni s'au ridicat cu arme spre a afirma răscălatul, că există, că au drepturi pe care și le cunosc și la care nu vor renunța nicicând, "că am fost și om și fi".

Trebuie bine înțeles, că victoriile reale nu se cuceresc în bătălie ci în suflute. Victoriile nu înseamnă suma adversarilor ucigași și a trofeelor câștigate pe câmpuri de bătăie. Victoriile reale sunt o categorie specială ce trebuie considerate sub specia ideilor și a trăiniciei.

Când în 1784 Românii

transilvăneni conduși de Horia, Cloșca și Crișan s'au ridicat spre "a-i stinge" pe nobili, ceea ce înseamnă a suprima maghiara, ei nu puteau sconta pe o victorie imediată. Dar Horia începea, poate nu conștient dar cu siguranță subporunca unui "plănuitor" mai mare și mai drept, un proces lung și anevoios dar care trebuia să se termine în victorie.

Horia se făcea parte unei lucrări ce începuse mai devreme de el și care s'a continuat după el și se mai continuă și astăzi. O lucrare ce avea ca scop afirmarea stărnicii Românilor, a dreptului ce li-au primit prin naștere și continuitate neîntreruptă de a stăpâni pământul pe care viețuiesc, a nevoii Românilor de dreptate socială și libertate națională. Dintr-o asemenea perspectivă întreaga mișcare dela 1784-85 capătă o nouă semnificație iar conducătorul ei, Horia, primește o valoare simbolică.

Nicula Ursu din Albac, pe care datorită meșteșugului său de a doini din fluier poporul l-a numit Horia, a fost un om simplu și în parte de aici izvorăște taina și marea lui. Căci fără a avea multă știință de carte, Horia a înțeles nevoile și aspirațiile neamului său. A priceput în chip genial de unde vine mișcarea istorică a Românilor și încotro se duce. A înțeles că mai mult decât ușurarea nevoilor clipei, în 1784 Românii aveau nevoie să își reafirme existența și identitatea.

Această înțelegere venită dintr'un adânc ce depășește mîntea noastră omenască a îngăduit lui Horia să meargă la Viena, să pătrundă în cancelariile imperiale și să impresioneze pe Iosif al II-lea. Horia nu s'a trudit pen-

tru el niciodată ci numai pentru neamul lui în nevoie. Pentru acest neam de necăjiți al pământului el a întocmit petiții, le-a documentat și argumentat, a pledat pentru ele. Cu o intuiție fantastică Horia a înțeles că situația în care se aflau Românii transilvăneni era de două ori nedreaptă. O dată în sine, căci fiind omenesci nu trebuiesc tratați în felul în care "națiunea" ungără li trata pe Români, dar mai mult încă era situația nedreaptă prin faptul că acei lobiști români erau scoborâtori ai stăpânilor liberi și din totdeauna ai pământului ardelean.

În efortul peste seamă de mare pe care nobilimea ungără li puneau spre a distruge pe Români se recunoaște pe de o parte răutatea și intoleranța migratorului parazit și, pe de altă parte îndărăjirea de a fi și a dăinui a sedentarului, a omului pământului, creator de valori, frumusețe și adevăr.

Durerea de veacuri a neamului său pe care a simțit-o mereu vie în inima lui și pe care a încercat să o aline cum s'a priceput mai bine, l-a făcut pe Horia să își primească moartea cumplită, zdrobirea cu roata, fără murmur și ca parte a unui plan mai mare.

Horia, ca de altfel toate marile personalități dinainte și după el, a intrupat și concentrat virtuțile românești. El a avut intuiția istoriei, conștiința datoriei, curajul de a înfrunta obstacole și voința de a nu se lăsa biruit.

Martiriul, zdrobirea cu roata la 28 Februarie, 1785 Horia l-a primit ca înununare a unei vieți trăită cu rost. Fără grabă, cu pas apăsător de muntean, Horia intra pentru Neamul lui în moștenirea Celui care vântură împărățiile ca pleava.

ERRATUM

În numărul 189, Ianuarie 1992, al publicației noastre, s'au strecurat următoarele greșeli tipografice:

- primul paragraf al articolului "Zina Unirii", pag. 15 se va citi: "Data de 24 Ianuarie constituie un important moment istoric și prilej de evocări pentru toți Românii din lume, iar ziua este sărbătorită într'un mod mai festiv sau mai puțin festiv, după împrejurări".

- în cadrul aceluiași articol, la începutul celui de-al doilea paragraf, se va citi: "Ami acesta se împlinesc 133 de ani..."

366 DE ÎNTREBĂRI PENTRU MONAHUL DELA ROHIA

- NICOLAE STEINHARDT -

(1 IANUARIE 1988-11 MARTIE 1989)

- Zaharia SÂNGEORZAN -

- Prefața cărții -

Continuare

Iată cele două texte măr-
turi:

"Către tovarășul Ion Tăranu, redactor-șef al revistei "Cronica", către Colegiul de redacție al revistei "Cronica": Subsemnatul (...), vă rog să luați în atenție și considerație următoarele fapte, care (în de etica și echitatea socială; de mai mult timp și fenomenul nu are un caracter întâmplător, ci el a devenit, din păcate, permanent, articolele și cronicile pe care le dau spre a fi vizate, se "bucură" de o cenzură foarte atentă, care le anulează sensul, cu un cuvânt le schimbă radical punctul de vedere exprimat. Taieturile făcute de tov. Ștefan Oprea - fără să mă consulte, fără ca eu să fiu de acord cu ele - mi se par cu totul abuzive și nejustificate. În ultimul timp, asemenea practică s'a repetat și de aceea am fost nevoit să-mi retrag articolele care după severa și nedreaptă viză - nu e vorba de viză politică a textului - nu mai reflectau ceea ce voiam să susțin. (Vă stau la dispoziție textele cenzurate, mutilate).

Ultimul caz, petrecut în data de 4 Noiembrie 1981: un articol, un portret (moral, fizic, intelectual) al lui Alex. Ștefănescu - text care a fost pur și simplu masacrat - nu din lipsă de spațiu! - fără să fiu întrebat, urmând o discuție umilitoare pentru mine. O singură replică: "Nu este revista mea!" Parcă aș fi susținut acest drept de "proprietate!".

Care este rațiunea acestei poziții redacționale? Nu valoarea sau non-valoarea criticii lui Alex. Ștefănescu a condiționat, după cum m'as fi așteptat, o astfel de cenzură, ci faptul că Alex. Ștefănescu a îndrăznit să scrie acum câteva săptămâni o notă critică de nota 10, e adevărat dreptă, obiectivă, la adresa "Cronica". De aici, reacția negativă, "intransigentă", totală a lui Ștefan Oprea. Sau că Alex. Ștefănescu lucrează, întâmplător, nu? la ziarul "Scintila tineretului", cu care cei care vizează articolul, a purtat, nu de mult, o polemică? E normal oare ca din aceste motive articolul să fie mutilat, să la o înfățișare de nerecunoscut? Procedul mi se pare cu totul lipsit de temei, de logică. Ca să nu mai fiu șinta permanentă a unor asemenea cenzuri nedrepte, arbitrare, fără sens și obiect, care îmi creează prejudecări morale, ca să-mi motivez față de publicul cititor cauzele adevărate, de verificate, ale încetării colaborării la "Cronica" - vă rog să analizați cu obiectivitate cazul. să-mi publicați

scrisoarea pe care o anez. De asemenea, vă rog ca răspunsul la cererea mea să-mi fie dat în scris, și nu oral, Iași 5 Noiembrie 1981".

"Stimate tovarășe redactor-șef, Subsemnatul (...) vă rog să publicați în paginile revistei această scrisoare, conform cu legea presei din țara noastră.

Începând cu data de 13 Noiembrie 1981 sunt pus în neplăcută situație, cu totul obiectivă, de a înceta colaborarea la revista la care lucrez, din următoarele motive reale și care pot fi oricând controlate: articolele și cronicile pe care le-am încredințat spre publicare sunt abuziv cenzurate, fără motiv, de către tov. Ștefan Oprea, încât ele nu mă mai reprezintă, nu au forma și conținutul adevărat, pe care eu vreau să-l comunic cititorilor. Masacrarea lor o socot nedreaptă, efect al unui procedeu nociv spiritului democratic, o practică, sper, revolută, a cenzurii de ieri. De aceea, ca să nu mai fiu pus în situația de a semna articole care nu au nimic comun din felul meu de a gândi, de a judeca și analiza critic fenomenul literar actual, de a nu "colabora" cu noua cenzură, vă rog să dați publicității această scrisoare, prin care îmi motivez încetarea oricărei colaborări la "Cronica" moral și intelectual, pe deplin justificată, urmând să mă întâlnesc cu cititorii mei în paginile altor reviste și ziare, Iași, 5 Noiembrie 1981".

***

Nici până astăzi nu am primit un răspuns la aceste cereri! Urmarea? A fost mărșă "vigilența revoluționară"! "Replicile" nu au dispărut. Să-i amintesc "Soldatulul partidului" numai două: "dezbateră" dela Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu" din Iași, care a avut loc în 14 Noiembrie 1985, când am fost obligat, sub amenințarea că o să fiu dat afară din redacție dacă nu organizez, nu particip la demascarea publică a scriitorului Octavian Paler. "Soldatulul partidului" a răspuns, prompt, slugarnic, fără nici o remuscă "indicațiilor" de sus și de jos (Petre Enache, Petru Ispas și Alecu Floarea) să fie executat, defăimat public romanul "Un om norocos!" Tov. Tăranu a făcut-o cu o teribilă conștiințiozitate de activist ce servea până la fanatism "cauza". Nu a absolvit el cursurile post-universitare ale Academiei "Ștefan Gheorghiu"? Nu era "Soldatulul partidului", pregătit profesional și ideologic să decapiteze opere de valoare care erau expresia rezistenței antitotalitariste? Romanul "Un

APEL

Pentru a reuși să tipărim în condițiile de azi cartea inedită - 366 de întrebări pentru MONAHUL DELA ROHIA - NICOLAE STEINHARDT - care este o continuare a JURNALULUI FERICIRII, Editura VIRTUS ROMANA REDIVIVA din Iași, face un cordial apel către toți Românii din străinătate, să ne sprijine financiar în vederea apariției acestei spovedanii tragice aparținând călugărului N. Steinhardt. Editura pune la dispoziția celor interesați acest nou Jurnal al Fericirii, exemplare prin comandă: expediere, prin cec nominalizat, a sumei de 50 de dolari SUA (în suma trimisă întră și cheltuieli de expediție) la adresa: ZAHARIA SÂNGEORZAN, Piața Unirii, 2, sc. C. ap. 19, 6600 IASI ROMANIA. Se primesc ajutoare de sprijin din partea Fundațiilor culturale și religioase care vor să intre în posesia acestei cărți de o mare valoare morală și artistică, un zguduitor document de viață și de conștiință românească.

om norocos" trebuia desfășurat, ars, scos din librării și biblioteci. Sistemul funcționa la cote maxime! Despre această formă de închiziție culturală o să discut în altă parte.

A doua "faptă bună" a "Soldatulul partidului" pentru că am participat, ca invitat al Uniunii Scriitorilor la Centenarul Liviu Rebreanu la Bistrița și Năsăud și fiindcă am întârziat o zi, tov. Tăranu a fost necruțător. El mi-a tăiat 14 zile din concediu, drept pedeapsă că am participat la Centenar! Si ce ședintă furtunoasă a fost! Ce replici s'au schimbat, câte insulte am primit! A fost o ședintă de pomină. Trebuie să spun că vocația adevărată a "Soldatulul partidului" erau ședințele, nesfârșitele, năucitoare, stupidele ședințe mori de vânt unde tov. Tăranu era lider, un brav cărmăcil! Jurnalul meu e suprasaturat de asemenea "evenimente"! Timp de aproape un deceniu, tov. Tăranu a dom-

nit la "Cronica", ca un autentic terorist civil. Lumea poate să creadă că exagerez, că nu sunt obiectiv. Totul e adevărat, totul poate fi verificat. Nu am rememorat aceste fapte ale vieții ca să ies în față, ca să mă înfățișez în postura de victimă, ca un disident de ultimă oră. Nu. M'am spovedit oglinzii adevărului, pentru a justifica într-o bună măsură dialogul cu Profetul dela Rohia: Nicolae Steinhardt. Să motivez întrebările de față, care s'au născut dintr-o mare singurătate, revoltă, injustițe și marginalizare care nu au dispărut nici până azi. Confesiunea de față s'a născut din dorința de a-mi explica aceste refugii. Cum s'a născut acest dialog, jurnal, document moral și estetic? Marginalizat și umilit de cei doi redactori șefi și de eternul adjunct, cu articolele și cronicile cenzurate, mutilate cu o cruzime fără margini, aveam nevoie să comunic cu un om de bună credință, de

mare sinceritate, de autentic curaj. Din 1963 am cunoscut fanarioși, duplicitari, veninul rotaților. Eram decepționat, savurat de fariseii de care eram înconjurat. Aveam nevoie de un om, de o conștiință, de o ființă morală care nu a cunoscut nici un compromis. Cine să fie, unde să-l descopăr? Citindu-i cărțile, textele din reviste, m'am gândit la Domnul Nicolae Steinhardt. Cu toate că nu-l cunoșteam, i-am scris numaidecât la Rohia și l-am rugat să-mi accepte ideea de a-i pune în fiecare zi o întrebare, dar fără "sistem", fără "teme" dinainte fixate, fără "regie". Dialogul nostru a început la 1 Ianuarie 1988. Profetul dela Rohia era de o mare seriozitate și promptitudine în răspunsuri. Domnul Nicolae Steinhardt a fost o extraordinară conștiință care mi-a dat curajul să supraviețuiesc terorii "Soldatulul partidului". Zilnic îi trimiteam o scrisoare cu o întrebare, aproape zilnic dela Rohia mă ferecea cu răspunsuri ce azi formează o carte, postumă, dar memorabilă, mărturie a rezistenței intelectuale românești. Era cea mai bună formulă de a fi în contact permanent cu un om superior. Nu l-am văzut niciodată. Mi-a dat de câteva ori telefon. Tot îi promiteam că-l voi vizita la Rohia. Amănam din motive reale. "Soldatulul partidului" nu îngăduia nici o evadare! Tot din cauza lui am ratat întâlnirea cu Constantin Noica dela Păltinș.

Moartea lui Nicolae Steinhardt a întrerupt dialogul epistolar. Răspunsul la întrebarea 366 e profetic.

Despre ce l-am întrebat pe profetul dela Rohia? Sunt întrebări neconvenționale, sincere, rostite cu gândul că numai după moarte vor fi cunoscute. L-am întrebat, asumându-mi orice risc, despre destinul nostru social și politic, despre satul românesc, despre scriitori și filosofi, despre viața lui la mănăstirea Rohia - Maramureș, despre generația '80, despre Noica, Eliade, Cioran, Blaga, Sandu Tudor, Mircea Vulcănescu, Esenin, Tolstoi, Balzac, Avram Iancu, Nicolae Bălcescu, Augustin Buzura, Ileana Mălăncioiu, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Doina Cornea ș.a. Erau întrebări din orizontul actualității, o actualitate despre care nu se putea vorbi pe față, despre care nu se tipărea în presă aproape nimic. Mi-a scris cu tristețe și scepticism despre soarta unei opere: Jurnalul fericirii.

Multe scrisori au ajuns la Rohia, dar multe au fost sechestrate, "pierdute". Nu am renunțat să-l interoghez pe Nicolae Steinhardt cu o cordialitate ce uneori lua forma afectivității. Era setea de a purta un dialog de idei, trăit și gândit în afara conformismului.

Sunt 366 de întrebări și răspunsuri ce nu credeam nici în via că vor fi vrodăată tipărite. E adevăra mea cea mai de preț: arhiva postumelor de care astăzi mă despart cu melancolie. Numai Revoluția Națională din 22 Decembrie 1989 a făcut posibilă ieșirea din anonimat a acestui jurnal-document al rezistenței intelectuale. Păcat că profetul dela Rohia nu mai poate să vadă cum își iau azi zborul ideile sale, cum încep să vorbească lumii.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI
pentru numai
\$25

această ofertă de abonament este
valabilă pe

TOATE CONTINENTELE

DE TOATE PENTRU TOȚI

SCRIEREA, ISTORIA NOASTRĂ

Probabil că frământările de ordin metafizic, născute în mintea omului preistoric, i-au inspirat necesitatea de a-și exprima grafic gândirea. Admirăm și astăzi exprimarea acestor preocupări contemplând picturile parietale - de acum cca. 18.000 ani - din grottele de Lascaux și Sormiou (Franța) sau Altamira (Spania), fără să ignorăm gravurile și desenele anterioare găsite pe alte continente: toate sunt imagini al căror sens nu știm să-l descifrăm.

Dacă vorbirea, apărută acum vreo 2.200.000 ani (1) s'a impus strămoșilor noștri din necesitatea de a crea grupe sociale, scrierea și-a dovedit utilitatea la epoca la care omul a descoperit agricultura, acum vreo 10.000 ani.

Povestea scrierii e lungă, lentă și complexă. Unealtă abstractă, scrierea a zămislit istoria omenilor. Cauzele apariției ei sunt absolut prozaice: agricultura creind comerțul, acesta a dovedit necesitatea ținerii unei evidențe contabile.

Cele mai vechi urme de scriere propriu zisă (3300 a.C.), gravate pe tăblițe de argilă, s'au găsit pe locul unde fusese cetatea Uruk, în regatul Sumer (al IV-lea mileniu a.C.) din Mesopotamia (2). Tăblițele conțin evidențe sacilor cu grâne și numărul de vite aparținând celui mai mare templu din oraș.

Menționăm că, din păcate, cele 3 tăblițe găsite la Tartaria (România) în 1961 nu pot fi omologate cu ce privește vechimea.

Deoarece oamenii cunoșteau de mult desenul, gravura și pictura prin scriere - cuneiformă - utilizată în Asia timp de 3000 de ani, a fost alcătuită din desene cuprinzând semne care aveau forma unui cui, desenele reprezentând un obiect sau o ființă; acestea denumite pictograme, grupate mai multe la un loc exprimau o idee, de unde numele lor de ideograme. Scrierea cuneiformă au întreprins-o de asemenea Sirianii, Mezii și Perșii.

Aproape la aceeași epocă, în jur de anul 3100 a.C., Egiptenii au inventat hieroglifile, pictograme inspirate de scrierea sumeriană, mai puțin geometrice și abstracte. Hieroglifile puteau avea o valoare figurativă (semnul "leu" reprezenta un leu), ideografică (semnul "om care dansează" reprezenta veselia etc.) sau fonetică (semne reprezentând 2 sau 3 consoane). Tot Egiptenii au inventat un suport revoluționar, pentru scriere: papirusul, primul suport flexibil!

Fără genialul Champollion care a descifrat hieroglifile (1822-1824) cea mai mare parte a istoriei antice egiptene nu ar fi cunoscută astăzi.

Datorită dezvoltării ei continue, scrierea devine - după un început timid - un martor al limbii vorbite. Asirianii inventaseră chiar și corespondența în plicuri de... argilă! De asemenea scrierea a contribuit, încă de la început, la dezvoltarea fără precedent a artelor, a literaturii și a culturii antice.

În timp ce secretul scrierii popoarelor din Mesopotamia și Egipt a fost dezvăluit, scrierea silabică din Creta (mileniul II

a.C.), din care se trage alfabetul grec, încă nu a fost descifrată.

La aceeași epocă, la capătul celălalt al pământului, Chinezii (3) au inventat scrierea care, caz unic, se mai întrebuințează și astăzi! Scrisă, la început, pe carapace de broască testoașă sau pe omoplați de cerb și două mii de ani mai târziu (câtre anul 105) pe hârtie vegetală, inventată de Tsailun, ea este de asemenea desenată sub formă de pictograme și de combinații ale acestora. Cu timpul caligrafia ei câștigă, prin stilizarea desenelor primitive, o dimensiune poetică. Caracteristica limbii și a scrierii constă în faptul că un singur sunet poate reprezenta - în funcție de cum este scris - o multitudine de noțiuni. În general, ea cuprinde o "cheie" care indică sensul și o parte "fonetică" indicând pronunția. Scrierea savantă și poezia se citesc de sus în jos și de la dreapta la stânga; scrierea "de toate zilele", de la stânga la dreapta.

"Democratizarea" scrisului are loc în cursul mileniului al II-lea datorită apariției alfabetului. Față de cele 4000 de caractere chinezești, cele 600 hieroglif egiptene și cele câteva sute de semne cuneiforme ale scrierii sumeriene, cele 25 de litere ale alfabetului nostru reprezintă o adevărată revoluție.

SCRIERE SUMERIANĂ:
FIG.1 - CAP DE BOU; FIG.2 - FEMEIE

Numim alfabet (dela alfa și beta, din limba greacă) o culegere de semne grafice care servesc la transcrierea sunetelor vocale într-o limbă sau un grup determinat de limbi. Litera este ultima unitate care compune elementul grafic al unei limbi. Alfabetul are ca origine necesitatea de a simplifica scrierea devenită, din cauza complexității, monopolul unei caste reduse ca număr dar foarte influente, scrierii care ajunseseră mai puternici decât nobilii și chiar decât unii regi ("analfabeți"). Simplificarea scrierii permise și răspândirea largă a acestui mijloc de comunicare devenit indispensabil.

Fenicienii, popor de navigatori colonizatori și comercianți, cu mult spirit inventiv, sunt primii care au reușit, în sec.XII a.C., să simplifice scrierea, inventând alfabetul. Necuneiform, alfabetul lor era compus din numai 22 consoane scrise de la dreapta la stânga. El s'a răspândit în întregul bazin mediteranean și a fost folosit până în sec.III.e.n. Din limba feniciană se trage arameana, limba în care s'a scris o parte a Bibliei și din care se trag araba, ebraica și siriana.

Inspirați de limba arameană, Grecii, vorbind o limbă care cuprindea și vocale, au imaginat în sec. V a.C. alfabetul lor propriu compus din 17 consoane și 7 vocale scrise (pentru prima dată) de la stânga la dreapta. Cultura noastră o datorăm, în cea mai mare parte, civilizației și culturii grecești (4) care ne-a fost transmisă prin alfabetul grec. Datorită acestuia am devenit moștenitorii poeziei, teatrului, istoriei, filosofiei și a gândirii matematice grecești. De altfel, fără scriere nu se poate concepe o civilizație intelectuală. Astfel alfabetul latin s'a inspirat din alfabetul grecesc transplatat în nenumărate cetăți întemite de Greci, pe țărmurile Mediteranei, încă din sec. VII a.C.

Alfabetul latin apare, în prima versiune, către sec II a.C. compus din 19 litere la care s'au adăugat, două secole mai târziu, literele X și Y. Semnele grecești ph, th și kh au fost eliminate ulterior introducându-se litera G. În versiunea definitivă el are 26 de litere care se scriu și ele de la stânga la dreapta.

Tot din alfabetul grec s'au născut scrierile iberice, anatoline, copta și scrierea glagolică concepută de Sf. Kiril în sec. IX e.n. pentru scrierea limbilor slavonă, bielorusă, ucraineană, bulgară și sârbă.

Alfabetul latin, răspândit de Romani în aproape toată Europa și mai târziu de Portughezi și Spanioli în cele două Americi, a supraviețuit invaziilor barbare, grație faptului că fusese adoptat de biserica catolică. În zilele noastre el s'a răspândit și în Turcia, în Africa și chiar în China, Japonia și în Sud-Estul Asiei. Sub influența alfabetului latin s'au născut alfabetele specifice "Braille", pentru orbi și "Morse" pentru comunicațiile telegrafice.

Merită să menționăm că primele notații muzicale alfabetice sunt datorate Grecilor din Antichitate. Călugării din Evul Mediu au întrebuințat alfabetul pentru a reprezenta notele muzicale care, începând cu sec. IX au fost înlocuite cu notele scrise pe portative.

Astăzi constatăm că în timp ce civilizațiile indo-europene par să fie civilizații ale conceptului, cele din Ex-

tremul Orient, care mai întrebuințează și astăzi ideogramele, par a fi mai degrabă civilizații ale imaginii, ale emblemelor.

Nimeni nu se poate pronunța asupra superiorității uneia față de cealaltă.

Adevărul constă în felul în care este folosită această minunată descoperire care a pictat cuvântul și ne-a dat memoria istoriei noastre.

E.C.F.

- 1) Claude Hagege, "L'homme des paroles", Fayard Paris 1985
- 2) Georges Jean, "L'écriture, mémoire des hommes", Gallimard, Paris 1987
- 3) Etienne, "L'écriture", Gallimard, Paris 1973
- 4) Thierry Maulnier, "Cette Grèce ou nous sommes nés", Flammarion

ÎMPĂRATUL CHINEI

G.N. VIFOREANU

să-mi spuneți părerea dumneavoastră!

- Ce fel de manuscris? - întreabă criticul, măsurându-l de sus în jos pe ciudatul vizitator.

- V'am spus! Un manuscris foarte important. Aceasta o spun eu. Dar țin neapărat să cunosc și opinia celui mai mare critic român de azi.

- Fără flătări, vă rog. Pot să vă dau manuscrisul?

- Tocmai de aceea am și venit, ca să vă-l prezint. Zicând acestea, individul scoase din servietă o mapă cu circa trei sute de file bătute la mașină, la două rânduri.

Criticul luă mapa în mână, o cântări și zise:

- Lăsați materialul la mine până Duminică viitoare. Exact peste o săptămână veniți să vă spun părerea mea. Trebuie să-mi fac timp pentru așa ceva, în mod special.

- Nu, domnule Lovinescu! - zise tăios ciudatul musafir. Eu vă rog să-l citiți imediat și să-mi dați răspunsul tot astăzi seară. Eu vin de departe, domnule, și tot în seara aceasta trebuie să plec înapoi.

- Așa ceva îmi este imposibil! - răspunse grav criticul. Practic este imposibil. Manuscrisul dumitale are aproape trei sute de file. Eu nu sunt mașină de citit, domnule.

- Spuneți că nu puteți citi manuscrisul imediat? se holbă individul către profesor.

- Am spus-o doar. Așa ceva îmi este peste putință! - Da? Peste puțin? Dar, stimate Domnule Lovinescu, Dumneavoastră știți cine sunt eu? - răcnii individul urcându-se pe un scaun aflat în vecinătatea imediată a biroului dela care profesorul conducea ședințele de cenaclu.

Fără să vrea, criticul deveni mai scund. Era într-o jenată stare de inferioritate.

- Eu sunt Împăratul Chinei, domnule! - urlă tipul uitându-se la profesor cu

niște ochi gata să sară din orbite. Un leu turbat nu putea să pară altfel. Îți dau ordin să-mi citești imediat opera! Eu n'am timp de pierdut. Nu admit nici o întârziere; cu atât mai mult, un refuz.

Pentru Eugen Lovinescu, cazul era uluitor. Fața i se congestionă dintr-o dată. Stana nu-l văzuse în asemenea ipostază, nicidecum.

Reacția veni prompt. Cu toate că în mod obișnuit criticul se mișca încet, el nu stătu pe gânduri nici o clipă. Își dădu seama numaidecât cu cine avea de-a face. Se urcă pe birou cu multă ușurință, în ciuda fâșurii sale corporeale, așa încât să-l depășească în înălțime pe extravagantul musafir.

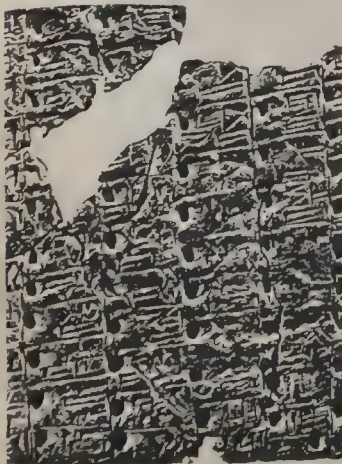
De astă dată situația îl avantaja pe criticul Eugen Lovinescu. El era mai înalt acum decât mărișă sa împăratul Chinei, cu o jumătate de metru.

Luându-și o atitudine marțială, pe care nu și-ar fi putut-o bănuși nici el, cât de impunător putea să fie, dacă nu se ivea această ocazie, profesorul de latină la Liceul Matei Basarab din București, răcnii cât putu de tare:

- Domnule! Dumneata ești împăratul Chinei! Dar, află dela mine că eu sunt bunicul împăratului.

Străinul înmărmuri. Pe semne că nu se aștepta la un asemenea răspuns. Cine știe ce resort intim declanșase în ființa lui replica neașteptată a reputatului critic și profesor că nu mai scosea o vorbă. Coborî de pe scaun, își puse manuscrisul în servietă și se îndreptă grăbit spre ușă fără să schițeze un gest măcar în chip de salut. Numai după ce trecu pragul ușii dela intrare și se văzu pe scări, nocturnul și impertinentul vizitator începu să strige din răputeri:

- Săriți oameni buni! Săriți! A înnebunit Domnul Lovinescu!

TABLETA DELA URUK (SUMER)

FARA ARMÂNEASCĂ

MIZERERE, poezii de Theodor Zuca

NÂNDAU ZBOARĂ TI THEODOR ZUCA

D.BACU

Ori de cîti ori ni-aduc aminti de Todî, ni-iasî dinîstî icoana a unei mulieri, trîcută de eta, cai s'îda cu de-alaga după un "leoforiu" şi fudzea ca zur. Mulliarea ţănea lu mână ună buceana. Nică. Faţi semn cu mîna ma af-tuchinata nu chindureastî. S'cum disparî machina, muliarea arămăni ca di chiatră, ancrufusită tu pîlbirea di pi cali. Braţîli illi cad, af-tuchinata s'chiari tu ună mardzină s'Todi arămăni cu faţa alichită di geama lăvoasă.

Tricură di atumtea pisti şîndzî di aîl, eram tîndîrî fierori la şcoală, cu capu amplia di nvisi...ma videarea nînga nu s'astîndî... Mulliarea era dada al Todî. Trîţeam pi Elasona tu cali cîtă Bucureşti iu nă dîţeam acellimăţ la "Tinerimea Română", cum era adetea, an di an, la sîrbătorîli di la Paşti. Vineau tîndîrî di la tute scullîli di România ma s'di la scullîli româneşti di năsoară, cîti ună ceată, alept di ateli ca bunîlli, la ună soîa di "antrîţeari". Noi aveam anchisită di Grebena, di la liceu s'lipsea s'agîndzem Pîreu alantă dîmîneştă făr di altă, ca s'lom pamporea ti Constanţa, ma isapea di acasă nu s'udusi cu aţea dit pîzari. Cu af-tuchinata şi fudzim di Coceani, nu feştîm ma mult di dzaţi kilometrică, ună răpădină, s'aspiră frenîli, şoferu li chiru di-asparare s'mihani u pîrtî la valî 'ndrept tu ună ripă pisti cai era arucată ună puncti, di văr dzaţi metri anală. Dum-nîdzî u-lîlîrtă pi Anton Crumetti, directoru di la liceu, cai tu oraşî va nă rîsturnam pîsti, puncti, trapei di timoni s'nă scăpă di la moartî sigură. Până s'putem s'lom ligătura cu staşona di Cojani, tricru ca multă oară. Di aua s'pătarea cu dada al Todî. Af-tuchinata nu chinduri că lipsea s'agîndzî trenu şi trîţea Lăsa... Amistică lăpi di cai mărata muliari nu avea hăbari... Pit gremurî di la Sarandapur va li şpilam di ma multi ori... Cu tută avuşiseara, trenu nu lu-apucăm, altă dizigari află directoru, ma sîstă altă istorie...

Todî s'trădza dit ună fumeallă făr avari. U dăţea greu acasă, ma Dum-nîdzî lu-avea hărdzită cu mari dhorî lu-avea ancărcă cu multi hări. Bun la carti, bun la suflit, niheam ca chirut tu lumea tu cai bāna s'cu cai nu putea s'adusească. Bitisi ghini şcoală di Grebena şi s'dusi tu Romānie, la alti scullî ca ma analî. Tu chirolu etel, cusurîllîli a noştrî dit Romānia nă mureau cu alt oclîli... Ma di atumtea tricură aîi şi multă apă tu Sălămbrie...

Pi Todî ul vidzui diznou, mult ani după şi nă dispărām di la scullî, tu Romānia. Polimu avea tricută s'avea alăsată seam-nîli. Noi li purtam tu suflit ma s'tu cară. N'adunām diznou, nu tu un loc di hăire ma tu hearî, la...Canalu şi-l sapa tu irhia di Dobrogea tuţ ateli şi şi nu ireau di partea putearillei...Mărata Todî! El, cai tută bana nu avea ţanută tu mână alt ţiva dicăt cundilliu s'şigarea, iara furtat s'a sapă cu măhîli goali chiatra seacă, tu ună arăcoari şi angîlîta scuchiatlu nîrî s'cadă ampadi pi loc. S'nu zburăsc di foamea şi nă mătina maţîli...Căţă lailu di Todî s'u andreagă, feaţi taha s'hă nică poezie (di cai s'arăsîră soţîlli, ma el nu putu s'elli aradă pi comuniştî...). Trapei vără trei aîi s'şîe di la Poarta Albă făr s'hîbă giudicat.

- Cum ti acellimă? Dzaş di ună nîllî di ori numa.

- Iu ti amintăş? Dzaş di ună nîllî di ori iu mi-amintai.

- S'câte ti amintăş? Aistă iara antrîbarea! Câte s'amintă omu? (dit Mărturisirea a unui mort).

La aistă antrîbări Todî nu apāndisi. Di iu putea al s'a ştie câte s'amintă? Eşti ştepit cî ti amintăş! După alt ani grei, după şi igei s'mini dit hăpsani, n'adunām cu Todî, Bucureşti. Todî s'avea înurată. Trădzaeu doilli "maşa di coadă" că doilli ireau tricūt tu catalogu a "dusmanilor a populului lucrător", ma Todî tut poet avea armasă. Ună dzuă n'adunām pi nîprîvidzută, tu pāzari. Era Dumānica di Văiu s'mi dăţeam la un soţ tu vizită. Todî ţănea tu mână, stāngaci, dauă lilici roşî, garoafî 'ni si pari.

- "La cai hîi acellimat ore furate di ti dūţ cu lilice?" Ca s'poţ s'ancupări lilici tu chirolu alţ lipsea s'ai zgrămăţ s'nu para videam di iu putea s'elli aibă Thodhuru că lucru cu mari greutati putea s'acată.

- "S'veadi că acăţai dzaţea ică lozu aţel marîli..."

- "Lîlî-adun di ma ghîni di un mes", dzaşî Todî cu gura amară. "Ază easti dzuă al Oltea-Maria, cum s'elli dzaş tri mult ani, făr ună lilice? Ti alt ţiva ma curat di cāt ună lilice poati s'aspună şi simti tu suflit, cāt di mari easti vreaea şi lîlî-u port ali aleapti a inimîlîlî?" Oltea-Maria era numa ali muliari al Todî. Ca s'poată s'ancupără lilicîli, Todî avea strîmă curaus, avea agînată poati multi dzaîli...

... Dauă vreri avu Todî tu bana lui! Nîntî di tuti vreaea ti Oltea. Scriă tu prefaţa dit "Mizerere": "Oltea mea, una şi pentru totdeauna, cum s'îl dedic aceste stihuri cānd dînt'r'ale

tale sunt şi ale mele trăiri? E însăşi viaţa noastră comunione de dragoste şi mister..."

Alantă vreri al Todî fu cundilliu. Todî ahurî s'a scrie poezii nînga di la liceu di Grebena. Tu Romānie stāmbusi ma nînti un volum di poezii pi armāneastî, acellimat "Tindilini" după cai vinîră "Văzduh in Vitralii", deapoi "Prichindel". După şi-l sālghîră dit hăpsani nu mai putu s'a scoată altîva că aţeli şi scria Todî nu earau pe chefa comunis-tîlor. S'pari că manuscrisli arāmasîră la editura la cai le-avea dată, nu putu s'li scoată. S'cānd pānă tu soni, cu mari greutăt s'nu maş di la Romāni, putu s'ascapă s'el dit hăpsanea mari cai eara tu chirolu aţel Romānia, află apanghi Anthina. Tuti şi avea scriată tu limba romānă, fu ananghisit s'li traducă pi grăţeaşti ca s'poată s'li stāmbusească. Limba greacă u cunuştea ghini, ca tuţ tîndîrîli armāni şi anviră carti la scullîli romāneşti dit Grecia nînti di polim. Maş tomu di poezii "Mizerere" u-l scoasi pi limba romānă, cu puţîni dzaîli nînti ca s'a s'astîngă. Nu ma ştiu di alăş altîva, şi avea nînga scriată. Ştiu maş că, după cāti ni-avea dzaş cānd zburî cu el nînti s'fug dit Grecia, Todî avea multi scrieri armāneşti. Iu s'affă ază, cai li ari, nu ştiu. Ma pi Todî nu lipseaşti s'lu agăşem. Treili pezoğrafii acosi Anthina: "Pories pera apo tin Stahl" (Imnari napārti di cinuşe), "Anisiha monopatia" (Carăi turburati) şi "Exomologhisi enos necru" (Mărturisirea a unui mort) s'ant poati lucrării aţeli cama buni şi fură scriati pi limba anoastră di un armān. Poati că va s'affă caiva cu dari di inimă s'li traducă şi s'li stāmbusească, iaste vîstearî scumpă, s'noi nu avem ahāt di multi ca s'li alăşam s'a s'hărisească altă mileti cu cali.

Anvisîli s'mînduerli al Todî putem s'li aduchim ma s'arucām ună hîcă mutreari pi nāndau maş poezii, aleapti dit volumu "MIZERERE" s'adusi pi armāneastî. Poati că alt, cu ma multă hari s'poată s'a scoată cama ghini, tut easti maş s'ai niheam vreri s'puţan curaj.

MIZERERE di Theodor Zuca

Mini T-ded sfungu cu pus-că? / Eram nînga Tini splîdzurat / Eram tu coată / Ori cārturam pîrlan? / Iu va eram, nu s'poati... / Mini T'hălu pîrlonli tu cicloari / Născāntî ori mî-arād. Doamne, / Cu ună hîcă amărtiă. / Poati că fui zu-grav / Cai scriă pi lemn I.N.R.L. / Ma amărtiă mi discopîră / Tu tîţearî / Iisuse lîltare

URICLIATU ATEL BUN S'TUGEARU DIT THESSALIE

Cai nu-l cunoaşti pi tugearu di biligiut, neali, livîi, şamii? Mini hîu aţel, s'a feştîlei a preftui di Pretoria lî-aduc di Larissa, stulîi scumpi. Tu tută Potamăiaua nu-i văr ca mini s'vîndă lucrîi ma buni, după vreri, s'văr nu ştiă ca mini s'cāntă doru a omului niavut, sireac, ruşenea a feştîlor arāsi tu cāsăbadz, antrîsărarea dit somn a tîndîrîli. Pi mini mi aşteaptă tu hoara dit muntîi ună veduvă s'li-aduc sulemenelli. Si s'nu vā si pară cā-îi faţi ţiva māvîi sum lună.

Uricliatu-a meu, maş tîni hî-estî martur şi aspuî averu curat. Hai s'nă avuşim că easti mari pāzari la Vlahuvani. Aco s'vedz şiretlicurli a māsăradzor cu tāmpanî. Aco va disclîd s'mini ună ducheani 'mpulţitā cu dedz di brad s'va pārnesc s'cānt. Sā s'adună feştîli dit dzaţi hoi, Potamăiaua n'treagă. Voi si-lli fac inatî aţalei, ună cu oclîi lāi s'cai ştiă, poată că va-lli vind suflitlu ameū, că nu ma pot su-l tîn pārpas pit cālliuri...

... S'alāsără neguri pisti Potamăiaua. Dit strehîli di casi s'prîlingu chicuti di ploaiă cu ună trimburari ascumtă. Avdăz plāngutu a unei mulieri nîvidzuti tu pādurea ararā di neguri. S'adūţ amînti di vrutu allel, mort, diparti s'li si pari cā aombra a lui s'toarnă năpol...

Laşti toamnă amu. Ma su lliai cātă mardzina di hoară, va s'avdz pi dzenuri flîlturarea a cetilor di pati agri tu trāţeara a lor cātă alti anotimpuri. Aco va astrisari s'va ti anclini tu vîntu a tăţerilor, la stritālîliarea a cālliilor, nînga fātāna di la Leche. Di aua s'nînti, noi aştiptam s'cadă prota neauă. Tu vatră treamburā lîçoş pira a focului, s'nă lufîneadză suratea. Easti ca tu unālāngoari tu cai nu aduchim dureri ma nă ariseaşti s'hîm diznîrdăţ, s'anvisām.

Tu ună niturburată suptă, zburām doilli di tuti lucrăli di anvrîlîga...Pisti niheam, tati va s'anclînă dulţî s'leish, iar sora va anţasă tu război ună chilimi cu tuti dorurli a lei nîmărturisiti. Oclîli a cilimeanui va strisără poati disidîmîneştă s'va sumarādă cānda veadă lilicîli timpurli pi amîvdalli, tu firidă.

Hărisea-ti tu anvis vumārātu-ameu vrut, primnă-t minduerli cumînt pisti tută Thessalia a noastră pit cai culîndām deadun, oamîlîli zburăsc s'dzāc ti noi doilli ca ti doi soţ nîdispārţat.

Ma. pisti niheam (va vînă) primuveara cu cupiili di oi, va imnām pi nînga agārli anvrîdzāti vumārîci-ameu. Vîniţ la hîlli di muşuteţ, pişchiri noi, samii, mândilli, ciupări, fluieri ti cilimeani. S'oclii atāi mări va sumarādă la ună videari niachicāsîtā ma scumpă.

Va hîbă primuvearā.

... Uricliatu-ameu cumînti, ai s'aspîndzurām di dedz, di arburîlli di pi mardzina di cali mārdeali, fluieri, livîi, şamii, tuti stulismatli di sārăbatorî.

S'vînă cilimeani, s'vînă mulieri, auşi, oamîni tîndîrî s'tîni vumārîci-ameu, s'lā spuîi s'achicāsescă, şi nu para achicāsîră vāră oară. cāt him tricātorî noi, s'cāt muşatā easti lumea.

... Uricliatu-ameu mutrea muntālîli di chiatră, muntālîli Paiping, alghî şi lăhtāroşi, fāră poîi, fāră un hir di iarbă, alghî şi

lăhtāroşi. Singurătatea alor easti curatā. Arar cāti un vultur lā aduţî aumbrā tricātoari. N'alînām pi scări di cheatră, trîţem pisti vālārii pit balcoîi di cheatră. Sunt muntālîli Paiping, fāră pom, fāră un cip di iarbă. Aua vār nu aştepatā s'soarîli s'dîrînă tu şcrăc. Aua da ploaie di steali cu lunîni arāt dzuă s'noapti.

... S'nă discurmām vumārātu-ameu. Oclîlli atāi mări nu ma ved alt ţiva di muntālîli alghî s'lăhtāroşi. Va s'apînd un foc aua, tu anālîtîmî s'pi piştîrei s'va chiplisesc suratea ata s'ma s'pot, s'pi a mea. S'arāmānā di la noi ti aduţeari amînti, ca ti suflit...

Câte ti turburi, vumārîci-ameu?

Nā culcām pi scāmbi s'tu somnu anostu avdzām ascumta frîmintari a cheţārîlor, avdzām mur-muru di moartî a muntālîlor Paiping.

SINGURĂTĂŢI DI VULTURI

Stăuşlu ameū ma mari / Nu-ni alăşă dîdohîl, / Alexan-drîl / S'nică un cran di zeu / Perikefaleu... / Maş scră-curli / Cu singurătătî di vulturi, / Zghîrarea a bî-nechui Ducipal / Tu ară-rearea a soarîlui, / Clu-neapîllîlî, / Cu astrisă-rearea dit somn ali zulpi / La anivisu dîntānu / Maş Sălāmbrîllî şi fac diznou / Cānticu di dimult / Cu alti boş, di daima...

PROHOD

T'alag urmîlîpi tuti cārîlî, ansāndzînatî, / Umîli a pā-ţārîlor, fuga tu surghîni, ansîngurătatea Ta / Dit cānticu di ma nînti... / Mi trānpesc cu zboarāli a meali / Sā-s'aspuna numa Ta, mistîrîu s'āntu / Una soie cu steallîlî, lufînāda-lui nîmărdzînarea. / Pi tuti cārîlî ş-ved urmîli ansāndzînatî, / Urmîli a pāţārîlor. / Ti caft, / Ti caft s'as-trig: / Muşteţea iu u a-lăşasi / Primvearā dulţî?

Pi grailu armānesc di D. Bacu după volumul MIZERERE a lui Theodor Zuca

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

SCUMPĂ BASARABIE, ÎNCOTRO TE ÎNDREPTI?

— Nicolae D. RUSU —

Deși născut la București, din părinți refugiați din Transilvania, la 1940, am considerat din todeauna că Moldova de dincolo de Prut este în egală măsură Patria mea ca și restul României. Ba chiar gândurile mele sunt mai mult către acest vechi ținut românesc smuls cu de-a sila acum 50 de ani din trupul țării, supus prin masacrul numeroaselor așezări unui genocid organizat, deportări în înghetata Siberie, rusificări forțate, într-un cuvânt, anihilării totale ca națiune română, pentru unica vină că erau Români.

Timp îndelungat în cărțile de istorie ale generației mele, despre Moldova înglobată în imperiul sovietic nu se pomena decât o singură frază: "La 28 Iunie 1940 Basarabia și Bucovina de Nord au intrat în componența Uniunii Sovietice".

Dar nu omul este deasupra vremurilor, ci el trebuie să se supună lor, tot astfel și soarta popoarelor este schimbătoare, cu momente prietene sau dimpotrivă, de grele încercări.

Un astfel de moment, a început în vara lui 1989 când fostul imperiu sovietic și-a început dezintegrarea. Țările Baltice, au știut fiind unite, să profite la maximum de acest moment, și cu sprijinul Balticilor din diasporă să-l fructifice și să obțină deplină independență. În prezent merg pe o cale democratică fără deplină independență. În prezent merg pe o cale democratică fără echivoc, încercând să se integreze cu pași mari în viața restului Europei.

Deși acaparată de Stalin în aceeași perioadă ca urmare a pactului Ribbentrop - Molotov dela 23 August 1939. Republica Moldova nu a reușit până acum aceeași performanță.

Cauzele sunt multiple:

• Statul Moldova de dincolo de Prut, smuls României a fost împărțit:

• Bucovina de Nord (ce nu a aparținut niciodată Rusiei în istorie), Ținutul Herța (nici măcar pomenit în ultimatum), și Sudul Basarabiei, au fost date de Stalin cadou Ucrainei.

• Republica Moldova astfel ciopârțită a primit un teritoriu fără granițe naturale în stânga Nistrului, Transnistria cu o populație de circa 650.000 locuitori (din care cca. 125.000 Români), pentru accentuarea structurii slave a populației.

• O astfel de Moldova, fără materii prime, dependentă de energie dar mai ales fără ieșire la mare nu poate supraviețui singură.

Orice independență rămâne pur declarativă și formală.

Frontul Popular Moldovenesc, născut ca urmare a renașterii conștiinței naționale din Moldova de Răsărit dispune de oameni capabili, cu dragoste de neam, animați de curate sentimente patriotice.

Mircea Druc, fostul prim-ministru îndepărtat sub presiunea rusească s'a străduit să reintroducă limba română, cu alfabetul său latin, tricolorul românesc, imnul românesc de Stat, ora oficială din România etc., favorizând drumul pentru reintregirea țării. Pentru scurta vreme cât a stat la conducere merită un loc de seamă în istoria României.

Din păcate, România secătuită economic, nu a putut "cumpăra" Moldova de la Ruși așa cum a făcut cancelarul Kohl cu fosta RDG. Fosta R.F.G. adoptase o lege prin care orice etnic german indiferent de locul nașterii sau domiciliu, odată ajuns în Germania, să capete automat cetățenia germană; aceasta i-a ținut pe Germani solidari și a ușurat ulterior reunificarea ce s'a realizat cu o majoritate covârșitoare.

Parlamentul român și moldovean trebuie să găsească grabnic o soluție în acest sens, și să adopte imediat o lege prin care se acordă reciproc și simultan cetățenie unică locuitorilor de pe ambele maluri ale Prutului din România și restul Moldovei.

Aflată ea însăși în situația de a cerși combustibil, România a acceptat să semneze un tratat cu fosta Uniune în care nu se pomeneste nimic de tratatul Ribbentrop - Molotov și implicit de reunificarea României cu Moldova.

Actuala conducere a tratat cu multe menajamente acest subiect din motive de recunoștință și servilism că se află la putere: a sosit acum vremea să facă totul pentru reintregirea țării.

Trebuie să reamintim totuși că în 1940, când Moldova a fost cedată fără luptă, România a fost avertizată de Rusia și Germania că va dispărea de pe hartă în caz că va opune rezistență.

Dacă România a intrat în război împotriva Rusiei un an mai târziu a fost exclusiv pentru a-și elibera țara și frații aflați sub ocupație în Basarabia și Bucovina. România nu a fost totuși niciodată progermană, simpatia sale îndreptându-se către Anglia și Franța, garanții antebelice, ai frontierelor sale.

Când a fost întrebat de ce nu a oprit armata română la Nistru, Antonescu a răspuns: "Nu se putea; de peste 2000 de ani, dela Romani încoace, doctrina militară spune că trebuie să urmărești dușmanul până la distrugerea finală."

Dragi și scumpi frați basarabeni,

După cum știți, România a săvârșit greșeala de a-și încredința tezaurul Rusiei în Primul Război Mondial: el a fost sechestrat de comuniști: aur, valută, tablouri de valoare, creanțe, arhivă etc. valori inestimabile pe care nu le-a mai văzut nici până azi. România a fost gata să cedeze totuși o bună parte din el (aur și alte valori financiare) la tratativele din 1924 cu Cicerin în schimbul recunoașterii apartenenței Basarabiei la România. Puțin a lipit - Lenin fiind în principiu de acord - ca această recunoaștere să aibă loc.

Dacă România nu și-a putut ajuta economic este pentru că războiul a fost ținută sub ocupație și exploatată sălbatic de toate bogățiile ei: uraniu, aur, petrol, lemn, sare etc. plătind despăgubiri de război Rusiei de peste 100 miliarde dolari. Dar sufletul întregului popor român este alături de voi.

Episcopul greco-catolic (azi cardinal) Alex. Todea a fost învințit - în virtutea politicii comuniste de genocid al intelectualiilor țării - împreună cu George Brătianu prin 1952 la Sighet. Acesta era bolnav de stomac și făcuse dizenterie. Venise o comisie dela București, care i-a promis un tratament medical, cu o singură condiție: să revină asupra a ceea ce scrisese, că Basarabia și Bucovina erau pământuri românești și să afirme într-o nouă ediție că ele aparțineau Rusiei. Cu alte cuvinte, să se lepede de Moldova.

"N'am să-mi trădez niciodată patria. Nu pot dezminți o realitate istorică și nimeni în această lume nu va putea argumenta că eu așa afirma neadevăruri în ceea ce privește istoria Românilor." "Atunci nu vei fi îngrijit, n'o să ai parte nici de tratament, nici medicamente și vei pieri aici". "Si voi veți pieri într-o bună zi dar nu la fel: una e să mori demn și alta în mod las". L-au părăsit și a murit singur în chinuri groaznice. Nu a fost decât unul dintre martirii neamului nostru. Nu s'a trădat nici măcar pe el însuși. Dumnezeu s'a-l odihnească în pace iar sufletul său să vegheze la reintregirea țării pe care atât a iubit-o.

Frați basarabeni, se apropie alegerile.

După înlocuirea lui Mircea Druc, după ce timp îndelungat Președintele Snegur a refuzat în mod lăudabil să semneze tratatul Unional, după ce la București ne-a reamintit acel minunat îndemn "Să ne ținem de neamuri", brusc Dl. Snegur a schimbat orientarea semnând tratatul economic urmat de un alt acord pentru plata solidară a unui împrumut pe care

"Cei 7" urmează să-l acorde numai acelor republici care acceptă să rămână într-o nouă uniune.

Este într-adevăr cu totul regretabil că Dl. Mircea Snegur să declare că se opune cu vehemență unui eventual acord cu Ucraina pentru schimbul de teritorii (Transnistria contra Nordului Bucovinei, Ținutului Herța și Sudului Basarabiei). Aceasta ar pava calea celui mai scump ideal al tuturor Românilor, reintregirea țării.

Locul firesc al Moldovei nu este alături de Kazahii, Turkmeni, Tadjici etc., ci alături de frații lor de sânge din restul României. Este un adevăr atât de simplu că numai un dușman al intereselor țării ar putea spune nu. Personal, i-aș încredința absolut orice funcție unui Basarabean, inclusiv cea de președinte al țării în noul stat românesc, scotocindu-l ceea ce este de fapt, fratele meu.

Dacă cineva a afirmat că nu poate uita pelemele jandarmilor români, atunci am să-l rog să citească revista "Patrimoniul" din Chișinău, și alte materiale, în care se tratează cu amănunt masacrele din Basarabia și Bucovina de Nord, unde sate întregi au fost masacrate sau trimise în Siberia în toată această perioadă de 50 de ani. Românilor moldoveni dați pieirii nu mai pot vorbi.

Pentru noi ca Români, acesta este un

eveniment de importanță covârșitoare deoarece Moldova nu are frontiere cu Rusia. Este una din ocaziile favorabile pentru ca și Români de pe ambele maluri ale Prutului SA SE REUNEASCĂ ACUM ÎN VIRTUTEA DREPTULUI SAU ISTORIC DE NEAM, LIMBA ȘI CREDINȚA STRAMOSEASCĂ.

Toți Români, și mai ales oamenii de Stat, cu cele mai înalte funcții în frunte cu președinții celor două state trebuie să facă totul pentru împlinirea acestui ideal. Nimeni să nu se cramponeze de putere, de scaunul pe care-l ocupă. În noua Românie, toți fiii săi capabili își vor găsi locul.

Când Dumnezeu, supărat pe poporul israelit că și făcuse un idol de aur, a vrut să-l piardă, Moise l-a rugat: "Iartă Doamne păcatul acesta mare, sau șteargă-mă mine din cartea ta." Într-atăt de mare a fost iubirea sa față de neam.

Ocaziile favorabile apar în istorie rar, mai ales pentru o țară așezată la răscruce de drumuri ca a noastră.

Toată suflarea românească de pretutindeni trebuie să fie UNA. Aromânii, frații noștri din Sudul Dunării, trebuie și ei să ne susțină în această uriașă încordare pentru realizarea celei mai scumpe aspirații ale noastre: REINTREGIREA ȚĂRII.

DUMNEZEU SA AJUTE POPORUL NOSTRU ÎN ACEASTA SFANTA ÎMPLINIRE.

PROCLAMAȚIA DELA IAȘI A "CONSILIULUI NAȚIONAL AL UNIRII"

Unul dintre idealurile pentru care a luptat poporul român în istoria sa milenară a fost realizarea unității naționale-statale. Aspirațiile de unitate au fost continue prezente în întreaga viață economică, politică și culturală a națiunii noastre, avându-și temelii în viziunea neîntreruptă pe același teritoriu, în legăturile multiple și neîntrerupte ce au existat de-a lungul veacurilor între toate regiunile românești, în conștiința unității de origine, neam, limbă, de obiceiuri și credință creștină.

Dezmembrarea statului național român la 1940 prin aplicarea prevederilor pactului Molotov-Ribbentrop a cauzat numeroase suferințe poporului român. Lichidarea consecințelor acestui pact de violență asupra suveranității și integrității teritoriale a României poate avea loc doar prin realizarea voinței întregului popor român de unitate și independență națională.

Întruât în Convenție, Consiliul Național al Unirii adresează întregii națiuni române în sfânta zi a Unirii prezenta Proclamație:

În baza dreptului popoarelor la autodeterminare și unitate națională, înțelegând necesitatea restabilirii Statului Național Unitar Român în hotarele lui firești dela 1 Decembrie 1918, recunoscute prin tratate internaționale, fiind conștienți de oportunitatea momentului istoric favorabil lichidării consecințelor pactului Molotov-Ribbentrop și ale agresiunii sovietice asupra României,

în urma cărora Basarabia, Nordul Bucovinei și Ținutul Herța au fost desprinse din trupul Țării, act silnic ce a determinat exodul a peste 800.000 de Români, exterminarea în masă a Românilor rămași sub ocupația sovietică, distrugerea sistematică a ființei naționale, a credinței creștine și a conștiinței de neam, precum și implementarea de populație alogena în teritoriile anexate în scopul dizolvării și asimilării totale a elementului etnic românesc, stăpân din todeauna pe aceste pământuri, constatând urmări nefaste ale politicii coloniale înalte asupra resurselor și a economiei acestor regiuni, soldate cu menținerea Basarabiei și Nordul Bucovinei într-o permanentă stare de subdezvoltare, reducându-le la condiția de sursă de materii prime -situație ce a generat un nivel mediu de de trai sub limita sărăciei-

considerăm că națiunea română are datoria sacră în fața lui Dumnezeu și a oamenilor să înlăture nedreptatea istorică ce l'a făcut, printr-un act de voință națională care să reintrească România în granițele ei firești. Numai o asemenea decizie asumată de către toată suflarea românească în deplină solidaritate prin depășirea disensiunilor interne de orice natură, precum și a complexului de inferioritate în raporturile cu statele vecine, poate apropia ziua reunificării patriei. Numai astfel putem evita efectele dezastruoase asupra economiei și calității vieții, dar și pericolul unui conflict

militar cu forțele antinaționale din aceste teritorii.

Dezagregarea statului sovietic provoacă tendințe periculoase de restaurare sub o altă mască a acelorasi structuri imperiale, obligându-ne să adoptăm o decizie similară cu cea din 1918, adică ieșirea imediată a teritoriilor ocupate de sub influența vecinilor din Est și reasezarea României în frontierele ei legitime.

Fiecare Român trebuie să-și găsească locul în mișcarea unitară.

Astăzi, la 130 de ani dela prima ședință a parlamentului Principatelor Unite care a avut loc la București în ziua de 24 Ianuarie 1862, istoria face să fim reuniți într-o ședință a parlamentelor români dela București și Chișinău, sprăjini de forțe unitoniste din toate teritoriile românești, pentru a împlini ceea ce vitregile unui veac ne-au împiedicat să îndeplinim.

Noi nu sărbătorim îngroparea unui imperiu, ci învierea unei națiuni, întrucât acest secol a demonstrat încă odată că Dumnezeu își face istoria sa cu oamenii prin națiuni și nu imperii.

Perceptul biblic de a-i face aproapei ceea ce ți dorești pe ti vom aplica față de conlocuitorii noștri de alte naționalități.

Suntem conștienți că prin întregirea României, în conformitate cu normele de drept internațional, țara noastră va deveni un factor stabilizator în această zonă a Europei.

Așa să ne ajute Dumnezeu! Iași, 24 Ianuarie 1992

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ȘI BRAZI..."

Apărători ai românismului în Nordul Bucovinei

VEȘTI DIN ȚARA FAGILOR

Ultima jumătate a anului 1991 a fost marcată în Bucovina ruptă dela sânul Patriei-mame printr'un nou avânt de intensificare a luptei Românilor de aici pentru drepturile lor legitime, printr'un șir de fapte ce le fac cinste. Iată doar câteva, mai semnificative.

— Ion CREȚU —

Teatrul de vară din Grădina Publică (astăzi botezată Parcul T.G. Șevcenko) din Cernăuți, s'a dovedit prea mic pentru a-i putea găzdui pe toți doritorii de a participa la marea sărbătoare națională "Limba noastră cea română". Că-tava mil de intelectuali, țărani, funcționari, muncitori, studenți, elevi din toate colțurile Bucovinei s'au adunat să se închine limbii materne, s'o apere, s'o salveze dela pleire. Căci timp de jumătate de secol de dominație bolșevică s'a făcut tot posibilul pentru rusificarea și ucrainizarea populației băștinase, pomenindu-ne astăzi noi, Români, să constituim, la noi acasă, doar 20 la suta din numărul total de locuitori!

Sărbătoarea a început cu o slujbă divină, ținută de un sobor de preoți din Cernăuți și din mai multe orașe din România, care au sfințit mulțimea de steaguri tricolore, au înălțat rugăciuni întru ocrotirea Românilor și graiului lor matern. În zecile de cuvântări rostite de reprezentanți ai Românilor bucovineni, de oaspeți din toate provinciile istorice românești a răsunat ferm cerința de a ni se acorda dreptul inalienabil pentru a ne păstra și dezvolta ceea ce avem mai scump - limba maternă.

Printre oaspeții sărbătorii s'a numărat și Domnul Nicolae Lupan (Paris), Președintele Asociației Mondiale "Pro Basarabia și Bucovina", care cu ani în

urmă a fost unul din organizatorii emisiunilor în limba română, la postul de radio Cernăuți.

***

La chemarea conducerii Societății pentru cultură românească "Mihai Eminescu", câteva sute de Români purtând drapelul tricolor și placarde, s'au adunat în fața sediului comitetului executiv al sovietului regional Cernăuți, protestând împotriva tăgădării rezolvării cerințelor lor. Iar acestea sunt:

1. Recunoașterea Tricolorului drept simbolul național al Românilor din regiune și arborarea lui pe clădirile de Stat și ale organizațiilor obștești;

2. Recunoașterea limbii române, alături de cea ucraineană, ca limbă oficială pe teritoriul regiunii Cernăuți;

3. Retrocedarea Societății pentru cultură românească "Mihai Eminescu" a caselor naționale care au aparținut până la cucerirea Societății pentru cultură și literatură în Bucovina.

Lumea a continuat pichetarea sediului prefecturii până ce a fost informată asupra hotărârii adoptate în chestiunea respectivă de sesiunea sovietului regional, care tocmai avea loc. În linii mari, doleanțele Românilor au fost acceptate. Dar, spre regret, rezoluția lor practică se tăgădează ca și mai înainte, găsindu-se o mulțime de motive. Ne întrebăm până când?

BUSTUL LUI ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT LA ȘCOALA DIN VOLOCA

***

Una dintre cele mai cumplite urgi comuniste căzute peste capetele Bucovinenilor a fost "ateismul științific". Hulirea credinței în Dumnezeu, închiderea și distrugerea bisericilor, interzicerea sărbătorilor religioase și chiar persecutarea credincioșilor au fost ridicate la rang de politică de Stat. Însă zădărnici toți! Credința moștenită din moși strămoși a suportat, a ieșit învingătoare în luptă, s'ar părea inegală, cu totalitarismul bolșevic - anticrist.

Numai toamna aceasta în străvechea vatră românească Crasna (la o aruncătură de băț de Putna lui Ștefan cel Mare și Sfânt, de care o desparte sârma ghimpată), la Carapciu pe Siret și la Ropcea au fost ridicate, prin osărdia credincioșilor, biserici noi. În multe alte localități s'au reconstruit cele vechi. În ultimii doi ani, numărul parohiilor din Nordul Bucovinei a crescut dela 67 la 110, serviciul divin în ele li fac astăzi 93 de preoți Români. În prezent 24 de tineri bucovineni urmează studiile teologice în România.

***

La 26 Octombrie 1991, s'au împlinit 100 de ani dela strălucita victorie din Coorții Cosminului a lui Ștefan cel Mare asupra Leșilor.

Intr'un mod original au hotărât să marcheze această dată profesorii și elevii dela școala medie din Voloca, comună situată chiar la poalele Coorții Cosminului: ei au dezvelit în școala bustul Domnului Ștefan (sculp-

tu) al Național Român al Bucovinei din neuitatul an al Marii Uniri - 1918, doctor în drept, Ministru al Bucovinei până în 1919.

Barbarii cominiști, cu slugarnicul ajutor al coziilor lor de topor din partea locului, s'au străduit să-i steargă de pe fața pământului până și mormântul din orașelul Storojineț, unde-și avusese moșia.

Descoperit în vara anului 1980 de membrii Cercului "Arborea" (președinte ziaristul Dumitru Covalciuc), s'a început munca pentru aducerea mormântului în ordinea cuvenită. Din inițiativa Domnului Ioan Groza, membru al filialei Bihor a Asociației Mondiale "Pro Basarabia și Bucovina" și cu concursul prefecturii județului Bihor și al episcopatului Oradei și Bihorului, a fost copleșită în marmură albă o frumoasă cruce, adusă la Storojineț de amintitul Domn Ioan Groza și de Domnul Vasile Ilica.

La dezvelirea acestui monument pe mormântul lui Iancu Flondor, care a avut loc în ziua Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, la Storojineț s'au adunat oaspeți din Cernăuți, București, Iași, Brașov, Timișoara, Oradea, Suceava, Rădăuți, Chișinău, reprezentanți ai Românilor din Statele Unite ale Americii și Letoniei.

Mai mulți preoți au slujit un parastas și au sfințit crucea și mormântul. Deasupra mormântului lui Iancu Flondor din nou a sălăit semet

Tricolorul. Mulțimea de popor adunată aici a adus un profund omagiu marelui fiu al Bucovinei, celui care după cum e scris pe cruce, "Împreună cu Iuliu Maniu, Pantelimon Halipa, și alții ați organizat și condus înfăptuirea Marii Uniri a tuturor Românilor".

***

La Cernăuți a avut loc Congresul de constătuire a Alianței Creștin-Democrate a Românilor din Ucraina. A fost elaborat proiectul de Statut, care, printre altele, prevede:

- Apărarea drepturilor omului și cetățeanului pe baza Declarației generale a drepturilor omului;

- Sprijinirea oricăror inițiative și acțiuni legitime având drept scop ridicarea nivelului de trai al cetățenilor, consolidarea tuturor forțelor progresiste;

- Reintroducerea creștinilor la credință, renașterea valorilor morale creștinești.

Fiind o mișcare social-politică care activează pe teritoriul Ucrainei, se menționează în proiectul de Statut, A.C.D.R. își va desfășura întreaga activitate prin metode democratice, respectând Constituția și legile Ucrainei, normele dreptului internațional. Propovăduirea urii și violenței, a oricăror forme de discriminare este incompatibilă cu aflarea în rândurile A.C.D.R.

În prezent are loc crearea organizațiilor primare.

CRUCEA PE MORMÂNTUL LUI IANCU FLONDOR DIN STOROJINET

Foto: Vadim GOMANUC

NOUA BISERICĂ "ACOPERĂMÂNTUL MAICII DOMNULUI" DIN CRASNA

Foto: Vasile BĂCU

Mărturie

A 4-A MINERİADĂ DESCRISĂ DE UN MARTOR OCULAR

—Lt.Col.Ing. SILVIU POPESCU—

Pe 25 Septembrie 1991, în jurul orei 14.00, primele garnituri cu mineri au sosit în Gara Băneasa. La ora 15.00, aproximativ 4000 de mineri au ocupat Piața Victoriei, așezându-se turcește în fața sediului guvernului.

Bucureștenii i-au așteptat cu flori la Gara de Nord și Băneasa, deoarece mătiau unde nu s-a văd. De asemenea, o altă parte a populației capitalei se postase pe trotuarele învecinate ale sediului guvernului, așteptând în tăcere sosirea minerilor.

Această populație care cunoștea scopul noii descinderi în București a minerilor a dorit și a reușit să le demonstreze acestor oameni care i-au bătut, în mai multe rânduri, că știu să uite, și că trebuie să fie uniți împotriva impostorilor și a demagogilor.

Pentru cei care nu cunosc acest lucru, scopul venirii minerilor în București, în Septembrie, a fost acela al rezolvării conflictului lor de muncă, a tragerii la răspundere a Primului ministru Petre Roman și a guvernului său de unicat tehnocrate, pentru toate promisiunile economice neonorate.

Deși acești oameni nu aveau decât în parte dreptate, noi i-am sprijinit. Lupta nu trebuie să se dea pentru obținerea unor drepturi ale unei sau altei categorii sociale. Toți românii trebuie să o dăci mai bine. Egoismul trebuie să dispară.

În fine, Domnul Petre Roman, aflat în sediul guvernului, ca aroganță care îl caracterizează, accentuată pe zi ce trece, a refuzat să dea ochi cu mineri și a preferat să fugă pe scara de serviciu, nu înainte de a da ordin trupelor Ministerului de Interne și armatei masate în sediul guvernului, să deschidă focul. Surpriza de atacul brutal cu grenade, petarde, rachete fumigene, lacrimogene și sufocante, de tiranul, inițial, numai cu gloanțe de cârmă, mineri au reacționat violent. Aceasta și ca urmare a uciderii de către agresori a unui student, a unei femei și rămirii deosebit de gravă a unui miner. S-a aplecat la sticle incendiare și s'a încercat fortarea ușii principale de intrare în sediul guvernului. Așa zisele trupe de restabilire a ordinii au ripostat cu cartuze de război.

Față de această situație, deosebit de gravă, și luând în considerare faptul că conducerea României a desconsiderat avertismentul C.A.D.A., prin care cerea puterii să nu facă apel la violență, această organizație a decis sprijinirea luptei minerilor prin asigurarea asistenței de specialitate.

Ofițerii C.A.D.A. au fost alături de mulțimea dezlănțuită a Bucureștiului și de partea minerilor.

Nu mai încape să-lămurim liderul minerilor, domnul Cosma, i-a salvat și de această dată pe guvernanti. De altfel acest lider era la mâna puterii, lucru pe care l-a aflat mai târziu din gura Primului ministru Petre Roman, care a dat în vileag că acest lider sindical în urmă cu mai bine de trei luni de zile, a salvat un accidentat mortal cu mașina. Desigur că acest lucru ar fi fost ascuns și pe mai departe decât minerii nu s'ar fi revoltat împotriva acestui Don Juan al României. Tot dela această personalitate "mai burgheză" comunistă Petre Roman, am aflat că justiția cercetase în prezent cazul domnului Cosma.

Minerii au venit la București, de data aceasta înarmati de a nu se putea la violență și distrugeri materiale și cu atât mai mult nu s'au așteptat la o reacție brutală din partea "petardierilor" lacrimogeni, vorta ripostului Cosmașcu, pe care l-au scapat de stătea ori de furia "bandelor de legușari".

Cu surpriză că dacă s'ar fi așteptat la o asemenea reacție criminală ar fi venit, cum afirma Cosma, să trage și să termine odată și pe mine și pe toți cei din jur. Au greșit și pe mulți dintre ei și dintre noi ne-a costat viața.

În dimineața celui de a doua zi, 26 Sept. 1991, ortaci disperși în tot Bucureștiul s'au regrupat în Piața Victoriei.

Aici ofițerii de rezervă, membri ai

C.A.D.A., au reușit să-i determine pe camarazii lor de arme, aflați în sediul guvernului, să nu mai apeleze la forță, să nu mai deschidă focul asupra minerilor.

Ca urmare a pactizării armatei cu mineri, trupele Ministerului de Interne nu au avut ce face și nu trebuit să renunțe, pentru un moment, la folosirea forței. Până în jurul prânzului, mineri împreună cu soldații au făcut plaje, în fața sediului guvernului, urcați pe blindatele armatei.

În toată această perioadă de acalmie, Ministrul Apărării Naționale, Generalul locotenent Spiroiu Nicolae, un alt pui de trădător al poporului și armatei române, copil de suflet al ex-Ministrului Stănculescu, spunea de furie.

În după amiaza zilei, Cosma dirijează ortaci către Parlament, unde se aflase că se găsea Primul ministru Petre Roman. Deși manevra a fost deosebit de rapidă și i-a surprins pe apărătorii acestui edificiu, nici de această dată mineri nu au avut noroc. Acest pui de cățea comunistă, a reușit din nou să fugă. Mineri au dezarmat trupele care apărau această instituție și au pătruns, fără a li se opune nici o rezistență, în incinta Parlamentului. Mult s'au mai căinat cei doi miniștri de Interne, recte Doru Viorel Ursu și Ministrul Apărării Naționale, Generalul Spiroiu Nicolae. Parlamentarii fesenisti i-au făcut cu ou și cu ojet, i-au făcut albe de porci, ba mai mult unii i-au calificat, trădători. Cu alte cuvinte le-au spus pe nume.

Da, domnii parlamentari, nu aveți dreptate, sunt trădători, dar nu trădătorii dumneavoastră, ci ai națiunii. I-ați calificat drept trădători că nu au tras și de această dată, în popor? Care este deosebirea între timpurile lui Ceaușescu și cele de azi? Astăzi, în timpurile prezente, ai votat o lege de a ucide legal oamenii. Aceasta este democrația dumneavoastră. Vă vine și vouă rândul, la toți. Nimic nu se va uita. Aceasta este democrația unor avocați ratați, a unor incapabili și imbuibați, relicve ale dictaturii ceaușiste. Niște fosile, infanții politici, senili și plini de aroganță și pretenții. O rușine a acestui popor.

În timp ce mineri au descins în Parlament, eu mă aflam cu o delegație a acestora la Televiziunea Română "liberă", unde doream să citesc Comunicatul organizației noastre, către țară. În acest comunicat ceream, din partea noastră, demisia domnilor Ion Iliescu, Petre Roman și Răzvan Theodorescu.

Vă imaginați desigur că am fost refuzat, în termenii cei mai "politicoși" de către apreciatul "istoric" Răzvan Theodorescu, care mi-a trimis la poartă patru securiști înarmați pentru a mă aresta. Noroc cu mineri, că altfel acest nimeni cu fașon de intelectual și-ar fi văzut visul îndeplinit. I-am promis că o să ne întorcem, și așa a și fost.

Aflând că mineri sunt la Parlament, ne-am îndreptat și noi pași spre incinta acestei instituții. Am pătruns înăuntru. Era un vacarm de nedescris, un sfert dintre parlamentari au dat bir cu fugiții. Ceilalți nu se mai puteau ridica din cauza greutateii pantalonilor. Când am pătruns, la microfon se afla domnul Papion, Ion, Rația. Ne-a povestit cum este democrația occidentală, și că Parlamentul acolo este sacru. În acest sens a cerut minerilor să-i lase pe parlamentari să-și continue munca creatoare. Ce fel de muncă? De legi antipopolare. După ce au luat cuvântul și alți mineri în afara Domnului Cosma, care a expus scopul venirii în București și la Parlament, eu mai vorbit și alți oameni arătând parlamentarilor tipurile de cartuze cu care s'a tras în ei. Ca un fapt divers vă aduc la cunoștință că s'a tras în oameni și cu cartuze dum-dum, de vânătoare, cu alicie.

Așa suntem noi oamenii din România catalogați, în continuare, ca animale. Intocmai, sau mai bine zis, mai rău ca pe vremea lui Ceaușescu.

Am luat cuvântul și eu din partea C.A.D.A. și am citit comunicatul nostru. Parlamentarii fesenisti au rămas ca la dentist. Nu se așteptau din partea noastră

la o asemenea reacție. Am avut plăcerea să reascult și să mă revăd la televizor citind în Parlament acest comunicat. El a fost difuzat ca să justifice pericolul ce planează din partea acestei organizații paramilitare, legionare. Probabil după mintea lor de găgăuță, o nouă Gardă de Fier.

Terminând treaba la Parlament, ne-am îndreptat spre Televiziune, însoțiți de mii de bucureșteni. Pe tot parcursul traseului mulțimea a scandat toată gama de lozinci antiprezidențiale, antiguvernamentale, anticomuniste și promonarhiste, învățate în cei aproape doi ani de luptă împotriva noului regim. Populația, care ne privea, era invitată să se alăture coloanelor de demonstrații.

"Nu mai stăți în balcoane, că o să muriți de foamete!"

"10 lei o pâine ați votat un câine!", "Petre bișnițarul!"

"Jos comunismul!", "Jos guvernul comunist!", "Jos Iliescu!", "Demisia!"

La Televiziune, trupele combinate ale celor două ministere represive și securității, erau împărțite pe zone de importanță. În fața intrării principale se aflau numai cadre militare, care aveau grijă ca trupele să nu fraternizeze cu populația.

Ajunși în zonă, am început să discutăm cu militarii, rugându-i să nu deschidă focul, deoarece am venit la Televiziune, cu scopuri pașnice, pentru ca liderul minerilor să citească un comunicat, adresat țării.

Observând că militarii încep să ezite, cadrele militare au deschis din proprie inițiativă focul împotriva mulțimii. În mai puțin de 10 minute au fost dezbinate peste 100.000 de grenade, petarde cu substanțe toxice, lacrimogene, sufocante, fumigene, cartuze de semnalizare și gloanțe de tot felul. Întreaga zonă a fost invăluțată într-un nor imens și dens. Aerul a devenit insuportabil, ochii usturau și lacrimau îngrozitor. Se tragea din toate direcțiile și dela toate nivelurile Televiziunii. Militarii erau postați inclusiv pe acoperișul acesteia, de unde revărsau gloanțele, proiectilele aducătoare de moarte.

În fața acestei noi mârșăvii oamenii au ripostat cu cocteiluri Molotov. Din nefericire distanța, până la zidurile acestei instituții, era prea mare. Nimeni nu se putea apropia de gardul de protecție, blindat cu sarmă ghimpată și dublat cu curent electric.

Sancturile adânci, ce completau această apărare, zădărniceau orice încercare de depășire a gardului Televiziunii.

În această situație am greșit pentru că nu am adus basculante de tonaj mare, pe care să le apropiem de gard, și sub protecția lor să acționăm.

Nu am avut, din nefericire, de partea noastră sindicalul soferilor, care ca și celelalte sindicate au privit pasive lupta sindicalistilor minerii.

Un om curajos și cu inițiativă a adus un buldozer cu care a încercat să distrugă poarta principală, prin care pătrundeau mașinile în curtea Televiziunii. Armată și trupele Ministerului de Interne au ripostat cu focuri de armă automată. A murit excavatorul, iar alți oameni, foarte mulți, au fost răniți. Deși fără mijloace eficiente de ripostă manifestanții au continuat lupta lor până în jurul orei 2 noaptea, aruncând cocteiluri Molotov, confecționate de copiii aflați în zonă. Pericolul încercuirii totale de către scutieri, concentrația mare a gazelor toxice, ne-au obligat să ne retragem în Piața Universității. Aici am hotărât să așteptăm ivirea zorilor. Oamenii s'au aplecat tăcuți pe caldarâm, mulți dintre mineri adormind.

La patru dimineața, trupele de bătași și criminali profesioniști au atacat mulțimea dispusă în piață. Mineri obosiți, nemâncați și însetați au fost surprinși în somn. Aceștia au fost uciși sau bătuti crunt. S'au operat numeroase arestări. Concomitent, pentru a șterge urmele masacrului, echipe speciale evacuează morții și răniții. Demonstrații s'au salvat fiecare cum a putut, unii năvălind în hotelul Intercontinental, alții retrăgându-se spre Ambasada Americană. La sfatul meu, în dimineața zilei a treia, Cosma a participat cu o parte din mineri, la Congresul P.N.T.C.D. Mineri au fost primiți cu "urale și ovaii" prelungite. Lucrările Congresului se desfășurau în sala mică a Teatrului Național, deci în imediata apropiere a terenului de luptă, a Pieșii Universității. Delegații străini participanți la acest Congres au putut vedea cu ochii lor adevărata față a drepturilor omului din România post Ceaușescu.

Geamurile sparte și celelalte stricăciuni produse hotelului Intercontinental și Teatrului Național, aerul încă greu respirabil, datorită persistenței gazelor, mașinile carbonizate ale turiștilor cașii la hotelul amintit, toate acestea i-au edificat. Mineri le-au arătat, de asemenea, cartuzele de toate calibrele, mărimea cu care s'a tras în ei.

Continuare în numărul viitor

MINERII CELEBRÂND DEMISIA LUI PETRE ROMAN

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Doamnă văduvă, 57 ani, 1,66 m. cu studii superioare, fără obligații, stabilită în RFG caută domn corespunzător, cca. 1,80 m. cu situație financiară și carnet de conducere auto. RĂSPUNSURI LA J. Schonberger Weissenburgerstr. 7, 5100 Aachen, West Germany.

*Domn, rezident american, ajută o doamnă care dorește să se stabilească în America, cu toate drepturile legale, prin căsătorie. Relații la tel. (213)467-6447, după ora 6.00 p.m., ora Californiei.

*Tânăr, 23 ani, 1,85 m, cu suflet bun, ochi căprui, păr saten (foarte atrăgător fizic), domiciliat în Danemarca de 3 ani de zile, doresc să cunosc o tânără între 20-35 ani, cu inima caldă și iubitoare, în vederea unei căsătorii în orice altă țară sau continent. Aștept oferte serioase pe adresa: Sonnea Florin, PGRamms Alle 69 st. th. 2000 Frederiksberg, Copenhagen, Denmark.

*Român, 27 ani, dorește parteneră de viață și căsătorie din una din următoarele țări: Canada, Suedia, Australia, Statele Unite. Vârsta partenerii să fie până în 40 ani. Aștept răspuns pe adresa: Ovidiu Băisan, Hotel "Waldhorn", room 13, 14-Nothelfer-str.39, 6500 Mainz-Gonsenheim, Germany.

R.F.P.A. ANUNȚĂ

Edităm cărți, broșuri, reviste la prețuri competitive, în limbile română, engleză și franceză.

Pentru informații, contactați agenția RPPA la adresa:

P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

CARTI IN LIMBA ROMANA 1001 BANCURI POLITICE

1001 BANCURI POLITICE — ediție adăugită a cărții „600 bancuri politice”; peste o mie de glume. Preț US \$10.00 o carte și transportul în USA, Canada. Trimiteți check sau money order la: YellowBird Publishing, 4050 Waveland Chicago IL 60641

TRANSFER PASAGERI

La sosire sau plecare pe aeroporturile J. F. Kennedy și La Guardia de la Tarom sau alte companii europene pe linii americane sau canadiene TARIFE REZONABILE!

+++ (718) 899-9564 +++

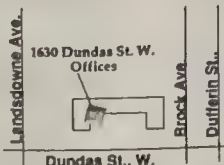
DENTAL OFFICE

DR. AUREL DAVID & DR. SIMION MUSULAN

PROGRAM

Luni - Vineri:
10 a.m. - 7 p.m.

Sâmbătă
9 a.m. - 3 p.m.

ACCEPTĂM URGENTE

531-8704

1630 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

- MATOL -

MATOL este un amestec lichid format din extrase a 14 plante diferite, bogat în vitamine și minerale.

~ Produs miracol canadian ~
Pentru toate vârstele, pentru toate bolile.

Garantat.

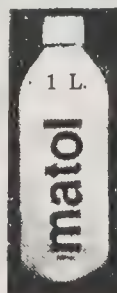
DISTRIBUTOR INDEPENDENT

P.O. Box 20057 Upper James

Hamilton, Ont. L9C 7M5

TELEFON: (416) 574 2556

- MATOL-NUMAI PRIN DISTRIBUTORI -

ALL DENTAL PLANS ACCEPTED

ACCEPTĂM URGENTE

DR. M. STRUGURESCU
DENTAL SURGEON

745 DANFORTH AVE. #309
(LA EST DE PAPE AVE.)
PARCARE AMPLĂ

469-1968

STATIA DE METROU PAPE
DANFORTH

LUNI - VINERI (10a.m. - 8 p.m.)
SÂMBĂTA (9 a.m. - 2 p.m.)

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

TRAVEL

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI	de la \$ 775
MONTRÉAL - BUCUREȘTI	\$ 775
HALIFAX - BUCUREȘTI	\$1039
VANCOUVER - BUCUREȘTI	\$1300
EDMONTON - BUCUREȘTI	\$1238
NEW-YORK - BUCUREȘTI	\$ 675
CHICAGO - BUCUREȘTI	\$ 675

TORONTO - FRANKFURT	\$590
TORONTO - LONDRA	\$490
TORONTO - AMSTERDAM	\$590
TORONTO - LOS ANGELES	\$350
TORONTO - NEW YORK	\$199

FLORIDA	\$199
ACAPULCO	\$299
JAMAICA	\$299
VENEZUELA	\$399

TELEVIZOARE

PHILIPPS MULTI-SYSTEM 21"

\$657

JVC PAL-SECAM 21"

\$621

TRANSPORT ȘI ASIGURARE INCLUDE

VCR AKAI	\$345
PLAYER AKAI	\$285
VIDEO CAMERA JVC	\$1150
MICRO WAVE	\$245
CONVERTOR SATELITE	\$240
TELEFOANE CU ANTENĂ	\$59
ANSWERING MACHINE	\$49
FAX	\$399

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb = \$57.33

peste 25lb = \$2.80/Kg

LIVRAREA LA DOMICILIU ÎN BUCUREȘTI ȘI MARILE ORAȘE

INCHIRIERI DE MAȘINI PE TERMEN LUNG/VÂNZĂRI DE MAȘINI NOI TAX FREE
CURIER SAPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE, ETC.)

TRIMITERI DE BANI ÎN ROMÂNIA ÎN 48 DE ORE
PRODUSE ALIMENTARE LIVRATE ÎN 24 DE ORE

SERVICIILE NOASTRE SUNT DISPONIBILE
ȘI CU PLATA ÎN RATE (PLĂȚI PESTE \$1000)

TORONTO

TEL: (416) 463-6000
FAX: (416) 463-7990

CHICAGO

TEL: (312) 561-3163
FAX: (312) 561-0784

BUCUREȘTI

TEL: 33 44 17
FAX: 10 10 59

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

DESPRE POCĂINȚĂ ȘI ACUZĂRI OMAGIALE.

Semnalăm inițiativa ce-a pornit din orașul pe care străbunii îl numeau Napocensis Coloniae, azi Cluj-Napoca.

Sase reprezentanți ai Uniunii Democratice a Maghiarilor au cerut furtare "Federației Evreilor din România" pentru acțiunea Budapestei care, în timpul războiului, a trimis pe Evrei din Transilvania în lagărele de concentrare.

Procesiunea condusă de Dl. Domokos Gara, Președintele UDMR, și deputat în Parlament s'a oprit și-a îngemănă în fața "Templului Memorial al Deportatilor" cerând iertare de la Dl. Moses Rozen, Rabinul șef al comunității evreiești. Dl. Rozen a declarat că în fața acestui gest de pocăință Dumnezeu le-a acordat iertarea, apoi i-a îmbrățișat și i-a pupat pe fiecare.

Sperăm că pupăturile să fie într-o binele și liniștea, părți îngropându-se calomniile că n' România ar fi început holocaustul. Repetăm că sub guvernul Antonescu-Legionar (de 4 luni) și guvernul Antonescu nu s'a extrădat un singur Evreu ci, din contra, foarte mulți Evrei din Ungaria și-au găsit salvarea în România.

Asta nu înseamnă că n'au fost, nu sunt și nu vor fi omoruri între cetățenii de diferite naționalități, rase sau religii pe motive ce n'au nimic de-a face cu naționalitatea, rasa sau religia; dar să nu exagerăm cerând Papei să fugă călare de la Mecca la Medina dacă un catolic a omorât un musulman, și nici Rabinului șef să mănânce Vinerea fasole pentru un Evreu a omorât un creștin.

Sperăm că gestul de pocăință să devină contagios. Susținătorii monarhiei să ceară iertare poporului pentru jafurile și crimele comise sub Carol al II-lea.

P.C.R. și F.S.N. să-și ceară iertare Regelui Mihai I pentru că l-au alungat de două ori din țară; iar comuniștii să imite gestul Ungurilor, îngemănând în fața temnițelor unde au murit Maniu, Brătianu, Mihalache etc., fâuritori României Mari. Nu trebuie uitat pentru spovedanie, nici P.F. Patriarh Teoctist care a susținut un regim ateu, n'a protestat când i s'au dăruit bisericile și-a îmbrăcat în odăjdii pe agenții Securității.

În schimb comuniștii nu datorează legionarilor nici măcar un pardon, deoarece fâuritori Impărăției Diavolului ("Evil Empire" cum i-a numit Președintele Reagan) și-au cerut iertare de la cei omorâți prin temnițe scriind despre ei cele mai identificatoare

pagini din istoria cămășilor verzi:

Redăm din volumul D-lui avocat Virgil Mateias: "Mărturie".

"București, Vineri 9 Aprilie 1959".

În fața unui Tribunal format din 5 ofițeri superiori "Președinte fiind Paul Fanchi din Cluj".

Procurorul, după citirea actului de acuzare, a cerut pedeapsa maximă pe motivul că acuzatul, Virgil Mateias, fost prefect în județul Făgăraș "...a contribuit la biruința Mișcării Legionare, ceea ce înseamnă activitate intensă contra clasei muncitoare și ÎNTĂRZIEREA BIRUINTEI COMUNISMULUI ÎN TARĂ" (Sublinierile noastre).

Acuza că Mișcarea Legionară a cauzat întârzierea biruinței "Impărăției Diavolului" sunt omagii ce se înscriu în istorie.

VA COLABORA

O.C.E.P. CU F.S.N. ?

O. C. E. P. a adresat Procuraturii Generale din București o cerere, însoțită cu dovezi, prin care arată că distincții membri ai organizației n'au putut lua parte la genocid și deci trecutul lor este iertat de orice alte inculpații cum s'a stabilit cu ocazia procesului de la Timișoara când au fost dați în judecată numai cei care au comis crime în timpul revoluției.

Se subliniază atitudinea morală a Ocepștilor față de unii conducători ai actualului regim:

Membrii O.C.E.P. nu pot fi acuzați nici măcar că au huiduit pe tinerii revoluționari de la Timișoara, Cluj, București etc.

Membrii O.C.E.P. așteaptă cu încredere hotărârea Curții Supreme și speră să fie plasați, dacă nu mai sus, cel puțin pe același piedestal moral și legal ca și membrii din P.C.R. și F.S.N.

Plângerea adresată Procuraturii Generale în numele O.C.E.P. (Organizația Criminalilor și Excroclilor Profesioniști) e semnată de firma de avocați: Bulă & Bulă.

AUZITE

În dreptul Palatului Regal din București o rață albă legată la gât cu un papion roșu se plimba pe stradă în amuzamentul pietonilor care l-au ghicit parțialul. Rața a scăpat nevătămată.

Principiul tovarășilor care se descurcă pe coridoarele ministerului înărcinat cu privatizarea: Sălom-totul!

ÎNAINȚĂM ÎNAPOI

Ultima vizită a minerilor are drept consecință o minimă întârziere de 6 luni în dezvoltarea economică.

ROMFEST '92

7, 8, 9 AUGUST 1992

HAMILTON, ONTARIO, CANADA

Președinte,

Nicolae PORA

Secretar,

Nicu POPESCU

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA LOR 1X0

Puteți procura de la adresa de mai sus, următoarele cărți:

PITEȘTI DE D. BACU	\$ 20.00	VORBE CU TALC, de Vasile MILITARU	\$ 6.00
POEZII DIN INCHISORI, culegere de Zănuș PANA	20.00	PUNCTE DE VEDERE, de Eugen POPESCU	15.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zănuș PANA	18.00	POVEȘTE DE DINCOLO, de Ana Maria MARIN	7.00
AMINTIRI DIN INCHISOARE de Nicolae DIMA	15.00	DESTARĂȚII, poezii de Ana Maria MARIN	7.00
CETĂȚI SFĂRAMATE, schițe și nuvele de N.NOVA	7.00	PARMITHI, de Victoria BATU	5.00
CORNELIU ZELEA CODREANU (53 de ani dela asasinare)		DURERI CONDENSATE, poezii de Vasile MUSTATA	5.00
SI Se comandă împreună	22.00	MEDITAȚII ȘI MARTURISIRI, de Ilie OLTEANU	5.00
CITATE CULESE DIN DOCUMENTE		PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, poezii de Alex. BIDEANU	10.00
PRIVIND MISCAREA LEGIONARA		CARUTA CU SCANDURI, de Marcel PETRISOR	5.00
PENTRU LEGIONARI, Cornelii Z. CODREANU	20.00	VRETI SA RADETI, de Florin SCARLATESCU	5.00
DEZGROPAREA CAPITANULUI, de Vasile POSTEUCA	8.00	JURNALUL FERICIRII de monahul N.STEINHARDT	22.00
DIN IMPARATIA MORTII, de Gabriel BALANESCU	22.00	TRANSYLVANIA (limba engleză) de Traian GOLEA	10.00
ARON COTRUS, opere complete	20.00	-Restablishing Historical Truth-	
DESPRE NOI, de Eugenia USERIU	15.00	POEMS FROM COMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
TEMELE DE VEAC NOU, de Vasile MILITARU	18.00	THE ANTI-HUMANS	
STROPI DE ROUA, de Vasile MILITARU	20.00	(Pitești, tradus în limba engleză) de D.BACU	20.00
POEMELE NEMURIRII, de Vasile MILITARU	18.00		

★ La fiecare comandă se adaugă \$ 2.00 pentru expediție

CANROM AUTOBODY & SERVICE LTD

Costică Ungureanu-Președinte

EXECUTĂM REPARAȚII AUTO
TINICHIGERIE ȘI MECANICĂ LA
TOATE TIPURILE DE MAȘINI
ATELIER DOTAT CU APARATURĂ
MODERNĂ DE ULTIMUL TIP

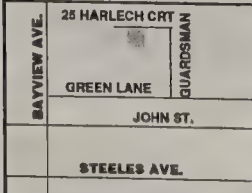
TINICHIGERIE

- TAMPONĂRI
- RESTAURĂRI
- VOPSITORIE
- REPARAȚII PLĂTITE DE ASIGURARE

MECANICĂ

- REVIZII GENERALE
- FRĂNE
- EȘAPAMENT
- ROȚI ȘI CAUCIUCURI
- TUNE UP

•Prețuri imbatabile,
calitate și garanții
•Procurăm mașini la cerere

25 HARLECH COURT

TEL: 764-3751

PENTRU VÂNZĂRI ȘI CUMPĂRĂRI DE CASE APELAȚI LA:

Canada Trust Realty

Member of Toronto & Brampton
Real Estate Boards

Cornelia Georgescu

Sales Representative

Canada Trust Realty Inc./Realtor

Shoppers World
499 Main Street South
Brampton, Ontario L6Y 1N7

Office (416) 456-2333
Fax (416) 453-2515 Residence (416) 791-9378

The Home of Friendly Service

Din presa franceză

ROMÂNIA AMBIGUITĂȚILE POST REVOLUȚIONARE

Parfumul libertății plutește deasupra țării. Dar acesta este amestecat cu impresia apăsătoare a unei democrații amânate și a unei partide de pocher bazată numai pe cacialmale

Considerând că impresia care o fac - în străinătate - asupra noastră este jerpelită, sinteza articolului trimisului special al revistei pariziene "Le Monde", Dominique Audibert, apărut în Nr. 1005 din 28 Dec. 1991.

Bătrânul Jet BAC III al companiei Tarom a cunoscut, probabil, zile mai bune. Din compartimentul pasagerilor se răspândește un miros acru de vagon al unui tren de periferie; mocheta este jerpelită, fotoliile sunt desfundate. Zborul RO 342, Viena-București amintește, în mod ireversibil, de una din acele companii aeriene improbabile dela capătul pământului. Printre coletele îngheșuite pe unde am apucat, călătorii români se întorc acasă, încălcați ca usinii, după ce și-au făcut "piața" în Austria. Piese de schimb pentru automobile, veselă, instalații acustice hi-fi, tot soiul de vechituri heteroclite, tipice unei caravane a timpurilor moderne.

La sosire, în permanență pământul a aeroportului Otopeni, al aceași impresie acută de gubrenenie, de murdărie, de "bișniță". La o distanță de trei ore de Paris, în inima Europei, România te primește cu o lovitură la plex, ca un târg al lumii a treia cu mirosurile lui putrede.

Pentru cine nu a mai văzut străzile Bucureștiului din timpul lui Ceaușescu ceva, totuși, s'a schimbat. Ceva ce nu se poate defini, ceva omniprezent care se citește pe fețele oamenilor, care îmbibă aerul timpului. Ceva esențial după ce ai văzut această țară frântă, acest oraș distrus, care oamenii umiliți. Vezi, pur și simplu, libertatea, binețles precară și poate la discreția unei vînătoare lovitură nepermise sau a unei alte descinderi a minierilor la București.

Pe vremea aceea oamenii deveniseră un popor de umbre, siluete care se furiau cu capul plecat. Astăzi poporul este în picioare, după ce și-a regăsit o demnitate elementară: în ciuda corolilor care se constituie în fața magazinelor, în conștiință, a întreruperii sistemelor de încălzire și a inflației care este de peste 200% pe an. De asemenea în ciuda moștenirii unui socialism halucinant care, alfel, a fost mai distrugător decât oriunde aiurea.

În Piața Universității, în fața zidurilor pe care sunt înscrise lozinci răzbindătoare - "Jos Iliescu, comuniștii afara!" - un grup de vizitatori îndărjii reconstruiește, zilnic, lumea, cu voce tare. Pe partea cealaltă a bulevardului, la barul hotelului Intercontinental,

o veritabilă faună de proxeneți și de traficanți de toate felurile se agită în văzul lumii. La doi pași de Intercontinental, la Muzeul de Istorie al Capitalei, expoziția de fotografii ale revoluției din Decembrie '89 nu vede picior de om. După doi ani de zile, ambiguitatea revoluției române mai plutește în aer, la fiecare colț de stradă. În parfumul libertății regăsite se amestecă impresia apăsătoare a unei democrații amânate și a unei permanente partide de pocher bazată numai pe cacialmale.

Istoric și membru al opoziției asociate Grupului pentru Dialog Social, Andrei Pippidi rezumă: "Iliescu nu este și nu va fi niciodată altceva decât un comunist necioplit. El predică democrația ca unul care ar vorbi o limbă străină învățată în mod superficial. Din nefericire, mulți Români se găsesc în aceeași situație!"

Intr-adevăr, la Palatul Cotroceni, Președintele Iliescu poate să-și frece mâinile. Ultima "mineriadă" dela finele lui Septembrie i-a permis să sacrifice pe altarul impopularității - fără reumușări pe Petre Roman, Primul lui ministru și principalul său rival. La sfârșitul lui Noembrie, Parlamentul a votat cu o majoritate de 80% Constituția care, la 8 Decembrie a fost aprobată - prin referendum - de 77,3% dintre Români care au votat. O "ungere democratică" de nesperat la numai câteva luni de alegerile prezidențiale prevăzute pentru primăvara viitoare, la care Iliescu este considerat mare favorit. "Cota sa de popularitate a scăzut, dar opoziția nu are nici un contra-candidat credibil, care să-i fie opus", declară sociologul Pavel Câmpănu care a înființat un centru independent de sondaje, după ce s'a constatat că cel oficial trișează. Un diplomat confirmă: "Singura necunoscută este eventuala candidatură a lui Petre Roman. Altfel, în fața oricărui candidat X al opoziției, Iliescu câștigă fluierând".

Iliescu sau Roman? Pentru Doina Cornea, personalitate simbol a revoluției, tot așa este. "Divorțul lor nu este decât un artificiu. Amândoi împreună au prea multe crime pe conștiință pentru a se putea separa. Ei vor să dea impresia că sunt diferiți numai pentru a putea domni împreună, mai bine", ne asigură ea. Își vine greu să pricepi cum această ființă plâpândă, blândă, a fost singura care a avut curajul să se opună, față și în public, lui Ceaușescu. La Cluj, unde trăiește și astăzi, ne spune ea - nimic nu s'a schimbat. Este amenințată, în conștiință, la telefon. Securității

anchetatori care au torturat-o, s'au "recalificat" în afaceri. Fostul șef al Securității locale este fondatorul societății BDF, cea mai mare întreprindere din Cluj. La plângerea care a depus-o după revoluție, împotriva ultimului anchetator trimis de Ceaușescu, nu a primit răspuns nici până astăzi "Sunt foarte îngrijorată", ne spune ea. "Metodele nu s'au schimbat. Sansele noastre au fost, deliberat, spulberate pentru ca burghezia roșie să-și păstreze intactă puterea care o avea înainte". Da, dar totuși, alegerile libere, Constituția, libertatea presei nu sunt nimic? "Care libertate a presei?" ne întreabă ea. "Guvernul invocă convertibilitatea leului pentru a justifica mărirea prețului hârtiei care duce la imposibilitatea vânzării ziarelor. Libertate, dar pe aceasta noi am cucerit-o; ea nu ne-a fost dată nici de FSN, nici de Iliescu sau Roman."

Intr-o mansardă minusculă, tapitată de cărți, cu ochii înflăcărați ai unei fețe de Christos, Marian Munteanu, 29 ani, încearcă să-și păstreze capul limpede. Totuși, și el vine de departe: conducător al studenților în lupta contra regimului, "golaniul", cum zicea Iliescu, a fost torturat cu sălbăticie de minierii aduși la București în Iunie 1990. Ziarele din lumea întreagă au publicat, la vremea aceea, imaginea feței lui tumefiate. "Nimeni nu ne-a urmat, în fapt, în lupta noastră de opoziție față de conducere. Majoritatea Românilor sunt deformați de comunism; ei reacționează politic, încă și astăzi, cu aceleași reflexe".

În ciuda acestei realități, el refuză amărăciunea sau decepția. Părăsind "Alianța Civică" în perioada în care aceasta s'a transformat în partid politic el a creat, la rândul lui, un partid al tinerilor, "Mișcarea pentru România". "Generația tânără este singura, în România, care poate crea alte atitudini", ne mărturisește el. "Dar trebuie să ne grăbim. Mii de tineri au emigrat fiindcă la noi, astăzi, este pur și simplu imposibil să duci o viață normală, să ai o locuință, un copil." Faima de țară "putredă" - atribuită României nu-l miră, prea mult. El rectifică epitetul afirmând "mai de grabă bolnavă; bolnavă și obosită după ce a suferit ani de zile, datorită unui sistem care vroia să distrugă structurile cele mai intime ale oamenilor". Cu un oarecare regret, el adaugă: "Am oroare de acest cuvânt dar, dintr'un anumit punct de vedere, jara noastră are nevoie de o reducere politică ceea ce nu se poate realiza decât în timp îndelungat". În splendida lui vilă din cartierul Primăverii, Petre

Roman, costum bleu impecabil, destins și surâzător, dă impresia de a fi digerat dizgrația lui. Ceea ce nu-l împiedică să fie categoric: "Dela început și până la sfârșit am fost supus unei manipulari (n.n.!!) politice sub motivul de revendicări sociale". După ce a fost făcut K.O. în picioare, timp de câteva săptămâni, el a descoperit solitudinea celui care a pierdut, dar pretinde că a învățat lecția. Care? "Toată ambiguitatea României față de democrație constă în imbucarea permanentă a comunistilor (n.n. a uitat "frumosul" ex-premier crimele - în numele comunismului - comise de tatăl lui, câte cizme a lins și pe câți i-a vândut pentru a huzuri, pe banii sclavilor, ani de zile, în Franța?) cu reformiștii aflați la putere. Trebuie să se termine odată cu acești indivizi pentru care democrația este un lux și care consideră reformele inutile. Dacă FSN-ul nu câștigă această luptă el este sortit pieirii!"

Oficial, încă șef național al partidului, Petre Roman a început campania de recucerire, a FSN-ului înainte de convenția națională din Martie viitor, puțin timp înainte de alegerile din primăvară. "Nu este vorba de o luptă personală Roman-Iliescu", declară el, "ci de un conflict între două concepții

BUCUREȘTI
NU SE TRECE ÎN DOI ANI DELA EPOCA DE PIATRĂ POLITICĂ, LA DEMOCRAȚIA AVANSATĂ

politice totalmente diferite. Această dezbatere trebuie radicalizată dacă vrem să lămurim lucrurile". (n.n.sic)

Despre o eventuală candidatură la alegerile prezidențiale nu pomeneste nimic. Dar este conștient că președintele actual îl poate paraliza dacă hotărăște comitentea alegerilor generale cu cele prezidențiale; el nu poate duce amândouă luptele, în același timp. Prioritatea lui este să ducă - pe "linia" lui - FSN-ul la victorie pentru a redeveni un prim ministru de neocolit.

Dar pentru aceasta Români trebuie să constate o schimbare. Între o putere care nu a rupt realmente cu trecutul dar care conduce

jocul, o opoziție care, nevrând să-și mănjească mâinile, 'este în afara jocului fiind aiurea și o opinie publică care divaghează în lipsa unei alternative credibile, debaterile românești "cu ușa închisă" par fără nici o ieșire. Si asta fiindcă nu se trece, în doi ani de zile, dela epoca de piatră, politică, la democrația avansată.

Dacă-l întreb pe Andrei Pippidi cât timp va dura normalizarea României el îi răspunde cu o vorbă de duh: "Normalizarea? Știi, problema este că, aici, nu mai știm nici ce este normal!"

E.C. FIANU

A dat Domnul!

Motto: "Nu putem să-i ajutăm dacă nu se ajută ei, cât de cât!" - un participant la ajutorarea fostei nomenclaturi române care, de cât le-a tot cărat, a rămas cocoșat.

—Chiorean ALEXANDRU—

A dat Domnul, de-am reușit și eu să asist la o sedință a unei Association Solidarité de Roumanie.

Am ajuns cu întârziere, dar am ajuns totuși. De mult vânam un astfel de deliciu:

Deci vechea poveste a unei comune din Franța, care în zilele de după sau dinaintea cameleonice Revoluții și-a manifestat interesul de-a întregi relații de această natură cu locuitorii României.

Nu citez nici nume, nici localități, pentru a nu-i încurca pe bravi luptători pentru democrație în emiteria indicațiilor, sau lămuririlor, sau ..... ("Caragiale o cu noi!")

Acțiunile umanitare ale acestor asociații vizează o comună din apropierea Băilor Herculane. Comuna, din România, și-a propus să deschidă un sediu al acestei colaborări într-o clădire mai veche, care trebuie renovată. A rămas în stadiul de proiect.

Mai trist este că interesul pentru România scade dela o zi la alta, dela o Mine-

riadă la alta.

Se fac totuși proiecte. Va fi invitat un grup de dansuri populare. Si se pune problema dacă va fi interesată lumea de așa ceva, dacă va plăti... Concluzia finală a rămas să intre în cadrul relațiilor culturale, cheltuielile.

S'ar putea organiza și-o expoziție de pictură, s'a spus. Cu pictori din zona respectivă s'a specificat.

Un proiect trăznet ia ființă, lansat de cele câteva Românce invitate la această întrunire: "Să-i învățăm românește pe Francezii!" (Cine cunoaște "sistemul D" de care-i mândru tot Francezul de rând, nu se mai miră de ce le poate trece prin cap cocomelor!)

Se vorbește de ajutoarele care tot mai încap pe mâinile celor care, pre neagra bursă zile-și duc, și se hotărăște că se vor trimite altele pe care se vor atârna adresele celor mai nevoiași. Se speră că vor ajunge, cât de cât, mai multe... acolo unde se simte nevoia lor.

Anul trecut, se spune,

pardon, mi se mărturisește, într-o discuție mai în particular cu președintele acestei asociații, au fost aduși în cadrul unui schimb cultural-administrativ toți cei din trupa comandurii: pînă la primul și șef de post. Toți acei care-au mai fost. "Si nu i-a interesat nimic altceva decât învățelile". "Ehe, România asta revoluționară și cei care nu pot fi înlocuiți, deoarece nu pot fi găsiți alții care să ne caracterizeze!"

Cei câțiva Români care iau parte la aceste discuții: unii rămași de ani de zile în Franța, alții sosiți mai recent cu burse de stat (cu niște cunoștințe destul de vagi de limbă franceză, numai pentru a le face în ciudă Francezilor, care au convingerea că majoritatea Românilor le cunosc limba) nu sunt nici unul din zona respectivă. Mai nostim încă, faptul că după ce le explic, că uite domnule... eu am fost și ziarist acolo... aproape toți uita de renumita solidaritate românească, unii chiar își uită și limba.

ȘTIRI, ȘTIRI, ȘTIRI

TRANSMISE ȘI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

ELECTORALE

În preajma alegerilor, peste 200 de partide și-au depus candidații pentru câștigarea a cât mai multe locuri de primar și de consilier de primar. Semnalăm că în alegerile locale dela 9 Februarie, s'au format mai multe alianțe electorale. Dintre acestea menționăm:

Convenția Democratică, formată din 14 formațiuni politice și apolitice și arume: P.N.T.C.D., P.N.L., P.E.R., P.S.D.R., U.D.M.R., P.U.D., U.D.C. și Alianța Civică, Sindicatul "Fraternitatea", Asociația Fostilor Deținuți Politici, Mișcarea România Viitoare, Solidaritatea Universitară și Uniunea Mondială a Românilor Liberi.

Coaliția Forțelor Democratice, formată din: Partidul Revoluției Române, Uniunea Civică Radicală, Partidul Conservator și Partidul Democrat.

Opoziția Democrată Unită, formată din: Partidul Democrat Progresist, Partidul Național Român, Partidul Micilor Proprietari și Confederația Organizațiilor Revoluției din Decembrie.

Alianța de Centru Stânga, formată din: Partidul Social Democrat Independent, Partidul Democrat Cooperatist, Uniunea Republicană și Partidul Democrat al Muncii.

Uniunea Stângii Democratice, formată din: Mișcarea Neoliberală, Partidul Român pentru Noua Societate, Partidul Socialist Român, Frontul Democrat din România și Asociația Generală pentru Apărarea Dreptului la Muncă. Partidul Socialist al Muncii - declarat continuator al Partidului Comunist - nu va putea candida, nefiind înregistrat legal.

UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI CONTRIBUIE LA FAIMA ARTIȘTILOR ROMÂNI

Un grup de artiști plastici români, printre care 4 timișoreni, au fost invitați nominal, prin telex, adresat UAP-ului din București, la 17 Iunie 1991, să participe, cu lucrările lor, la o prestigioasă expoziție de artă la Edinburgh (Anglia). Această invitație a ajuns la artiștii timișoreni pe data de...12 August, după venisajul expoziției!

În acest interval invitația a stat în mapa personală a

președintelui Uniunii, Dl. Mihai Mănescu. Abuzul D-lui președinte, acela de a nu transmite în timp util mesaje personale, a fost, în plus, absolut gratuit: UAP nu era implicată financiar în această deplasare: fiecare invitat trebuia să-și asigure, personal, cheltuielile de transport și cazare.

Arbitrariul "șefilor" continuă ca pe "vremurile bune" de altă dată.

FARĂ CIUBUC NU-I AUTORIZAȚIE

Săteanul Aurică Rache, de lângă Fundulea (jud. Călărași), se hotărâse să vândă o casuță dărăpănată, proprietatea lui. După ce a găsit cumpărător, s'a dus la primărie pentru a obține autorizația de vânzare. Secretarul primăriei, Nicolae Tigănilă l-a informat că nu poate elibera autorizația cerută fiindcă lipsește.....o piesă de schimb!?! Si pentru ca săteanul Rache să priceapă bine despre ce-i vorba, Tigănilă l-a înmănat un bilet pe care scria, negru pe alb: "vîlbrochen pentru mașină ARO 243 Diesel". Înutil să pomenim că tov. Tigănilă refuză - cu toate că primarul și inspectorul fiscal sum de acord - eliberarea autorizației, până nu primește "ciubucul". Lupu și schimbă păru', dar năruv', ba: în fond, de ce un prăpădit de secretar n'ar avea dreptul, și el, să aplice metodele clasice ale administrației FSN?

SCRIITORUL ROMÂN CEL MAI CUNOSCUT

La celebra NATIONAL DIET LIBRARY dela Tokio "scriitorul" român cel mai reprezentat este...Nicolae Ceaușescu! Pe rafturile bibliotecii se găsesc 48 de titluri semnate de "geniul Carpaților". Ce-i drept, pe aceleași rafturi există și două cărți ale lui Liviu Drebreanu.

Probabil că lichelele dela Ambada noastră din Tokio muncesc de zor!

SPITAL MATERNITATE, FOCAR DE INFECȚIE

Cine trece pe la maternitatea din Turnu-Severin are ocazia să se ia cu mâinile de cap, constatând halul de degradare materială în care se găsește această instituție "sanitară".

În fața intrării, câteva șanțuri surpate - în care, noaptea, au căzut și două mașini ale salvărilor - așteaptă o serie de conducte ipotetice. Clădirea nu mai are tencuială; peste tot dai de lăzi, cutii goale, și moloz. Din Septembrie 1990 nu s'a mai primit nici un bec. Din 70 de tuburi de neon cerute, n'au ajuns la maternitate decât 20.

La internare, femeile gravide primesc cămăși de noapte și halate rupte ferfeniță și sunt întrebate dacă și-au adus o lamă de ras: spitalul nu a mai primit așa ceva de ani de zile. Rufăria se spală într'un loc unde ajunge și cea a unei secții de boli contagioase. Medicamente ocitocice, antiseptice, analgezice, tifon, vată, material chirurgical indispensabil, lipsesc în

majoritatea timpului.

În saloane, pereții și tavanele sunt pline de găuri, ușile nu se închid, grupurile sanitare sunt defecte iar apa rece nu urcă la jumătatea superioară a clădirii. Din cele mai multe ori noii născuți sunt spălați cu apă încălzită în ibrice. În plină iarnă, instalația de încălzire așteaptă racordul la o stație de termoficare. Întreprinderea care trebuia să facă lucrările a dispărut cu .....7.000.000lei!!

Responsabilii sectorului medical al Mehedințului s'au "privatizat" deschizând conștanții, cafelele sau baruri.

În vizită la "maternitate", D-na A. Horboianu, membru în comitetul național al FSN-ului și vice-președinte al primăriei, însoțită de D-na E. Petrescu, fiica unui fost prim-secretar al raionului de partid (PCR), actualmente în conducerea FSN Mehedinți, și-a notat într'un carnet, nu se știe ce și a dat "indicații prețioase"!!

PRODUCȚIE DE CALITATE SUPERIOARĂ

Oficiul de Stat pentru Calitate a verificat recent felul cum se desfășoară vânzarea autoturismelor DACIA (prețul în Octombrie '91, 400.000 lei) singurului distribuitor din țară, COMAUTOSPORT precum și soluționarea reclamațiilor, în termen de garanție, în 1991. Oficiul a constat că:

- Din cele 5003 de

autoturisme luate în evidență, 4131 (82%) aveau defecte;

- 60% din defecte erau defecte de fabricație; 27% din acestea afectează siguranța circulației (frâne sau direcție) iar 45% aduc prejudicii sănătății, confortului sau mediului înconjurător;

- 156 de autoturisme sunt inutilizabile

FONDUL

"LIBERTATEA"

Creată în Aprilie 1990, cu donații din punga sărăcită a Românilor și valuta străinilor, fundația (nimeni nu știe de ce) și-a început activitatea de abia la 1 Octombrie 1990! Era destinată cinstirii martirilor și ajutorarea răniților și a familiilor lor, cei care au suferit de pe urma evenimentelor din Decembrie '89.

Timp de 9 luni guvernul a "administrat" fundația. În ce fel, unde s'au dus banii, nimeni nu știe nimic: arhive nu există! Nimeni nu poate verifica pe ce s'au dus sute de milioane de lei, de atunci. Cert este că beneficiarii prevăzuți n'au folosit aceste fonduri decât într'o măsură infimă. Sumelor donate nu li se acordă nici o dobândă; de neînțeles. Până și CEC-ul acordă dobânzi.

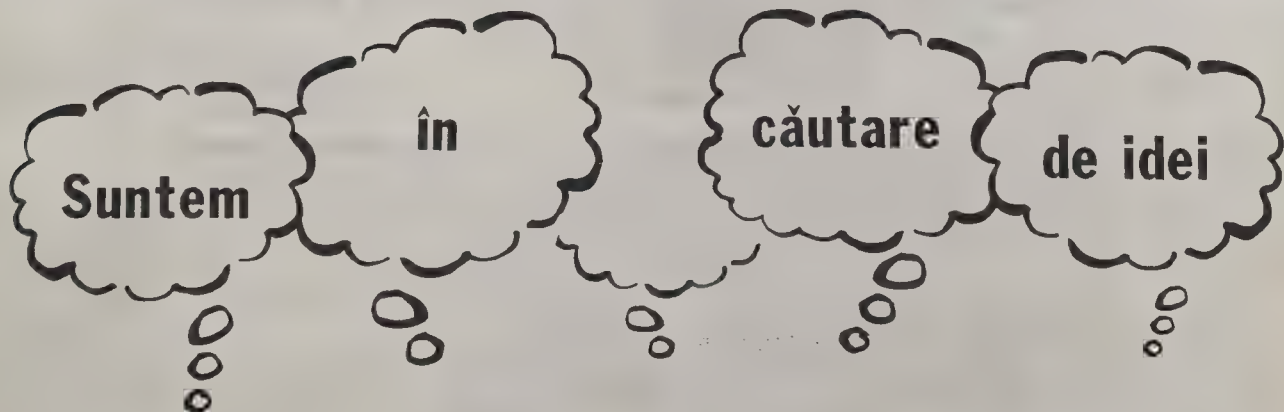
Pentru a-și face propagandă electorală, guvernul a cerut fundației să-i transfere 200.000.000 lei pentru a distribui celor în drept ajutoarele destinate lor, promise acum doi ani de zile.

Ce frumos, să faci pe generosul, cu banii altora!

EVENTIMENT

CINEMATOGRAFIC

Filmul "EUROPA" care a obținut, în 1991, premiul special al juriului festivalului dela Cannes, realizat de cineastul danez Lars von Trier, a fost proiectat, la Sala Palatului din București, o zi!

Ele pot fi mari. Sau pot fi mici. Orice idee pentru celebrarea celei de a 125-a aniversare a Canadei, în 1992, este binevenită.

Un grup numit Canada 125 s'a format pentru a pune ideile Dvs. în practică tot timpul acestui an. Evenimentul sau activitatea Dvs. poate fi la nivel local, regional sau național. Aceste acțiuni trebuie să fie apolitice, nepartinice, și trebuie să reflecte una sau mai multe din următoarele teme:

1. Libertatea, oportunitatea și securitatea personală de care noi ne bucurăm ca cetățeni;
2. Grijă noastră comună pentru mediul înconjurător;
3. Dorința de a ne ajuta unul pe celălalt;
4. Dorința de a ne cunoaște mai bine unul pe celălalt;
5. Realizările noastre de

Canadieni.

În timp ce Canada 125 nu oferă suport financiar pentru activitățile comunităților, noi încurajăm asocierea între întreprinderile

locale și organizațiile comunităților, pentru a ajuta la finanțarea și organizarea acestor evenimente. Noi comunicăm cu sectorul de corporații pentru a facilita aceste asocieri care pot fi legătura pozitivă pentru viitor.

De asemenea noi dorim să fim la curent cu

activitățile pe care le planificați pentru comunitățile Dvs, așa încât să putem împărtăși ideile și experiența Dvs. cu alți Canadieni.

Probabil că Dvs. deja aveți sau planuiți o activitate care să fie potrivită obiectivelor grupului Canada 125. Noi am dori ca activitatea Dvs. să devină parte a programului Canada 125, evenimente și proiecte care vor avea loc în întreaga țară în 1992.

Pe parcursul anului, Dvs. veți auzi tot mai mult despre felul în care puteți participa.

Viitorul începe cu Dvs.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

TIMPUL TRECE, SECURISTIȚII RĂMÂN

În loc de "Agerpres" avem "Rompres" care a renunțat la "Indicațiile prețioase" și s'a căsătorit din dragoste cu "Democrația".

Dar borcanul cu miere dintre "Rompres" și "Democrația" s'a golit și Dl. Neagu Udroui, director general, a început să facă "fesenizări", înlocuind pe puținii securiști nepătați, numiți după revoluție, cu vechile valori progresisto-ceaușiste.

Postul de secretar responsabil al agenției fiind oferit, pentru serviciile de fost poet "de curte", D-lui Mihai Negulescu, redactor-șef al răposatei "Cîntarea României", scribii care încerca să prostească exilul cu inteligența Securității și înțelepciunea făuritorului Epocii... de Aur după în bîncile din Elveția.

Urmind indicațiile -tot prețioase, ale noului președinte - Dl. Negulescu a cerut aprobarea numirii, ca aghiotant și mînd dreptă, pe un fost securist care l-a însoțit pe Ceaușescu în Iran, fost reprezentant al Agerpresului la Washington, New York etc. posturi ce se oferă în exclusivitate securiștilor sau celor recomandați de Securitate.

Numirea poetului "de curte" în post important nu ne surprinde dacă ținem seama de trecutul D-lui Neagu Udroui:

Fost însoțitor al tovarășului Ceaușescu în vizitele de lucru.

Fost reprezentant al presei în procesul anticomunismului brașoven din Noembrie 1987.

Fost și prezent admirator al fostului și prezentului regim.

Rompres e Agerpres-ul cu numele schimbat. Un fenomen pe care-l întâlnim și la televiziune care și-a agățat la coadă complimentul de "Liberă". Liberă de a transmite sferturi de adevăr.

Manevrele de a împăna mass-media cu neocomuniști nu ne miră.

Dl. Iliescu a căzut în dragoste cu scaunul prezidențial și nu mai vrea să se ridice în două picioare; iar măsurile de a controla mass-media se explică: vin alegerile.

(Notă: F.S.N. are la dispoziție televiziunea, radioul și ziarele îngrășate din fondurile partidului, în timp ce presa independentă se luptă cu scumpirea hîrtiei, tipografiei, colportajului etc.)

Să nu ne mire viitorul "succes" electoral al D-lui Iliescu.

BILANȚUL TURISMULUI

Socotelile încheiate la sfîrșitul anului arată că din 68.905 de camere de care dispun hotelurile de pe litoral, au fost ocupate, în plin sezon, doar 64,8%.

Aceeași debandadă și lipsă de credite pentru îmbunătățirile necesare prevăd același succes și pentru sezonul balnear 1992.

TINEREȚI PIERDUTE

Nu ne referim la copiii lăsați fără nici o grijă prin orfelinăte și la datele statistice oferite de poliție din care extragem:

"Minorii au fost găsiți vinovați de 18.000 infracțiuni din care 70 omucideri, 175 violuri, 1.000 tâlhării cu violență deosebită. Vârsta la care copiii devin infractori a scăzut până la grupa de 6 ani. În spatele minorilor se află adulții care îi folosesc pentru comiterea de infracțiuni, bazându-se pe faptul că ei, copiii, conform legilor, nu pot fi condamnați.

Criminalitatea a crescut de 4 ori după revoluție. Din lipsă de spațiu numai 3000 de minori urmează cursurile de reeducare.

VARĂ DE DOUĂ ORI PE AN

Bucureștenii sunt norocoși! Vara vine de două ori: prima în anotimpul cu luna lui Cuptor și a doua în ajun de alegeri, când guvernul grațiază cetățenilor căldură, lumină și apă caldă.

PARȚIAL LIBERĂ

Organizația nonprofit și nepartizană "Freedom House" socotește că presa din România e parțial liberă. S'a studiat presa din 162 de țări dînd următorul rezultat: 67 țări cu presa cea mai liberă, (inclusiv Germania, Ungaria, Cehoslovacia etc). 49 de țări cu presa parțial liberă (inclusiv România) și 46 de țări cu presa cea mai puțin liberă. Una din cauzele că presa din România nu se bucură de prea multă stimă este faptul că un ziarist a fost ucis, alții bătuiți.

MEDALII ȘI AVANSĂRI CU GRĂMADA

Dl. Președinte Iliescu a găsit formula ca să împace și pe revoluționarii bătuiți și pe cei care i-au bătut.

Cei bătuiți au fost chemați la Palatul Cotroceni și li s'a înmănat "Medalia Revoluționară", iar bătușii au fost avansați.

Lista invitaților cuprindea peste o mie și s'au prezentat doar vreo sută și ceva. ("România Liberă", 28.12.91).

Președintele Asociației "Jilava 21-22 Decembrie", Dl. Gheorghe Zănea, chemat să-și primească medalia, a spus că nu o poate accepta "cât timp nu vor fi arestați cei care ne-au bătut, torturat și omorât

ÎNMUGURIRI...

Serviciul special de anchetă al Procuraturii Generale a arestat pentru luare de mită, pe Vasile Păcuraru dela Procuratura sectorului IV București.

Vizitele reciproce dela Crăciun și până a doua zi de Anul Nou între frații pe care-i separă Prutul au atins, prin punctul de frontieră Giurgulești (Galați), aproape 11.000 de înși.

Noul prefect al Constanței, Dl. Aurel Carp, a început o purificare a primarilor din județ. Au fost eliminați primarul, viceprimarul și secretarul din Medgidia precum și din alte orașe.

BĂȚAIA ȘI AVANSAREA

Victimele l-au identificat: capitanul Liviu Mărgelușan care a bătut grav pe manifestanții anticomuniști duși în noaptea de 21-22 Decembrie 1989 la închisoarea Jilava.

Acum același căpitan e maior de poliție și lucrează cu același zel, mai exact cu aceleași picioare și pumni ca să ajungă colonel.

CA ȘI ÎNAINTE

Senatorul Dan Iosif (FSN) a declarat că unele servicii "nu au reușit să se debaraseze de practicile vechi."

Multe scrisori se primesc desăfiate, iar convorbirile telefonice, în special cele cu străinătatea, sunt ascultate. "Poți să deduci din arămate semnale care se aud în receptor".

DACĂ CREZI ÎN MOȘ CRĂCIUN...

Dacă crezi că soarele se învîrte în jurul pămîntului atunci poți să-l crezi și pe Dl. Isărescu care spune că Ceaușescu n'a ascuns nici un dolar pe la vreo bancă din străinătate.

Dar tot același domn spune, pentru a liniști opinia publică și pentru a da speranțe în aflarea unor alte surse de valută forte: guvernul va cerceta să afle fondurile secrete ale Securității.

Cenzura sub orice alt nume: scumpirea hîrtiei, distribuției etc. e tot cenzură. Revista de cultură "Luceafărul", editată de Uniunea Scriitorilor din România, și-a încetat apariția.

Multe publicații vor avea aceeași soartă din același motiv.

Bucureștii au cerut la O.N.U. permisiunea ca să importe din Irak petrol în valoare de \$300 milioane, în contul creditului de \$1.7 miliarde.

Dintre cei care pleacă din România, 45% sunt intelectuali.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a aprobat un împrumut de \$142 milioane pentru dezvoltarea rețelei telefonice și \$23 milioane societății mixte IMGB-ALSTHOM care fabrică turbine și generatoare. Banca a pus o condiție: va supraveghea cum sunt cheltuiți banii.

S'a mărit prețul de achiziție al cerealelor dela țărani: 15 lei kg. de porumb, 14 lei grăul și 13 lei orzul.

Linia de înaltă tensiune UCRAINA-ISACCEA a fost repusă în funcțiune. Plata energiei importate: valută forte plus alimente.

Dovadă că Minierada Nr. 4 a fost bine împănată cu securiști, este că s'au găsit în diferite puncte ale Capitalei uniforme de minieri abandonate.

Problema Moldovei: am scăpat de dracu și am dat de Panslavism. Pentru Uniunea Sovietică, Moldova prezenta 0,2% din teritoriul; pentru Ucraina importanța Moldovei a crescut.

A început un program de radio dedicat țăranilor. Se vor trata, prin prisma ecologică, toate problemele din mediul rural. Emisiunile de Luni până Vineri, sunt de cinci ore pe zi.

Inregistrate la presupusul mormînt al lui Ceaușescu: "A fost împuscat, ca un câine turbat. Dar a murit degeaba, pentrucă nimic nu s'a schimbat în această țară."

"...acum putem vorbi contra guvernului, dar cu stomacurile la fel de goale ca acum doi ani."

Anul acesta se va construi (între Arad și Pitești) 100 km. din autostrada transeuropeană care trece și prin România.

Tranzitarea Evreilor din Rusia către Israel se desfășoară fără incidente. În Ungaria a fost atacat un autobuz plin cu Evrei...

S'a aprobat deschiderea unui consulat la Cernăuți.

Din cauza războiului din Iugoslavia contactele pe Dunăre cu Europa centrală au fost întrerupte.

Viitoarea purtătoare de cuvînt a "Palatului din Cotroceni" va fi doamna Felicia Feleșteanu.

A fost repus în circulație acceleratul București-Târgu Neamț.

Pe străzile Capitalei întâlnești noua clasă negustorească: Turcii, Tigani etc. care își deschid la colț de stradă magazinul: un geamantan de unde-ți scot ciorapi, țigări, salopete, și mai tot ce-ți permite buzunarul.

Organizația Romilor a ales pe Dl. Ioan Cioabă ca Rege al Romilor din România. Regele Cioabă doarește să-și încoroneze fruntea cu încă o coroană: Rege al tuturor Romilor din lume.

Poți să treci granița în România dacă aduci lei din Sahara, dar nu poți intra cu lei românești.

Din cei 45.000 de imigranți clandestini în Ungaria circa 30-40% sunt Români.

Ca și pe timpul vechiului regim, unii pensionari, pentru a-și primi pensia, sunt obligați să se aboneze la ziarele partidului: "Azi" și "Dimineața".

Până la 30 Septembrie 1991 au fost înregistrate 1557 de cazuri de SIDA (AIDS); dintre care 14*7 sunt copii până la 4 ani, care au fost injectați cu sânge infectat.

La întrecerile olimpice dintre inflație și salarii, inflația a obținut, sub guvernul Stolojan, medalia de aur, lăsînd în urmă salariile. (Puterea cîștigătoare, de cumpărare, a scăzut cu 24%).

România e prima țară care a recunoscut independența Armeniei.

BISERICA ROMÂNEASCĂ LA MOSCOVA

P.F. Patriarh Alexei al II-lea, a dat binecuvîntarea "credincioșilor vorbitori de limba română" să-și recapete vechiul lăcaș de rugăciune clădit de fostul Domnitor al Moldovei Dimitrie Cantemir.

Biserica are întrebuintă ca depozit de arme și stă perete în perete cu sediul central al KGB-ului. La Moscova sunt cca. 15.000 de Români.

CADAVRELE VORBESC

Ultimele săpături făcute la grupa comună dela Căciulata-Moara Vlășiei au mai scos la iveală rămășițele pămîntești a patru oameni, doi dintre ei fiind îngropați cu fața'n jos, unul avînd o gaură în craniu, celălalt cu mâinile la spate, probabil legate.

Se tot așteaptă intrarea unei comisii ca să ancheteze.

Coincidență: grupa se află în spatele fostului sediu al Securității din ruralul Snagov. Până acum au fost dezgropate 37 de cadavre, inclusiv 7 de copii. Săpăturile reîncep la primăvară.

NEVOIE DUBLĂ

E nevoie de doctori și e nevoie și de bani. Guvernul nu poate asigura tinerilor medici locuri de muncă, deși țara are mare nevoie de doctori. Ca soluție s'a hotărât pensionarea doctorilor care au împlinit 62 de ani și a doctoriștelor ce-au sîrit peste 57 de ani.

CUM AI VOTAT AȘA VEI DORMI

"Biserica și credința noastră creștină au spus 'Da' Constituției, iar Constituția a spus 'Nu' Bisericii" (declara IPS Pimen, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, "România Liberă", 29.12.1991).

În Constituție nu-i inclus "nici măcar repausul pentru marile sărbători creștine tradiționale, ba să nu mai fie nevoie de decizii prezidențiale... Ne-au dat liber de Crăciun."

Simpatizăm cu doleanțele I.P.S. Pimen dar nu înțelegem de ce a spus Biserica "Da" unei Constituții necreștine?

N'au citit cucernicii părinți Constituția înainte de a o vota?

Ori așa a fost ordinul dat de Înalt Prea Fericitul Teotist?

COMUNIȘTII EVITĂ JUDECATA

Pentru procesul comunismului întentat de Asociația Foștilor Deținuți Politici Români (AFDPR) nu s'a fixat încă o dată desigur Ministerul de Justiție, Dl. Mircea Ionescu Quintus (liberal) și procurorul Vasiliu au tot promis că procesul va începe...

AFDPR a decis că dacă nu se vor judeca crimele comise de regimul comunist instaurat la 6 Martie 1945 și PANA ÎN PREZENT (Sublinierile noastre) atunci se va alcătui un tribunal moral unde va fi judecat Omul nr. 1, recte Președintele Ion Iliescu.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

PROPUNERI DE SCĂDERI MASIVE ALE ARSENALULUI NUCLEAR

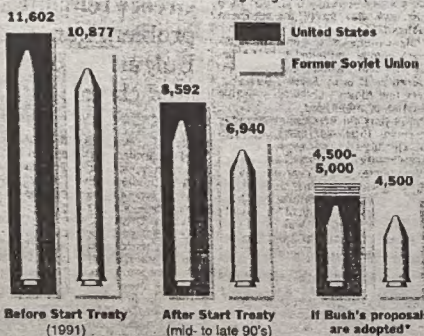
Președintele Bush, și apoi Președintele Elțin, au făcut noi propuneri de micșorare importantă a arsenalului atomic.

Președintele american a făcut propunerile sale în mesajul adresat Congresului în cadrul Stării Uniunii. Astfel, dacă Comunitatea Statelor Independente va elimina toate rachetele balistice cu multiple capete nucleare, Statele Unite sunt gata să reducă arsenalul strategic nuclear la 4.500-5.000 capete nucleare, eliminând rachetele cu mai mult de un singur cap nuclear. Americanii sunt de acord să scadă cu o treime și numărul capetelor nucleare lansate din submarine.

Președintele Elțin a propus o scădere a capetelor nucleare ale armelor strategice chiar la 2.000-2.500. De reamintit că în Iulie, Statele Unite și URSS au

Diminishing the Nuclear Threat

Estimated number of warheads on long-range nuclear weapons.

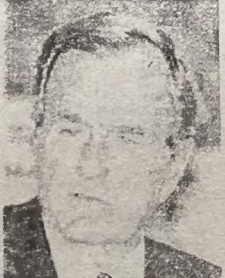

*President Boris N. Yeltsin of Russia said yesterday that proposals are being prepared for reductions to as low as 2,000 warheads for each side.

semnat un tratat de reducere al arsenalului atomic de la 11.600 la 8.600 capete nucleare pentru SUA, și de la 10.900 la 6.900 pentru URSS.

După cum se știe, tratatele se fac pe capete nucleare (de fapt BOMBE) și

la o scădere de 60% față de 25% conform tratatului din Iulie.

În întâlnirea de la Camp David din 1 Februarie, cei doi lideri au abordat din nou problema, urmând ca propunerile americane să fie

discutate în amănunt pe data de 14 Februarie, când James Baker va face o vizită de lucru la Moscova.

Președintele Elțin a venit în Statele Unite pentru a participa la sesiunea Consiliului de Securitate ținută la nivelul șefilor de stat, și pentru a avea o convorbire cu Președintele Bush. În drum spre New York el a făcut un scurt popas la Londra unde s'a întâlnit cu Premierul John Major, iar la întoarcere s'a oprit la Ottawa, pentru convorbiri cu Primul ministru al Canadei Brian Mulroney.

În toate întâlnirile, Elțin a subliniat (ca și Gorbaciov) că dacă Vestul nu va da la timp ajutoarele promise pentru realizarea reformelor, turburările care vor urma, vor duce la apariția unei noi conduceri în Rusia, ce va reînnoi lumea spre noi confruntări.

CONFERINȚA DE PACE PENTRU ORIENTUL MIJLOCIU BATE PASUL PE LOC

A treia convorbire directă arabo-israeliană, în cadrul Conferinței de Pace pentru Orientul Mijlociu, a avut loc, ca și cea din Decembrie, tot la Washington.

Si acum întâlnirea s'a dovedit a fi o repetare stereotipă a pozițiilor anterioare, fără rezultate concrete, cu sedințe din ce în ce mai tensionate în care nici acum n'au lipsit insultele reciproce.

Singurul mic succes de remarcat, ar fi faptul că discuțiile israelo-palestiniene au avut loc într-o cameră de lucru, și nu pe coridoare, printr'un compromis. Israelul a acceptat să discute cu o delegație palestiniană, compusă din 9 palestinieni și numai 2 jordanieni.

Palestiniienii au prezentat părții israeliene un plan de autonomie pentru zonele în prezent ocupate, dar Israelienii nu au putut să prezinte propriul lor plan, din cauza agitației declanșate în guvernul Premierului Shamir, unde doi miniștri, făcând parte din partidele de extremă dreapta, au amenințat cu demisia, ca protest împotriva discutării acestui subiect.

Delegația israeliană s'a grăbit să plece acasă, iar Siria și Libanul au anunțat că vor boicota faza multinațională a conferinței programate la Moscova pe 28 Ianuarie.

Deoarece în urma demisiilor celor doi miniștri, Partidul Likud al lui Shamir a rămas în minoritate în par-

lament (59 de locuri din 120), premierul a anunțat noi alegeri, care vor avea loc probabil în Iunie.

Este problematic deci, ca să aibă loc o nouă rundă de convorbiri directe arabo-israeliene înainte de alegeri, deși s'a presupus o viitoare întâlnire în Februarie. Cu toate că Statele Unite consideră construirea de noi așezări evreiești în teritoriile ocupate, ca un obstacol în progresarea convorbirilor de pace, Premierul Shamir a declarat din nou categoric: "Aceste construcții vor continua și nici o putere din lume nu va putea împiedica acest lucru".

În convorbirile avute de James Baker cu ambasadorul Israelului la Washington, Z. Shoval, Secretarul de Stat a declarat că împrumutul cu garanție de 10 miliarde de dolari, solicitat de Israel, nu va fi acordat decât cu asigurări că acesta nu va fi utilizat direct sau indirect pentru construirea de așezăminte în teritoriile ocupate.

Conform planului anunțat la Madrid în Octombrie, la Moscova a început faza a treia, multinațională, a Conferinței de Pace pentru Orientul Mijlociu.

Au participat 24 de state. Au fost prezente statele arabe din Golful Persic și Nordul Africii, statele Comunității Europene, Canada, Japonia și China (cu care Israelul a stabilit de curând relații diplomatice) și desigur, cei doi sponsori, Sta-

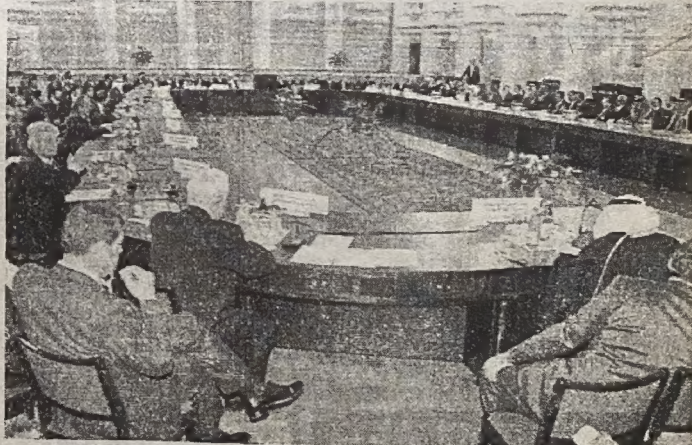
tele Unite și Rusia.

Conferința, care a ținut numai două zile, a fost înnoțată de neparticiparea Palestinianilor. Aceștia, deși prezenți la Moscova, nu au participat la sesiunea din cauza refuzului Israelului și a celor doi sponsori de a admite prezența în delegația lor și a reprezentanților din afara Malului de Vest (al-Iordaniului) și a Gazet.

Toți reprezentanții arabi au declarat că nu intenționează să se angajeze în planuri de cooperare cu Israelul, până nu vor fi aduși la convorbiri și palestinienii și până ce Israelienii nu vor accepta să negocieze retrocedarea de teritorii pentru pace.

Participanții au hotărât să reia convorbirile în Aprilie sau Mai, pe probleme ca: dezvoltarea economică, mediul înconjurător, controlul armelor și securitatea regională, resursele de apă și problema refugiaților. Sedințele vor avea loc în grupuri, pe problemele respective și se vor ține în diverse țări ale lumii.

Ca și în convorbirile directe, se poate spune că singurul succes al conferinței regionale multinaționale a fost aducerea la aceeași masă de tratative, pentru prima oară, a delegațiilor israeliene și a țărilor arabe care nu sunt vecine cu Israelul. Siria și Libanul, după cum au anunțat anterior, au boicotat conferința.

CONFERINȚA DE PACE PENTRU ORIENTUL MIJLOCIU DE LA MOSCOVA

ALEGERILE PREZIDENȚIALE DIN BULGARIA

Președintele Bulgariei, Jeliu Jeleu, a câștigat primele alegeri libere directe pentru această funcție, obținând 52,83% din totalul voturilor.

Contracandidatul său, Velko Valconov, reprezentant al Partidului Socialist (fostul Partid Comunist), a obținut 47,15% din voturi.

Victoria lui Jeleu va consolida puterea Uniunii Forțelor Democratice, care au câștigat alegerile generale din Octombrie, deoarece va controla acum nu numai guvernul ci și președinția.

Jeliu Jeleu, profesor de filosofie în vârstă de 56 de ani și fost disident, a fost ales ca Președinte al Bulgariei în 1990 de către Parlament. Confirmarea sa și prin vot direct arată că se bucură de suportul Bulgarilor, deși ea și în cele-

PREȘEDINTELE
JELIU JELEU

alte țări care au fost sub regim comunist, există nemulțumiri din cauza situa-

ției economice extrem de subredă.

Astfel, șomajul a atins 25% inflația 30%, iar datoria externă a ajuns la 11 miliarde de dolari.

Jeleu a subliniat că privatizarea este de importanță crucială pentru redresarea economiei, într-o țară în care proprietatea de stat este încă de 93%. El (ca și Elțin) a avertizat populația că vor fi de surmontat încă greutăți în timpul transformărilor economice.

Desigur, după tipicul comunist, contracandidatul Velko Valconov și-a bazat propaganda electorală pe neajunsurile trecerii la economia de piață și privatizare, greutăți inerente însă pentru transformarea economiei de stat într-o economie sănătoasă, competitivă pe plan internațional.

ÎNFRÂNGEREA PARTIDULUI LUI MITTERRAND ÎN ALEGERILE PARȚIALE

Partidul Socialist de guvernământ, a lui François Mitterrand, a suferit o umilitoare înfrângere în alegerile parțiale municipale și parlamentare.

Astfel, de exemplu, în regiunea industrială a orașului Lille, unde Uniunea Democrată Franceză a obținut 46,8% voturi, Partidul So-

cialist a avut numai 13%, fiind înțrecut și de partidul de dreapta, Frontul Național, care a câștigat 15,7% din voturi.

De remarcat că în această regiune la ultimele alegeri din 1988, Partidul Socialist a reușit să obțină 31,1% din sufragii.

Procentajul mai crescut al

Frontului Național, se datorește faptului, că în platforma sa, se prevede expulzarea imigranților care nu lucrează, ca și prioritatea de încadrare în muncă a cetățenilor francezi. Desigur acest punct naționalist a fost recepționat favorabil într-o țară cu șomaj de 9%.

TRIMITEREA ÎN CROAȚIA A FORȚELOR DE PACE ONU ESTE ÎNCĂ NESIGURĂ

Deși acordul de încetare a focului încheiat la 3 Ianuarie a fost în general respectat, trimiterea celor 10.000 de soldați ONU în Croația apare problematică.

După cum a anunțat reprezentantul forului mondial M. Goulding, liderul sârb din regiunea Krajna, Milan Ba-

bici, se opune pătrunderii trupelor ONU în această parte a Croației, deși acțiunea a fost acceptată de liderii politici și militari ai Serbiei și Croației.

Planul ONU prevede pătrunderea soldaților săi în teritoriul ocupat de forțele federale în Croația, retrage-

rea acestor forțe, și dezarmarea trupelor paramilitare sârbe.

Regiunea Krajna, o enclavă de 600.000 de Sârbi, s'a declarat republică cu capitala la Knin, iar Milan Babić care este președintele ei, comandă peste 30.000 de luptători.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

NOUA DEZORDINE MONDIALĂ

Lucian G. COSTI

Căderea imperiului comunist nu s'a produs în urma unui devastator război dintre supraputeri, așa cum se credea; ea a fost mai degrabă rezultatul unui proces de implozie, de desintegrare internă, spectaculară și surprinzătoare, dar lipsită de o răsunătoare victorie contra Răului, cu valențe justițiare, așa cum ne imaginăm. Personalitățile politice care au contribuit la decesul PCUS și la destrămarea URSS făceau parte, fără excepție, din echipa de vârf a fostei structuri comuniste a statului sovietic și tocmai prezența lor la conducere a asigurat o tranziție relativ calmă spre libertate. Garanții ordinii sovietice, Gorbaciov, a părăsit scena politică în calitate de ultim țar roșu, cu dorințe "reformatoare", dar convins de superioritatea sistemului comunist, cu toate că asistase la agonia sa ireversibilă. Odată cu el dispărea orice speranță a unor cercuri influente din Vest de menținere a câtorva centre de putere pe planetă, care să aibă controlul absolut asupra unor vaste teritorii. Procesul de dezintegrare din fosta URSS stă mătură a eșecului acestei concepții.

Ne-am fi așteptat ca țările occidentale să reacționeze cu o nedismulată bucurie în fața evenimentelor epocale ce au zguduit Estul; dar, spre surprinderea foștilor sclavi, acum eliberați, n'a fost să fie așa. N'a fost trasat nici un nou plan Marshall care să ajute la redresarea economică a Europei de Răsărit; din contră, țările foste comuniste li se pun numeroase condiții spre a fi ajutate, printre care și absurdele teorii de austeritate și șomaj obligatoriu, ca și când nu a fost suficientă mizeria lagărului de cinci decenii și sărăcia cronică! Comportamentul deșeu al celor care susțin aceste aberații pare să confirme opinia că de fapt Vestul regretă prăbușirea comunismului, al cărui experiment anticreștin nu ajunsesse la ultimele consecințe orwelliene. Criza economică în care a intrat URSS, similară cu profunzime cu cea din 1929, apare într-o perioadă când principalul motor al lumii libere trebuia să preia inițiativa. Apariția acestei crize, concomitent cu prăbușirea rivalului sovietic,

demonstrează cât de importantă a fost prezența (și interdependența) celeilalte supraputeri pentru SUA. Nimeni nu mai vorbește despre "noua ordine mondială", care se conformează unor jaloane precise, servind doar anumite cercuri de putere. Fenomene politice care nu intră în calculul "noii ordini" au loc pretutindeni în lume, începând cu decesul unuia dintre pilonii acestei ordini, URSS.

Președintele Americii călătorește în Extremul Orient spre a găsi ceva înțelegere la Japonezi, de exemplu, ca aceștia să participe la ieșirea țării din grava recesiune în care se zbate. Europeanii nu găsesc soluții pentru conflictul iugoslav și nu reușesc să definească viitorul politic al Comunității Europene. Marile puteri învingătoare din ultimul război mondial par să fi obosit să se mențină pe podium și doar aureola conferită de apusa glorie mai le justifică titlul. În jurul lor, totul se modifică și clișeele din perioada războiului rece au dispărut ca prin farmec, fără ca diplomația occidentală să dea semne de adaptare.

Îngrijorătoare victorie a fundamentalistilor islamici în Algeria arată cât de mare este atracția revenirii la Islam și respingerii formelor de civilizație vestică pentru popoare atât de diferite, cum sunt Arabienii și Iranienii. Dela Atlantic la Oceanul Indian, un veritabil reviriment islamic opune o altă concepție de viață, cu accentuate antagonisme, celei construite de Europeni. Demisia președintelui algerian și blocarea rezultatelor alegerilor nu au pus capăt luptei forțelor fundamentaliste, ci doar au întârziat deznodământul. Europa de Vest asistă la aceste evoluții fără a fi pregătită să găsească soluții pe termen lung, care să-i micșoreze vulnerabilitatea.

Conflictul din Iugoslavia nu s'a încheiat, dar a demonstrat că nu mai există o politică concertată între aliații NATO: în timp ce majoritatea Europeanilor a decis să recunoască Slovenia și Croația, Americanii preferă să ignore dezintegrarea Iugoslaviei lui Tito. Bulgaria, urmărind scopuri bine conturate, a recunoscut cele patru republici ce s'au declarat

independente, cu gândul la Macedonia.

Rusia lui Elțin găsește cu greu căi de compromis în disputa cu Ucraina asupra flotei sovietice din Marea Neagră. Insolentă conducătorilor dela Kiev are darul să-l irite pe Elțin, dar pentru moment, la Moscova situația nu este roză și iarna rusească nu e propice unei politici de mână forte. Frământările din hibrida Comunitate de State Independente nu s'au încheiat și euforia armoniei etalată la Minsk face loc tot mai mult fricțiunilor. Însăpăimântați de haotica destrămare a structurilor de putere din fosta URSS, experții occidentali se grăbesc să afle cine definește controlul asupra arsenalului nuclear sovietic, în timp ce la bursa neagră soldații și ofițerii glorioasei Armate Roșii vând orice se cumpără, dela uniforme și medalii, până la focose nucleare, spre marea bucurie a traficantilor de arme și a conducătorilor din lumea a treia, fericiți să posedă arma secolului, cu care și pot șantaia dușmanii...

O nouă "dezordine" domină planeta, în fapt o renaștere în vederea unui alt echilibru mondial, cu termeni foarte diferiți de cei cunoscuți până acum. "Noua ordine mondială" proclamată cu atâta înasistenta după sângerosul război din Golf, a rămas doar o simplă utopie în fața avalanșei evenimentelor care dau câștig de cauză voinței popoarelor de a-și desena cursul politic în deplină concordantă cu propria tradiție. Evoluția istoriei recente permite relevarea unor fenomene noi și deosebit de importante pentru lupta Românilor pentru Reînțregire. În primul rând, se constată intensificarea luptelor duse pentru atingerea obiectivelor naționale în zona fostei sfere de interes a URSS și în cadrul fostului imperiu sovietic; există deci un climat general extrem de favorabil acțiunilor lăunțurilor și restaurării dreptului gînilor, care invită la acțiune neîntârziată.

În al doilea rând, starea de tensiune și confuzie creată este dublată de lipsa unei direcții politice coerente a țărilor vestice față de ce se petrece în Europa de Răsărit. Căzul Țărilor Baltice este elocvent în acest sens: cu toată retorica postbelică, nimeni nu se grăbea în Vest să

recunoască independența acestor state. A invins perseverența Balticilor, care și-au impus voința, prin luptă constantă. Lituania a reușit să păstreze și noi frontiere, mai avantajoase (Vilniusul nu intra în componența Lituaniei înainte de 1940), fără ca nimeni să protesteze! A apărut pe neașteptate o țară independentă, și tot Occidentul s'a grăbit să-i facă curte, dănd apă la moară celor mai govine cercuri dela Kiev.

În al treilea rând, este evidentă lipsa oricărui interes de a se interveni militar spre a fi stinse focurile de conflict. Căzul Iugoslaviei și al Gruziei stă mătură în acest sens. Marile puteri nu mai sunt preocupate să-și mențină rolul de jandarm, chiar și rolul de arbitru este redus: toată lumea pare fericită să vadă calmul reinstaurat, n'are importanță de partea cui e dreptatea. Cei care înving și-și ating obiectivele sunt salutați ca pacificatori și acceptați fără justificări.

În al patrulea rând, se constată o tendință pronunțată de fragmentare în toată zona de influență a fostei URSS: Iugoslavia se dezintegrează, Cehoslovacia e amenințată de o soartă similară, fosta URSS a dispărut. Singura mare mișcare de reîntregire, de reconsolidare este cea a Românilor. În mod paradoxal, refacerea unei entități politice majore în Europa de Sud-Est coincide cu principiul creerii unor centre de putere atât de drag promotorilor "noii ordini" (e adevărat că România nu intra în plan). Rămâne în sarcina forțelor politice românești să exploateze condițiile favorabile oferite de frământările ce au loc și să acționeze abil pentru refacerea României Mari, atât la Est, cât și la Sud.

Mai mult ca oricând în trecut, soarta noastră stă în mâinile noastre, și, dacă n'am fi paralizați de false percepții (oare ce zice Vestul?...), și de o clasă conducătoare nelegitimă și insensibilă față de idealurile naționale, am fi în stare să ne realizăm deideratele. Si totuși, există speranțe, pentru că avangarda întregului neam, Frontul Popular din Moldova, împreună cu forțele care simt național din țară, vor și să învingă, în ciuda adversarilor interni și externi.

EFEMERIDE

Cu toată iarna geroasă, în țară atmosfera politică se încălzește datorită alegerilor locale care au loc la 9 Februarie. La ora când ziarul nostru va ajunge la cititor, se va cunoaște rezultatul alegerilor și nu căutăm să anticipăm victorii sau înfrângeri. Esențial pentru țară este faptul că aceste alegeri sunt considerate ca un test, o avangardă a alegerilor parlamentare și prezidențiale ce vor avea loc peste câteva luni în România. De rezultatul lor va depinde și noua strategie pe care va trebui să o adopte opoziția, în luptă directă cu Puterea organizată totalitar, neocomunistă.

Un prim pas pozitiv a fost făcut de principalele partide politice, prin crearea Convenției Democratice. Ce vor face restul partidelor care se cifrează la peste 200, vom vedea. Semnificativ pentru aceste micropartide este setea de promovare a candidaților lor, pe orice cale posibilă, sechelă a comunismului în bună parte din populația țării.

Decorul "bruneților" care ne-au dus faima în lume cu mîncatul de lebede și alte blagosloviri pe bietul neam românesc, a intrat și în politică. Romii s'au săturat de cluburile "bișnițarești" care i-au dus pe primul loc al capitaliștilor "post-revoluționari". Ei țințesc acum mai sus, la posturi de conducere, nu simpli milițieni de toate gradele - ca pe vremea odiosului. Partidul Alianța Romilor din București a propus candidatura lui Gelu Misirliu la postul de consilier local al sectorului I. Candidatul este însă contestat de Societatea "Valahia IMPEX", pentru delapidarea sumei de 5.878.725 lei. Gașca Romilor dela Valahia era formată din frații Misirliu Gelu, Nicu și Ion, care au furat cu nerușinare. Cinci milioane de lei într'un timp record - mai puțin de doi ani - când Românii cinștii mor de foame și de frig și au ajuns șomeri, fără nici un venit.

Să revenim însă la structura Convenției Democratice care nu și-a găsit cadenta nici cu câteva săptămîni înainte de alegeri. După o conferință de presă, ținută la 17 Ianuarie la București, păreriile conducătorilor principalelor partide despre desfășurarea campaniei electorale erau împărțite: "satisfăcătoare" a declarat Dl. Nicolae Manolescu, Președintele Partidului Alianța Civică; "pe jumătate compromisă" după Dl. Sergiu Cunesco, din Partidul Social Democrat Român; și "campania electorală merge prost, mai ales în mediul rural" declara Dl. Corneliu Coposu, Președintele Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat. Cu asemenea start din partea liderilor, așteptăm curioși rezultatul alegerilor.

După doi ani de libertate - a scrisului, cel puțin - situația Uniunii Scriitorilor nu stă deloc pe roze. Gabriel Liiceanu și-a dat demisia din Comitetul Director al Uniunii Scriitorilor, unde "haosul, amatorismul și bunul plac nu se întîlnesc decât cu insolentă, bătădrănia și terorismul zbieretelor". Un post rămas vacant, pentru care ar putea să candideze cu brio, Dorin Tudoran, regăsindu-se în mediul lui preferat.

***

Marele călău, asasinul deținuților politici și unul din arhitecții Fenomenului Pitești, Generalul securist Nicolski, primește în continuare pensie cumulată de "vechime în muncă" și ilegalist, dela Ministerul de Interne. Se știe că pensile securiștilor aveau alt regim de calcul decât ale celorlalți salariați, iar pensia primită de Nicolski este încă secretă.

Sub ce blestem se află biata țară românească, ce monștri au putut s'o cîropească dacă și astăzi, după atâtea sute de mii de morți risipiți de-a lungul și de-a latul țării, fără morminte și cruci, asasinii lor primesc pensii stoarse din munca urmașilor celor morți sau a supraviețuitorilor din lagărele morții?

În timp ce lui Nicolski, Dulgheru-Dulberger, Maromet și tuturor anchetatorilor și securiștilor, tuturor criminalilor li se mărește pensia în funcție de ajustarea prețurilor pieței, foștii deținuți politici au rămas cu insignifianta sumă de 200 de lei pe lună pentru fiecare an de detenție, ceea ce înseamnă că din banii primiți de un fost deținut politic pentru zece ani de bătaie, teroare, foame, schingiuri, muncă forțată și îmbolnăviri incurabile, să nu poată cumpăra din ceea ce primește într-o lună, decât două kg. de carne. Si încă nici de această sumă nu beneficiază toți foștii deținuți politici...

***

În rest, FSN-ul se menține pe linia "legalității". Văzând că nu are nici o șansă de a-l înlocui pe Toader Ștețca la Primăria din Săpânța, cu tov. Ion Ilieș, absolvent al Academiei Ștefan Gheorghiu, FSN a făcut o contestație împotriva candidaturii lui Toader Ștețca de a fi reales primar în primul sat eliberat de comunism. Astfel, Tribunalul din Baia Mare a respins candidatura lui Toader Ștețca de a fi reales în funcția de primar în comuna Săpânța. Hotărărarea Tribunalului din Baia Mare s'a bazat pe o sentință de 10.000 de lei amendă dată de Tribunalul Galați împotriva lui Toader Ștețca.

În țara unde membrii Biroului Executiv al ce al per sunt achitați de crima de genocid iar un primar nevinovat este condamnat pe nimic, chiar imposibil este posibil.

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămîni înainte.

CRONICA VREMII

ECONOMIA AMERICANĂ

— Ion BOIERU —

Am ales acest subiect dintr-o curiozitate intelectuală. Toată lumea vorbește despre economia americană și, curios, acest lucru se întâmplă mai ales în America. Adică, să precizez, cei din afara Americii nu dezbate chestiunile actuale ale economiei americane, decât referindu-se la datele pe care le furnizează publicațiile americane. Celor din afara Americii nu li se pare deloc că economia americană este în criză; cel mult, ar fi vorba de o criză parțială sau regională, dar nu de structura sa totală. În schimb, într-o bună parte din mass-media americană se fac afirmații grave și pesimiste despre starea economiei americane. Se fac tot felul de predicții și se oferă tot felul de date statistice, ca să se probeze că economia americană nu funcționează bine. Declarațiile oamenilor politici nu ar avea o valoare deosebită, în această privință căci ele au un caracter de parțialitate, de părtinire politică. Declarațiile economiștilor nu pot fi desconsiderate, căci aceștia sunt profesioniști de meserie, și cunosc o parte din realitățile economice, dar afirmațiile lor, deși sunt ale unor specialiști, nu aduc prea multe lămuriri, adică nu prezintă în compendii spuselor lor o stare gravă, de criză profundă a economiei americane. Ei vorbesc de o "incetare" a acestei economii, de lipsa unui avânt mai spectacular.

DE UNDE VINDE IDEEA CRIZEI ECONOMICE AMERICANE

Nu se poate identifica o sursă precisă în acest sens. Dar, ideea circula, se răspândește peste tot, și există un "climat special" de discuții în chestiunea crizei economice americane. Psihologic, aceste discuții, chiar dacă nu corespund adevărului, au creat o atmosferă de neliniște, de neîncredere sau de panică, în unele sectoare ale vieții sociale. Este destul să se

precizeze că, anul acesta, este un an de alegeri prezidențiale, și părțile angajate în lupta electorală marsează enorm de mult pe starea economică a țării și pe stabilitatea financiară, pe volumul producției industriale și pe încrederea care se dă administrației guvernamentale și Congresului american. Opoziția politică are tot încrederea să speculeze în favoarea ei orice aspect al vieții sociale și economice, pentru a câștiga alegerile, atât congresionale cât și prezidențiale, dacă este vorba de o abnormalitate. De data aceasta, opoziția vorbește despre abnormități serioase și acestei poziții i s'au alăturat și o parte din partizanii care susțin ideologic guvernul american.

Dar pe lângă oamenii politici, au intrat în joc și economiștii, mai mult sau mai puțin pregătiți, și în disputele lor s'a ajuns la contradicții din care nu se mai poate ieși, din punct de vedere teoretic, cel puțin, unde se discută despre principiile de bază ale oricărei economii. Înșă, adevărul este că foarte puțini economiști de specialitate au avut, vreodată, previziuni exacte asupra fenomenelor economice, luate în totalitatea lor, în unitatea lor funcțională.

OBSERVAȚIILE UNUI SPECTATOR

Am spus că privesc acest fenomen al așa zisei dezintegrări a economiei americane, prin prisma unui intelectual, care se delectează cu spectacolul pe care-l oferă cei interesați, pe dimensiunea teatrală și afișează propriile teorii, explicații, soluții și să aducă și note de partizanat, pentru a stabili șanse de viitor. Nu există, la ora actuală, o criză de natură falimentară a economiei americane, nu există o decadență a economiei americane și nici un fel de pericol iminent nu este posibil. Poate să existe crize

locale, legate de un anumit gen de productivitate, de anumite elemente de natură tehnologică sau de adaptare la noile transformări care au avut loc peste tot globul pământesc. Au căzut imperii politice, s'au eliberat națiunile și statele de sub dominația bolșevismului comunist, și se stabilesc noi raporturi pe planul schimburilor mondiale. Se caută forme noi de organizare statală, deci juridică, socială, economică, financiară etc., dar economia americană nu și-a pierdut capacitatea de producție și nici dominația prin dolar a sistemului monetar din întreaga lume.

În America nu există inflație, finanțele americane își permit să cumpere cele mai scumpe automobile din lume, cele japoneze, pentru că dispun de banii necesari. Fără piața americană, economia japoneză ar suferi o mare perturbare, căci nici o altă piață de cumpărare nu poate înlocui pe cea americană, în privința automobilelor.

Pe de altă parte, puterea de cumpărare, a dolarului american este imbatabilă la ora actuală, pe toate piețele comerciale și financiare din lumea întreagă. Dobânzile de împrumut sunt la nivelul cel mai de jos, ceea ce ușurează pe toată lumea, în materie de afaceri. Fără inflație, piața produselor americane se bucură de o stabilitate puternică și băncile care falimentează, fac acest lucru numai din cauza investițiilor riscante la care s'au angajat, în dorința de acumulare de bunuri; au mizat pe cărți mari în jocul bursei. Bursa americană, care este socotită barometrul investițiilor și al încrederii financiare în economie operează cu creșteri de valori, fără să aducă nici un fel de neliniște celor ce operează cu fonduri de finanțe imense. Adică, Bursa oferă o încredere și o stabilitate, care nu ar fi posibilă dacă economia din Statele Unite nu ar fi sănătoasă și nu ar prezenta garanții de bună

dezvoltare.

CONCLUZII

Cearta de azi, care a existat în Statele Unite este numai de natură politică; a fost determinată în primul rând de opoziție cu scopul de a beneficia de o eventuală criză economică, chiar dacă ea este numai psihologică și superficială. Nici nu este posibil teoretic, după prăbușirea colosului sovietic, ca țara cea mai bogată din lume, să intre în criză economică, atunci când nu mai are nici un adversar de talia Kremlinului, care obliga economia americană la cheltuieli fabuloase; acum, aceste cheltuieli au fost înălturate și economia americană este liberă să-și întrebuințeze resursele în interesul vieții sociale interne, fără să risipească atâtea bogății în scopul apărării naționale, nu numai al continentului american, dar și al altor regiuni strategice importante.

Ar fi un nonsens să vorbești de prăbușirea economiei americane, tocmai acum când nu poate fi egalată, în resursele și în productivitatea ei, de nimic și de nimeni pe globul pământesc. Toată cearta care are loc în America, pe chestiunea unei economii în declin este o ceartă de vorbe, fără legitimitate, fără o bază reală, care există în societatea americană. Faptul că se desfașoară o astfel de ceartă a vorbelor și că se fac afirmații gratuite, a fost unul din motivele de a așterne pe hârtie aceste câteva rânduri, ale unui om care urmărește sub toate aspectele mersul ideilor și al orientărilor de azi, ale civilizației noastre. Si mai este un lucru, intelectual de azi, nu dau atenție suficientă problemelor de orientare ale lumii și nu privesc lucrurile într-o manieră globală, care să-i ajute să surprindă superficialul de ceea ce este profund și real. Aceasta este adevărata criză de azi, cu aceea a economiei americane.

NOTE ȘI COMENTĂRII

SFÂRȘITUL UNUI IMPERIU

În sfârșit am trăit ca să o vedem și pe asta. Imperiul secerii și ciocanului s'a sfârșit în bucățele. Rusia Sovietică nu mai există. A murit odată cu semnarea oficială a actului de demisie, din ziua Crăciunului anului 1991, a lui Gorbaciov, care, nemaivând încotro, s'a resemnat în fața voinței popoarelor ce-și cereau dreptul la autodeterminare, dreptul la libertate, dreptul la o viață mai bună decât cea pe care au trăit-o timp de 74 de ani în gulagurile celui mai dement sistem din câte a cunoscut istoria omenirii.

La câteva minute numai după acest act cu adevărat istoric, cărpa roșie cu însemnele partidului comunist: seceră și ciocanul, în dangătul clopotelor ce semnalizau un început de viață nouă în libertate, a fost dată jos de pe înălțimile Kremlinului, iar în loc, a fost înălțat drapelul alb, albastru și roșu al vechii Rusii. Si cu asta, s'au bătut piroanele în coșciugul comunismului în chiar țara lui de naștere, Rusia Sovietică. A doua zi, Parlamentul sovietic, în adunare specială, s'a autodizolvat.

Gorbaciov, care se bucura mai mult de simpatii peste hotare și de care Vestul era atât de îndrăgostit, acordându-i merite lipsite de orice bază istorică, a dovedit până în ultima clipă că a fost și a rămas un comunist neînduplecat. Să ne amintim că, la întoarcerea lui din Crimeea la Moscova, după eșecul suferit de către cei opt complotiști care voiseră să-l îndeparteze de la conducerea țării, Gorbaciov declarase că "va trebui să facem tot ce ne stă în putință, pentru restructurarea partidului comunist". Încăpățănarea și miopia lui de a nu vedea limpede că tot răul din lume, toate neajunsurile și lipsurile de tot felul, se datorau acestui partid, i-au fost piatră de moară pe care și-a legat-o singur de gât și care l-a scufundat până la urmă. Lovitura de Stat pe care cei opt conspiratori încercaseră să o dea, a grăbit imens evenimentele și a pus capăt atât partidului comunist cât și imperiului moscovit, aducându-i moartea cu un ceas mai devreme.

Gorbaciov nu poate fi considerat în nici un caz drept ctitorul Europei noi, așa cum pe nedrept este astăzi, ci victima unei ideologii utopice. Căci nu el a dărâmat Zidul Berlinului și nu el, voluntar, a eliberat bătrâna Europă din cătușele comunismului. Gorbaciov a fost strâns cu ușa de situația economică din Rusia și pus astfel în imposibilitate de a pune în mișcare armata roșie, a dezlănțuit astfel un nou Război Mondial.

Partidul comunist rus, pe care se baza, clădit pe crime dela începutul începutului și menținut prin teroare de către Mafia KGB, era deja îndescompunere, în timp ce curentul naționalist din țările ce constituiau acest colos, URSS-ul, era în creștere rapidă. Toate zăvoaiele tovarășului Gorby (cum îl alina Vestul) de a da o față umană acestui partid, au fost zadarnice. Partidul comunist rus, ca toate partidele comuniste din întreaga lume, s'a menținut la putere în Rusia și în alte părți, prin teroare, prin crime de nedescris și prin acele gulaguri în care omul a fost transformat într'un robot negânditor, a cărui viață era coordonată de către o șleată de conducători din sânul partidului. Este și va fi, pentru multă vreme, greu, ca Rusul de rând, să se integreze peste noapte la un nou concept de viață. Interesant însă este faptul că nu atât bătrânii, ci mai ales tineretul a fost acela care, ca și în România, a dat lovitură de grație comunismului mondial. (La o manifestare din fața Kremlinului, televizată mai deunăzi, organizată de ciurcurile comuniste, se arboră portretul lui Stalin și a altor, "mari mari" de partid, era greu să descifrezi printre manifestanți vreun tânăr).

Scia, mai acum câteva zile, corespondentul ziarului "New York Times", T. Elaine Carey că: "Gorbaciov a crezut că ar fi posibile unele reforme în cadrul partidului comunist, dar, pentru că nu se putea detașa de învățămintele unui partid care-i hrănisese (ideologic) întreaga-i viață de adult, el n'a putut accepta cu adevărat conceptele unei proprietăți private, a unei pieți libere sau a împărțirii puterii cu altcineva". Si aici e deosebiră dintre el și Boris Elțin, președintele ales de popor prin vot secret și liber și nu numit de către biroul politic al celui mai odios partid din lume: partidul comunist, poate singurul partid din lume care s'a sinucis.

Spunea Hrușciov cu mândrie țărănească, că sistemul sovietic o să-i îngroape pe Americani. S'a întâmplat însă tocmai contrariul. Rusia a devenit astăzi cerșetore pe la porțile lumii, pentru a fi salvată dela o moarte sigură, nefind în stare, după 74 de ani, de comunism să-și hrănească propriii locuitori.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

The Romanian Voice / La Voix Romaine
ISSN 0705-8365

Redacția și Administrația:

P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L8C 7N5

TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. ....

ORAȘUL..... STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL..... ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$35 ABONAMENT DE SUSTINERE

\$30 ABONAMENT INSTITUTIONAL

\$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)